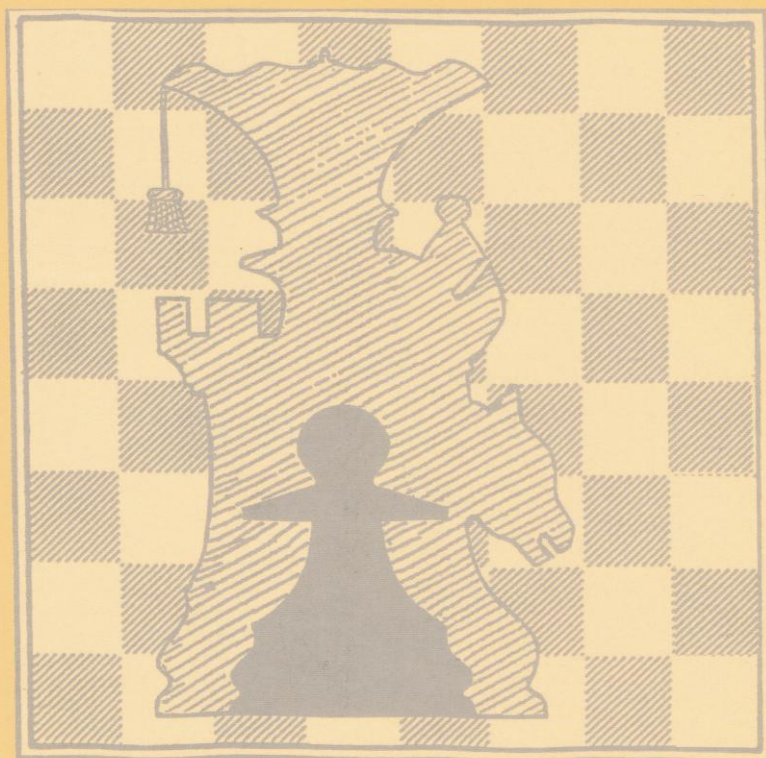

**We hebben geschaakt. dus
we bestaan**

Schaakvereniging

Promotie
Zoetermeer

1 9 5 2 • 2 0 0 2

Spelen.

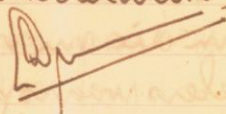
Mog even op het terrein van de wedstrijdrijden:
Vorig jaar stond in het jaarverslag dat geen club kam-
pioer te noemen was. Nu kunnen we het
wel doen, speciaal omdat we geen plaatselijke
kampioenschap wedstrijdrijden hebben gehad.

Nu de regel er is hopen we dat we daarnaar
kunnen spelen en dat we niet te veel mutaties
hebben in het ledental midden in de competitie.

Er is weer een jaar voorbij, een jaar waarin
het schaken druk werd beoefend en met doorgaans
veel animo. Al kwamen er enkele minder
prettige ~~de~~ dingen voor, toch was het een goed jaar.
Later we nu we erachter staan alleen maar
de resultaten zien: We zijn dubbel kampioen,
we hebben een clubkampioen, en wat het
belangrijke is, we hebben gemaakt, dus
we bestaan.

de secretaris.

Karim

We hebben geschaakt, dus
we bestaan

schaakvereniging

PROMOTIE

1952 - 2002

Zoetermeer, oktober 2002

Illustratie voorzijde: H. Breuker en H. Breugem

Illustratie omslag achterzijde: Fragment uit het 4^e jaarverslag van sv Promotie (september 1956)

Bijdragen

Gerhard Eggink

Ruurd Kunnen

Hans Meijer

Manuel Nepveu

Max Toxopeus

Research

Willem Broekman

Eindredactie

Ruurd Kunnen

Vormgeving omslag

Martin van Staden

Uitgave

swob De Kade, Zoetermeer, 2002; 2021 (gecorrigeerde versie).

ISBN 90-806880-2-9

NUR 481

© sv Promotie

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van schaakvereniging Promotie te Zoetermeer

Woord vooraf

Het is een genoegen om dit boek, namens het bestuur van onze vereniging, van een woord vooraf te mogen voorzien. Allereerst natuurlijk omdat de reden voor verschijning een feestelijke is: vijftig jaren schaakvereniging Promotie wordt op deze manier gepast eer aangedaan.

Nauwgezet, met gevoel voor de grote lijnen, maar ook met een scherp oog voor het detail leggen de auteurs vijftig jaar (schaak)geschiedenis vast met gebruik van alle middelen die schrijvers/historici ter beschikking staan: schriftelijke bronnen zijn geraadpleegd, interviews afgenomen en – in een enkel geval – is ook het gerucht als bron niet geschuwd. Vijf auteurs hebben aan het boek meegewerkt en, zoals schakers betaamt, hebben zij elk hun eigen kenmerkende stijl gehandhaafd tot in het uiteindelijke resultaat. Zo is Promotie: geen saaie, vlakke vereniging maar een bonte verzameling interessante schaakenthousiasten.

Het boek verhaalt van vijftig jaren Promotie in Zoetermeer, van de roerige ontstaansgeschiedenis, van de groei-met-horten-en-stoten en van de daarop volgende periode van successen waarin de vereniging haar vleugels spreidde en media en maatschappij ontdekte. Het gaat over het tijdperk van consolidatie daarna, waarin de club als een gevestigde schaakmacht acteert, gebaseerd op sterke jeugd en actieve ondersteuning. Tenslotte wordt de meest recente geschiedenis beschreven die de opdracht voor de vereniging voor de komende jaren in zich bergt: voortgaande en geïntensiverde actie, gericht op groei, in kracht – onze jeugd! – en in omvang en activiteit.

Het meeste plezier aan deze introductie ontleen ik echter aan de gedachte dat onze vereniging, zoals in alle vijftig voorgaande jaren, beschikt over mensen die zich – belangloos en met grote toewijding en kunde – inzetten voor de vereniging. Zolang dat zo is, is de kans op succes groot. Dat er daarnaast – toen en nu – op en om het schaakbord van alles voorvalt in de strijd tussen schaakkarakters maakt het alleen maar rijker en leuker, zeker achteraf bezien ...

Ik wens onze vereniging ook voor de toekomst reden tot trots en feestvreugde toe; aan onze gezamenlijke inzet zal het zeker niet ontbreken!

Ben Ahlers
voorzitter

De eerste jaren: 1952-1962

Inleiding

Het is 1952. Het hoofdstuk Nederlands-Indië is afgesloten, de woningnood en de tegenstellingen tussen Oost en West, een voorlopig hoogtepunt vindend in de Koreaanse oorlog, houden nu de aandacht gevangen en domineren de krantenkoppen. Het is de tijd van Frits Egters uit de bekende novelle 'De Avonden' van G.K. Van het Reve. Een hoogtepunt van de week wordt gevormd door de "Bonte Dinsdagavondtrein" via radio of luidspreker. Het dagelijkse leven lijkt met een onafwasbare grauwsluiër omgeven. Er is een zesdaagse werkweek (ook zaterdag wordt nog gewerkt). Eén week vakantie plus vijf snipperdagen per jaar is normaal. Er moet gewerkt worden! De 'homo ludens' (spelende mens) is een luxe-begrip dat pas twintig jaar later omarmd zal gaan worden¹.

Toch begint Nederland daardoor economisch langzaam uit het diepe dal omhoog te krabbelen na de bezetting en de naoorlogse schaarste. Langzaam ook komt op allerlei terreinen het verenigingsleven weer op gang. Op het amusementsvlak poogt echter ook de televisie hier te lande in haar prilste kinderschoentjes de eerste stapjes te doen en wordt daarmee een serieuze concurrent van dit verenigingsleven.

Er werd weliswaar geschaakt, maar als volksdenksport was het dammen nog veruit favoriet en in "de intellectuelere kringen" was het bridge in opkomst. Na de schaakkoorts van 1935 toen dr. Max Euwe wereldkampioen werd, was de belangstelling voor het schaken als denksport weer geleidelijk weggeëbd. Aljechin had in 1937 de wereldtitel op Euwe heroverd en tijdens de oorlog waren veel jonge, veelbelovende schakers omgekomen als soldaat tijdens de meidagen van 1940, als weggevoerde dwangarbeider of aan hongeroedeem in '44/45. Tevens waren veel Nederlands/joodse topschakers, bijvoorbeeld Landau, op transport gesteld en nooit meer teruggekomen. "Landau had zijn lot te danken" schrijft Euwe, "aan het feit dat hij geen arische grootmoeder had"². Niet alleen het topniveau, maar ook het modale recreatieschaak binnen verenigingsverband had daardoor, vooral buiten de grote steden, een gevoelige knauw gekregen.

¹ Johan Huizinga, 'Homo ludens, proeve eener bepaling van het spelelement der cultuur' (1938)

² G. Eggink en W.A.T. Schelfhout (red.), *Partij verloren*, Amsterdam 1947

De eerste jaren: 1952-1962

Na het overlijden van Aljechin had Euwe in 1948 door de Fide de kroon van de wereldkampioen aangeboden gekregen, maar de Russen hadden op het laatste moment roet in het eten gegooid. Een jaar eerder, tijdens het Stauntontoernooi in Groningen - afgezien van wat kleinere toernooien het eerste echt grote internationale toernooi na de oorlog - had Botwinnik zijn partij tegen Euwe remise weten te houden. Hij had daarmee het toernooi, met een half puntje voorsprong op Euwe, op zijn naam weten te brengen. Met dit als argument wisten de Russen de beslissing van de Fide terug te draaien.

Had Euwe het eindspel van deze partij tot winst gevoerd – hetgeen, zo hebben latere analyses uitgewezen, technisch doenbaar was geweest - dan zou hij wellicht in 1949 of 1950 een tweekamp tegen de winnaar van een kandidatentoernooi hebben gespeeld, hoogstwaarschijnlijk Botwinnik. Nederland zou ongetwijfeld, net als in 1935, wederom in een schaakroes hebben komen te verkeren met alle positieve consequenties van dien voor het club- en toernooischaak. Nu verviel Nederland tot een gezapig, elitair-amateuristisch, tweederangs schaakland waarvan Euwe, vijftien jaar na zijn internationale hoogtepunt, nog steeds de onbetwiste primus inter pares was gebleven.

Toen de Fide in 1950 besloot de titels van grootmeester en internationaal meester in te voeren en te formaliseren, werd Euwe onze enige grootmeester, terwijl slechts Nico Cortlever, Lodewijk Prins en Theo van Scheltinga de titel van internationaal meester kregen toegewezen. Geen van hen was beroepsspeler. In 1951 kwam hier Muhring bij, in 1952 gevolgd door Jan Hein Donner en in 1954 door Haije Kramer en Hans Bouwmeester. Vooral Donner komt de eer toe de belangstelling van de modale schaakliefhebber in Nederland weer geprikkeld te hebben, al was dat vaak meer door zijn onconventionele of zelfs controversiële gedrag dan door de mate van genialiteit van zijn schaakpartijen.

Ontstaan Schaakvereniging Promotie

Te Zoetermeer, een polderdorp tussen Gouda en Den Haag, dat samen met Zegwaard zo'n kleine 10.000 inwoners rijk was en enige landelijke bekendheid had verworven door "Zoetermeer's Roem", een margarinemerk, werd ook geschaakt. Een (schaak)actieve pastoor had voor geïnteresseerde parochianen na de oorlog de Rooms Katholieke Schaakvereniging Zoetermeer opgericht. Aanvankelijk hadden de schakers onder de parochianen na de Zondagse hoogmis gezellig met een borreltje of een kop koffie achter de borden plaats genomen (vergelijk het elders gebruikelijke

toepen en klaverjassen in het dorpscafé tegenover de kerk na de eucharistieviering). Als clublokaliteit fungeerde dan ook Hotel en Parochiehuis “De Gouden Leeuw”, Dorpsstraat 18, tel. 1, naast de St. Nicolaaskerk. De pastoor, de zeereerwaarde heer G. P. v.d. Broek, voerde in zijn pastorie, Dorpsstraat 13 (tel. 6) het secretariaat.

In 1949 wilde men het serieuzer gaan aanpakken en in november van dat jaar meldde de vereniging zich aan bij de Haagse Schaakbond (HSB) om mee te kunnen spelen in de regionale competitie. Een probleem in dit Sprinter- en praktisch autoloze tijdperk, werd echter gevormd door de moeilijke bereikbaarheid van de club voor de voornamelijk uit Den Haag afkomstige bezoekende groepsgenoten. In het HSB-nieuws³ wordt dienaangaande het volgende vermeld: “.... **Hoe gaan we naar Zoetermeer? Met de comfortabele autobus van de N.V. Citosa. Vertrek klokslag half acht Rijnstraat, tegenover station S.S.** (het tegenwoordige Centraal Station, red.). *U neemt de bus welke naar Boskoop rijdt. Uitstappen halte Noordam-Dorpsstraat. Even teruglopen en U bent ongeveer acht uur in Hotel De Gouden Leeuw, Dorpsstraat 18*”. En verder: “**Maar hoe gaan we terug?** *Na afloop van de wedstrijd wordt U door de heer v.d.Bosch gezamenlijk naar Den Haag gebracht, en wel zo, dat U ± 12 uur in Den Haag op lijn 7 kunt stappen. Er kan dus rustig minstens drie uur worden gespeeld. Attentie: Wie naar Zoetermeer gaat neemt (dus, red.) in de bus een enkele reis ad 50 ct.*”

Ook voor het vervoer naar de externe wedstrijden van de R.K. Schaakvereniging Zoetermeer zelf, stelde deze heer van den Bosch die kennelijk in het bezit was van een busje, zich garant.

Dit ging goed zo lang als het duurde, maar door het in de inleiding geschetste proces van tanende belangstelling voor het schaken in het algemeen, begon ook de R.K. Schaakvereniging Zoetermeer aan bloedarmoede en gebrek aan betrokkenheid van de leden te lijden. In het HSB-nieuws van februari 1952 werd dan ook gewaarschuwd dat het de club niet langer mogelijk was de bezoekers per auto terug te brengen naar Den Haag: “*Men denke er dus aan wel een retourbiljet op de bus te nemen.*” Toch zochten nog enkele binnen de club overgebleven wèl actieve schakers naar nieuwe wegen en leden. Wellicht als uitvloeisel hiervan verleende het genootschap materiële medewerking toen een zekere heer F. Breugem op 30 september 1952 een schaaksimultaan door een niet nader genoemde simultaangever organiseerde in een bovenzaaltje van het gebouw van de toenmalige Spaar- en Voorschotbank in de Dorpsstraat. Deze avond werd een doorslaand succes maar niet voor de R.K. Schaakvereniging Zoetermeer.

³ Jrg. 1949/50, no. 3, november 1949

De eerste jaren: 1952-1962

Ondanks dat roomse pionnen niet te onderscheiden waren van reformatorische of zelfs heidense pionnen, meende een aantal van de opgekomen huisschakers dat er noodzaak bestond om naast de scheiding tussen Kerk en Staat ook een scheiding tussen Kerk en Schaak na te streven. De R.K. sv. Zoetermeer bleek evenwel niet bereid om de partijen te beginnen ‘alvorens een kruisje te slaan’⁴; niet rooms-katholieke schakers mochten weliswaar lid worden maar bleven van bestuursfuncties uitgesloten.

Hierop werd vervolgens met de volgende manoeuvre de roomse vereniging door de heer F. Breugem op de onderste rij vastgepind: op zijn initiatief belegde een werkgroep, bestaande uit zijn zonen Leen en Henk Breugem, de heren J. van Doornen, T. Kalisvaart, H. Breyer en J. Roos (allen van protestantse huize) op 6 oktober 1952 een vergadering waarvoor

een vijftiental schakers dat elkaar tijdens de simultaan ontmoet had, werd uitgenodigd. In deze vergadering werd besloten over te gaan tot oprichting van een neutrale, seculiere schaakvereniging. Aan de R.K. Schaakvereniging zou bericht van oprichting worden gestuurd ‘vergezeld van een - ironische? – dankbetuiging voor de medewerking’.

Of de nieuwe vereniging wel zo neutraal was is overigens voor discussie vatbaar. Zo meent één van de oprichters zich heden ten dage nog zeker te herinneren dat nadrukkelijk gestipuleerd werd dat nooit geschaakt zou worden op de zondag, de ‘Dag des Heren’. Wellicht kan de reden van deze wat merkwaardig aandoende clause gezocht worden in de niet geheel uit te sluiten mogelijkheid dat door de leden van de R.K. Schaakvereniging nog steeds ook ’s zondags na de mis in het parochiehuis geschaakt werd, hoewel de officiële speelavond van de club, althans voor de externe competitie, op donderdag bepaald was. Tevens zou hieruit afgeleid kunnen worden dat op dat tijdstip nog steeds onderhandelingsgesprekken over samenwerking gaande waren.

⁴ Overigens moge opgemerkt dat deze houding niet typisch was voor het roomse verenigingsleven in die tijd. Schrijver dezes heeft van nabij mogen meemaken hoe de sectie volleybal van een Gereformeerde Instuif (weliswaar niet in Zoetermeer) met de naam “Looft den Heer” zijn wedstrijdformulieren moest ondertekenen.

Als naam van de nieuwe vereniging werd geopteerd voor de naam van de toen 25-jarige Haagse jongeling J.H. Donner. *De naam Donner is favoriet. Hem zal persoonlijk om toestemming gevraagd worden*⁵. Hieruit moge blijken hoeveel in het begin van de jaren vijftig van de vorige eeuw verwacht werd van deze als opvolger van Euwe gedoodverfde schaker. Het is zelfs denkbaar dat Donner de onbekende simultaangever op 30 september is geweest. Het voorlopige bestuur van de op te richten vereniging nam de taak op zich de man ‘persoonlijk’ te benaderen. Hierna wordt de naam ‘Donner’ echter nergens meer genoemd. Pas tien jaar later, in de notulen van de ledenvergadering van september 1963, wordt een tipje van de sluier over dit raadsel opgelicht. Naar aanleiding van een vraag van één der leden meende het erelid en de oud-voorzitter van Promotie, de heer F. Breugem, zich te herinneren dat een brief aan Donner ter zake nooit was beantwoord.

Was dit de echte reden waardoor een jaar later de verenigingsnaam “Promotie” in plaats van “Donner”, in de verslagen aangetroffen wordt? Helemaal duidelijk is het nooit geworden. Men zou zeggen: wie zwijgt stemt toe, maar natuurlijk kan het zijn dat later de heer Donner in een zeldzame vlag van bescheidenheid alsnog geweigerd heeft zijn toestemming te verlenen. Of wellicht viel juist in die periode ook voor veel bewonderaars Donner van zijn voetstuk. ‘Neêrlands Hoop’ eindigde onderaan in het Hoogovoertoernooi van 1952. Munninghoff stelt in zijn biografie van Donner: “De ergernis over zijn optreden, gekenmerkt door verregaande nonchalance en een lichte vorm van permanent wangedrag, is in de schaakwereld algemeen: ‘Over Donner zullen wij maar zwijgen,’ zegt het Tijdschrift van de KNSB”⁶.

Ook is niet geheel uit te sluiten dat het voornamelijk niet adopteren van de naam van Donner ingegeven werd door een afwachtende houding. Een afwachtende houding tegenover de R.K. Schaakvereniging. Het voorlopige bestuur van de vereniging in oprichting had eind 1952 een brief ontvangen waarin het door de R.K. Schaakvereniging tot fusiebesprekingen in januari 1953 uitgenodigd werd. Misschien werd gehoopt dat tijdens deze besprekingen de pastoor alsnog overgehaald zou kunnen worden bij te draaien, het ‘R.K.’ te schrappen en in een gefuseerde vereniging zijn club toestemming te geven over te gaan tot een gesecculariseerde status. De keuze van de naam Donner zou in die context naar de R.K. Schaakvereniging toe wellicht wat provocerend geweest zijn. Immers, Donner was een jongen uit een door en door gereformeerd nest. En al was inmiddels wel bekend dat zijn levenswandel weinig spoorde met de degelijke soberheid waar het calvinisme in het algemeen en zijn familie in het bijzonder om bekend

⁵ Aantekeningen bij de oprichtingsvergadering d.d. 6 oktober 1952

⁶ A. Munninghoff, ‘Hein Donner 1927-1988’ (2de druk 1994) p. 68

De eerste jaren: 1952-1962

stond, voor de pastoor als secretaris van en toezichthouder op de parochieclub zou de stap van “r.k.” naar “Donner” wellicht te kort door de bocht zijn geweest.

Van de toenaderingsplannen werd echter door de R.K. Schaakvereniging Zoetermeer, zelfs nog voor de door hen zelf voorgestelde fusiebesprekingen hadden kunnen plaatsvinden, toch maar afgezien. Maar ja, het was 1953. De triomfalistische herdenking van 100 jaar bisschoppelijke hiërarchie en de succesrijke r.k. emancipatie werd breed uitgemeten (manifestatie ‘100 jaar Kromstaf’) en dan geeft het natuurlijk geen pas een deel van het r.k. verenigingsleven in Zoetermeer aan de heidenen of de reformatorische ‘dwalende broeders’ over te leveren. Zelfs al zou de pastoor een man van goede wil zijn geweest, dan nog zou hij ongetwijfeld door hogerhand zijn teruggefloten (en misschien is hij dat ook wel !)⁷.

Hoewel ook nader speurwerk betreffende de vraag waarom - afgezien van de slordigheid waarmee Donner zijn correspondentie afhandelde - de naamgeving ‘Donner’ losgelaten werd, dus geen echte duidelijkheid heeft gebracht, is de keuze voor de naam ‘Promotie’ wel opgehelderd. Deze naam bleek ontsproten uit het denkraam van enkele mede-oprichters van de vereniging, de heren T. Kalisvaart en J. van Doornen. Men wilde met een schaakterm de ambitie van de vereniging tot uitdrukking brengen, aldus de heer Kalisvaart.

Hoe het ook zij, de schaakvereniging in oprichting was zonder de R.K. s.v. Zoetermeer ‘gedwongen alleen op de ingeslagen weg voort te gaan’. Als Nederland zijn wonden likt na de verschrikkelijke stormramp van februari 1953, krijgt in Zoetermeer een zelfstandige, neutrale schaakvereniging vaste vorm.

Het eerste jaar

Het voorlopige bestuur trad in mei 1953 af. Het werd met uitzondering van de secretaris, de heer Lengkeek die als lid bedankte, vervolgens in zijn geheel herkozen als bestuur van een vereniging die dus “Promotie” genoemd werd. Gefluisterd werd dat de heer Lengkeek bij nader inzien teleurgesteld was dat de nieuwe vereniging zich niet had laten inlijven in de R.K. sv. Zoetermeer.

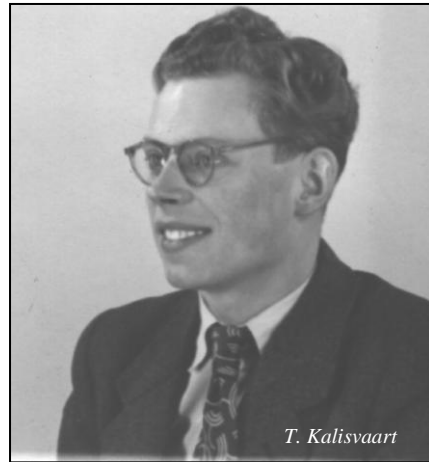
⁷ Voor de jonge lezertjes die helaas weinig benul van geschiedenis meer bijgebracht wordt: Enkele maanden later volgde het zogenoemde Bisschoppelijk Mandement. Rooms Katholieken die lid waren van niet-katholieke organisaties en verenigingen (met name socialistische) en die naar de Vara luisterden, werden bedreigd met onthouding van de Heilige Sacramenten. Als ze halsstarrig bleven zou hun tevens een begrafenis in gewijde grond geweigerd worden. De verzuiling werd voorlopig weer in ere hersteld.

De eerste jaren: 1952-1962

Het eerste bestuur bestond uit een voorzitter (F. Breugem), een secretaris (J. van Doornen, tel. 146, de enige die telefoon had, althans de enige waarvan het telefoonnummer genoemd werd), een penningmeester (A. van Vulpen) en een algemeen adjunct (T. Kalisvaart). Met inbegrip van de bestuursleden bestond de vereniging bij de oprichting uit 17 leden. Er werd van deze leden een gulden inleggeld gevraagd naast fl 0,35 contributie per week. De gulden inleggeld zou ook van nieuwe leden gevraagd worden. Hoe lang dit laatste van kracht is gebleven wordt niet vermeld, maar lang kan het niet geduurd hebben want het bedrag (ongeveer 7 euro volgens het huidige prijspeil) moet een behoorlijke drempel gevormd hebben voor aspirantleden.

De hoogte van het bedrag doet deze contributie nu welhaast slechts symbolisch lijken, maar de bedragen mogen, vergeleken met het prijsniveau van een halve eeuw later, toch op zijn minst met een factor 12 à 15 worden vermenigvuldigd en een snelle berekening geeft aan dat het contributieniveau in het jubileumjaar 2002 derhalve nauwelijks afwijkt van dat van het oprichtingsjaar.

Het geld nodig voor de eerste aanschaf van het materiaal, een bedrag van fl 100, werd door de voorzitter,

F. Breugem, voorgeschoten. Als speelavond werd de maandagavond gekozen en als speellocaliteit het eerder genoemde, voor de simultaansessie gebruikte bovenzaaltje van het gebouw van de Spaar- en Voorschotbank.

Gedurende het oprichtingsjaar had de vereniging nog het karakter van een sociëteit. Er was geen huishoudelijk reglement en er werd na afloop van het eerste jaar ook geen clubkampioen genoemd. Wel werd de zoon van de voorzitter – H. Breugem, nu 50 jaar later als middenmoter nog steeds een niet te onderschatten tegenstander - algemeen als de sterkste beschouwd. Men speelde eens in de week - aanvankelijk kennelijk nog zonder klokken en zonder notatieboekjes of -biljetten - onderling wat partijtjes waarvan de uitslagen in een schriftje bijgehouden werden. De enige externe activiteit bestond uit een wedstrijd tegen Benthuizen, die met 6-5 verloren werd.

De vaste kern van de leden werd opgeroepen in brede kring de vereniging bekendheid te geven want om Promotie tot bloei te brengen was verdere groei en ledenaanwas noodzakelijk.

Pas bij het begin van het tweede jaar werden schaakklokken aangeschaft "om ook in dit onderdeel van het in competitieverband spelen de vereiste

De eerste jaren: 1952-1962

routine te krijgen”. In september/oktober van het tweede jaar (1953) sluit Promotie zich dan aan bij de Haagse Schaak Bond (HSB) “om de geneugten van het competitie spelen deelachtig te worden”, aldus de toenmalige secretaris in zijn jaarverslag. Alras bleek echter dat, behalve ‘geneugten’, ook voor de sv. Promotie het spelen in de externe competitie door de vervoersproblemen naar en van Zoetermeer, onvermijdelijke frustraties en reglementaire nullen met zich meebracht.

En verder.....

Het tweede jaar van zijn bestaan speelde Promotie extern in de 5de en laagste klas van de Haagse onderbond maar promotie naar de 4de klasse bleek dat jaar nog niet haalbaar. Het feit dat de andere ‘naar buiten gerichte activiteit’ - enkele vriendschappelijke wedstrijden tegen de R.K. Schaakvereniging Zoetermeer - in overwinningen voor Promotie resulteerden, ontlokte de secretaris echter de ontboezeming: “hieruit is duidelijk gebleken dat Promotie een vereniging is waarmede men rekening dient te houden en dat zij reden van bestaan heeft en levensvatbaarheid”. Het ledenaantal bleef echter zorgen baren en bleef vrij stabiel op 18 tot 20 schakers steken. Ook het vervoer in het kader van de externe competitie bleef, getuige aantekeningen in het HSB-nieuws, een voortdurende bron van zorg

Medio 1955 schijnt er een heuse bestuurscrisis geweest te zijn. Er volgde een warrige periode waarin enkele overgebleven bestuursleden los van hun functie noodgedwongen deden wat hun hand vond om te doen. De algemeen adjunct de heer T. Kalisvaart had, onder voorbehoud en met enige slagen om de arm - de algemeen adjunct was toen ook belast met de wedstrijdleiding; van deze taak wenste hij ontheven te worden - de voorzittershamer van de heer F. Breugem overgenomen. De penningmeester, de heer Van Vulpen, was afgetreden en de toenmalige secretaris, de heer G. van Doornen (die een jaar eerder de functie overgenomen had van zijn broer J. van Doornen) was weliswaar enthousiast begonnen, maar dit enthousiasme bleek van korte duur. Al gauw sloop er iets van berustende teleurstelling in zijn verslagen: ”Uiteindelijk hebben we een vereniging om te schaken, en niet om veel te praten en te vergaderen. Dat is dan ook het afgelopen jaar in het geheel niet gebeurd”. Even later, volgens een ongedateerd verslag van een ongedateerde vergadering, bleek hij het gebrek aan motivatie van de leden op zijn beurt zelfs als zo demotiverend te ervaren dat hij niet meer de nodige animo kon opbrengen om nog tijd aan bestuurswerkzaamheden te besteden. Ter plekke bedankte hij zelfs als lid. De jaarverslagen en de notulen van bestuurs- en ledenvergaderingen over

1955 werden daarna (kennelijk achteraf en afgaande op het geheugen) geschreven door de toenmalige interim-penningmeester, de heer L.B. van der Slik.

Tijdens deze roerige gebeurtenissen had de wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van Zoetermeer plaats en de organisatie daarvan lag mede in handen van enkele bestuursleden van de s.v. Promotie. Ook deze activiteit ging ten koste van een goed verloop van de competitie, in welke vorm dan ook, binnen de vereniging. Tussen de regels van de verschillende verslagen door lezend, kan hier wellicht de oorzaak gevonden worden van de bestuurscrisis.

Overigens veroverde de heer T. Kalisvaart dat jaar het kampioenschap van Zoetermeer. Uit handen van de toenmalige burgemeester Vernède ontving hij een medaille van de gemeente. Kalisvaart wordt vanwege dit wapenfeit algemeen beschouwd als de officieuze kampioen van Promotie tijdens het schaakjaar 1954/55.

Voor Promotie als vereniging was het echter vooral belangrijk dat, ondanks alle perikelen, na twee jaar spelen in de externe competitie de promotie naar de vierde klas HSB een feit werd. De eerste stap was hiermee gezet om de naam van de vereniging waar te maken.

Bij het begin van het vierde jaar, september 1955, was na de 'bestuurscrisis' de algemeen adjunct, de heer T. Kalisvaart, de heer F. Breugem dus als voorzitter opgevolgd en hierna zou met recht van het 'tijdperk Kalisvaart' gesproken kunnen worden. Het nieuwe bestuur bestond verder uit de heren L.B. van der Slik (secretaris), H.B. Breyer en J. Hagoort (commissarissen) en de van de inmiddels opgeheven R.K. schaakvereniging afkomstige heren G. de Vree (penningmeester) en A. Nühn, (wedstrijdleader).

Tot het seizoen 1966/1967, toen de commissaris/algemeen adjunct, de heer J. Hagoort, op zijn beurt voor een lange periode als voorzitter aantrad, stond de vereniging onder leiding van deze heer Kalisvaart. Voor onze oudste leden is de naam Kalisvaart in dit verband zelfs in het jaar 2002 nog steeds een begrip en de heren F. Breugem, T. Kalisvaart en J. Hagoort mogen dan ook als de Abraham, Isaak en Jakob van onze vereniging beschouwd worden.

In 1955, toen Kalisvaart als voorzitter aantrad, waren er, waarschijnlijk ook door bovengeschetste chaotische toestanden, echter nog steeds geen statuten, huishoudelijke- en competitie-reglementen en was er, zoals boven aangegeven, nog geen officiële clubkampioen.

De nieuwe voorzitter zegde bij zijn aantreden toe aan het samenstellen van statuten en huishoudelijk reglement prioriteit te zullen geven. Toen de definitieve statuten en het huishoudelijk reglement uiteindelijk op een buitengewone ledenvergadering goedgekeurd werden, was het echter

De eerste jaren: 1952-1962

inmiddels oktober 1957. Wel schijnt in 1955 ondanks veel amenderend gekrakeel, voorstellen en tegenvoorstellen (op dat punt is er dus niets nieuws onder de zon!) een interne competitie met reglementen geformaliseerd te zijn. Tijdens de bestuursvergadering die aan de ledenvergadering voorafging, stelde de wedstrijdleader voor een geldbedrag (fl 10,- 'en couvert') aan de clubkampioen te overhandigen, maar de overige bestuursleden gruwden van dit grofstoffelijke blijk van binnensluipend professionalisme. Ook voor een wisselbeker waren de geesten nog niet rijp. Uiteindelijk "werd besloten niets te geven." Op het eind van dat schaakjaar is er in ieder geval een echte clubkampioen maar deze wordt vooralsnog niet bij naam genoemd. Tijdens de ledenvergadering in september 1956 werd door de voorzitter gemeld dat de clubkampioen nog niet gehuldigd kon worden omdat er een beslissingswedstrijd gehouden moest worden tussen de heren J. Hagoort en J. Opdam. De heer Opdam zal uiteindelijk deze beslissingswedstrijd in 1956 gewonnen hebben, want in 1959, drie jaar later, vindt de huldiging plaats van de heer Hagoort, die dan volgens het verslag voor de derde maal in successie clubkampioen was geworden.

Gedurende het seizoen 1955/56 vond een grote ledenaanwas plaats doordat de R.K. Schaakvereniging Zoetermeer na een slepende lijdensweg (er werden uitwedstrijden reglementair met 10-0 verloren omdat er onvoldoende animo was om met de autobus te reizen als geen eigen vervoer beschikbaar was⁸) het niet langer alleen kon bolwerken en zichzelf ophief. Uit puur enthousiasme werd meteen met drie tientallen ingeschreven bij de HSB. Dit was echter te hoog gegrepen. Het derde tental bleek uiteindelijk, mede door vervoersproblemen, toch moeilijk te bemensen en eindigde met vele reglementaire nullen in de diepste krochten van de onderste HSB-regioenen. Dit leverde veel beschuldigende vingers op hetgeen de sfeer in de vereniging bepaald niet positief heeft beïnvloed.

Overigens werd het eerste tental dat jaar wel ongeslagen kampioen en promoveerde derhalve naar de derde klas HSB. Het tweede tal profiteerde met zijn tweede plaats van een versterkte promotie en mocht de vijfde en laagste klasse van de onderbond verlaten om het in de vierde klas te proberen.

⁸ Notulen bestuursvergadering HSB 15-6-54

Het ledental slonk in de loop van dat jaar echter weer tot 21 schakers met name omdat, zoals de secretaris stelde, “we het zat waren om steeds maar weer contributie aan de HSB af te dragen voor juniorleden” (die vaak maar een blauwe maandag lid bleven). Het zou dus toch weer moeilijk worden om zelfs twee tallen in de externe competitie te laten spelen. Desondanks sprak de secretaris niet van een rampzalige ontwikkeling ‘aangezien de kern die nu over is werkelijk een kern is van spelers waarop gerekend kan worden’. Hij eindigde zijn jaarverslag euforisch met: “We zijn dubbel kampioen, we hebben een clubkampioen en wat het belangrijkste is, we hebben geschaakt, dus we bestaan”.

Het eerste lustrum

Dan is het 1957. Financieel staat de vereniging er uitstekend voor. De penningmeester komt met een batig saldo van fl 60,- (“...bleek dat de kas met fl 60,- vooruitgegaan was.”). Omdat er nog veel materiaal aangeschaft moest worden werd echter besloten de contributie niet te *verlagen* (sic!). Ook met de schaakprestaties zelf was niets mis. Het eerste tal mocht dankzij de veroverde tweede plaats en een versterkte promotieregeling het daaropvolgende seizoen uitkomen in de 2de klas HSB, hetgeen betekende dat in vier jaar tijd drie keer gepromoveerd was. Tijdens de ledenvergadering werden nu ook eindelijk de statuten en het huishoudelijk reglement vastgesteld. Er was voor deze ‘grondwet’ van de vereniging overigens gebruik gemaakt van de statuten en het huishoudelijk reglement van de opgeheven R.K. Schaakvereniging Zoetermeer.

Schaakvereniging Promotie had haar eerste moeilijke vijf jaren achter de rug en had inderdaad haar levensvatbaarheid bewezen. De voorstellen die vervolgens gedaan werden om de lustrumviering in te vullen zijn nu, 45 jaar later, deels herkenbaar maar zouden deels niet eens meer schertsenderwijs aan de orde worden gesteld. Behalve dat een simultaan tegen een sterke nationale coryfee en gongwedstrijden geopperd werden, werd ook in alle ernst voorgesteld aan de leden gratis sigaren en sigaretten beschikbaar te stellen tijdens de feestelijkheden! Overigens werd volgens verslagen van de bestuursvergaderingen van het daarop volgende jaar tevens besloten om na afronding van de reguliere competitie kleine groepjes te vormen waarvan de winnaars een pakje sigaretten als prijs zouden krijgen, uit te reiken op de eerstvolgende leden/jaarvergadering in september. Kennelijk heerste de opvatting “een tevreden roker is geen onruststoker” nog geheel onomstreden.

De eerste jaren: 1952-1962

Ook de opmerkingen die gemaakt werden ten opzichte van jeugdleden zouden nu niet meer hardop uitgesproken durven worden. Zo wees het lid de heer Berkhoudt “op onze jeugdschakers en vindt, uit ervaring sprekende, dat deze jongens” – meisjes zijn helemaal nog niet in beeld – “nog te jong zijn en adviseert het bestuur ze nog thuis te laten. Hij voerde o.a. nog aan dat de ouders van deze kinderen verwachten dat ze op verantwoorde wijze worden beziggehouden. De voorzitter zegde toe dat het bestuur zich hierover zou beraden”⁹.

Niet duidelijk wordt evenwel of de heer Berkhoudt hier doelt op de lustrumviering of op het opstellen van de jeugdleden in de externe competitie waarmee, zoals boven geschetst met betrekking tot het debacle met het derde tiental een jaar eerder, slechte ervaringen waren opgedaan. Evenmin blijkt uit het verslag wat de heer Berkhoudt bedoelde met “verantwoord bezig houden”.

Wel duidelijk wordt dat in die tijd de schaakvereniging Promotie nog de geest ademde van een gezellige club van sigaren rokende, evenwichtige en bezadigde heren onder elkaar, kalm glimlachend rondkijkend als ze hun tegenstander te grazen hadden genomen en berustend grijnzend als ze zelf aan het kortste eind hadden getrokken.

Hoe de lustrumviering uiteindelijk vorm heeft gekregen wordt overigens later noch in verslagen van bestuursvergaderingen noch in jaarverslagen vermeld. De heer Hagoort wordt gehuldigd als clubkampioen van het seizoen 1956/1957, zijn eerste kampioenschap van een lange reeks.

In dit jaar, tijdens de ledenvergadering van september 1957 wordt de maandagavond als clubavond voor het eerst ter discussie gesteld: “Door middel van formulieren zal onderzocht worden of het wenselijk is de clubavonden op een andere dag te houden”. Kennelijk waren er leden die na het weekeinde een rustige maandagavond wenselijk vonden. Toch duurde het nog tot 1962, voordat de huidige clubavond ingevoerd wordt: “na ampele bespreking wordt met algemene stemmen besloten de clubavond vast te stellen op dinsdagavond aanvang kwart voor acht”¹⁰.

Een ander opmerkenswaardig feit was dat de ledenvergadering nu eindelijk akkoord ging met een bestuursvoorstel dat voor de daarna volgende vijf jaren de interne competitie zou regelen. Dit behelsde dat de leden van het in de tweede klasse van de HSB uitkomende eerste tiental intern als groep A een dubbelronde competitie zouden gaan spelen en de overigen een groep B gingen vormen met eveneens een dubbelronde competitie. Nummer 10 van groep A zou op het eind van het seizoen automatisch degraderen naar groep B en nummer 1 van groep B zou

⁹ Verslag ledenvergadering, 30 september 1957

¹⁰ Notulen ledenvergadering oktober 1962

automatisch promoveren naar groep A. De nummer 9 van groep A zou vervolgens een beslissingstweekamp van vier partijen moeten spelen tegen nummer 2 van groep B, een soort nacompetitie dus. Bij gelijk eindigen zou de nummer 9 van groep A zich in groep A handhaven.

Een systeem schitterend in zijn eenvoud zou men zo zeggen, maar er waren toen dan ook nog geen computers om de competitie, met allerlei gesofisticeerde systemen, waardoor met de kleinste subtiliteiten rekening kon worden gehouden, gecompliceerd te maken. Van Sonnenborn-Berger, Elo-ratings, of Toernooiprestatieratings (Tpr) had men nog nooit gehoord. Ook het Keizersysteem was nog iets van de toekomst. Alles was nog overzichtelijk en transparant en alle werkzaamheden konden simpel maar doelmatig met een pen en een schriftje, handmatig verricht worden. Het enige wat wel de tongen losmaakte, was het beantwoorden van de vraag betreffende het wel of niet dwingend opleggen van een aan het begin van het schaakjaar opgesteld wedstrijdrooster waarmee aangegeven kon worden wanneer en tegen welke tegenstander gespeeld diende te worden.

Het gemiddelde ledenbestand bedroeg dat jaar 24,33 leden. De uitstroom en instroom hielden elkaar aardig in evenwicht. Voor de tweede maal in openvolging blijkt de heer J. Hagoort op het eind van het seizoen de sterkste en voor het eerst in de nog jonge geschiedenis van onze vereniging werd ter gelegenheid van dit feit een blijvend aandenken gegeven.

Op naar het tweede lustrum

De jaren die volgden waren jaren van consolidatie. De vereniging had wilde en soms zorgvolle tijden van bestuurscrises en andere kinderziektes overleefd. De secretaris klaagde in zijn jaarverslag dat de mogelijkheden om interessante zaken te vermelden beperkt waren, als hij niet het gras voor de voeten van wedstrijdleader en penningmeester zou wegmaaien. Per oktober 1958 bedroeg het ledental 27 schakers.

Ook na het seizoen 1958/59 bleek de heer J. Hagoort wederom de clubkampioen. Voor de derde maal in successie wist hij de andere schakers gedeceideerd terug te wijzen. Dit feit kon men niet ongemerkt voorbij laten gaan. Tijdens de ledenvergadering van dat jaar was dan ook de pers uitgenodigd (Haagse Courant) om de heer Hagoort bij de huldiging voor zijn 'hattrick' en uitreiking van een ingelijste oorkonde en een medaille, op de foto te zetten. Bijna kon deze gebeurtenis echter geen doorgang vinden omdat de heer Hagoort, kennelijk onwetend van deze huldiging (of juist niet!) andere bezigheden voorrang had gegeven. Toen de vergadering al

De eerste jaren: 1952-1962

bijna afgelopen was, verscheen hij dan toch nog. Bijna letterlijk te elfder ure.

In een ingelaste finalewedstrijd met de heer H. Breugem veroverde hij dat jaar ook het kampioenschap snelschaken van de club. Voor dit laatste ‘ontvingen beide finalisten een pakje sigaretten’.

Een nieuw lid, de heer Van Rijt, bleek een aanwinst want als invaller in het eerste tental scoorde hij de meeste punten in de wedstrijden voor de HSB. Ook dit gaf echter aanleiding tot discussie en frictie: had de wedstrijdleader de bevoegdheid een nieuw lid met duidelijke kwaliteiten op te stellen in het eerste tal waardoor een ander lid met verworven rechten gepasseerd zou moeten worden?

De contributie bleef al die jaren onveranderd fl 0,35 p.w. (€ 0,16). Wel werd daarboven nog steeds een wekelijkse stuiver voor het materiaalfonds gevraagd. Dat dit laatste niet geheel zonder reden was moge blijken uit het feit dat de materiaalcommissie een beroep moest doen op leden die thuis een schaakklok en/of bord en stukken hadden. Hen werd gevraagd dit materiaal tegen een kleine vergoeding ter beschikking te stellen van de vereniging. Twee leden gaven hieraan gehoor door ieder een klok aan de vereniging in bruikleen te geven (verslag jaarvergadering september 1958).

Tijdens deze periode (eind jaren vijftig) lag de vereniging gedurig overhoop met het bestuur van de Haagse Schaak Bond, met name met de penningmeester, de heer Hendriksz. Promotie deed een relatief groot beroep op de “reiskas” van de HSB, een potje waaruit de reiskosten voor de HSB-competitie gedeeltelijk werden vergoed. Deze vergoeding was al enkele jaren, ondanks herhaald aandringen van de penningmeester van Promotie en toezeggingen van de penningmeester van de HSB, door de HSB niet uitbetaald. Toen vervolgens het bestuur van de HSB in 1960 met inmiddels de heer Hendriksz als secretaris, bij een geschil tussen Promotie en de Scheveningse schaakclub Belgisch Park, tot verontwaardiging van Promotie ook nog de kant van Belgisch Park koos, was voor het bestuur van Promotie de maat vol¹¹. Eén en ander resulteerde op het eind van dat jaar in een motie

¹¹ Het is niet helemaal duidelijk geworden wat zich precies heeft afgespeeld. Uit HSB-notulen is gebleken dat er een conflict was over het uitspelen van een afgebroken partij. Belgisch Park claimde winst, omdat de Promotiespeler, de heer Nühn, niet was komen opdagen. De competitieleider, de heer Mabelis, besloot evenwel tot uitspelen op een ander tijdstip, omdat Nühn ziek was geweest. De enveloppe met de afgegeven zet bleek toen echter te zijn zoekgeraakt. Belgisch Park ging in beroep bij het HSB-bestuur dat de beslissing van de competitieleider gedeeltelijk herriep: de partij moest worden overgespeeld. Een complicerende factor was dat de heer Hendriksz niet alleen HSB-bestuurder, maar ook bestuurslid van Belgisch Park was. Een andere versie van het gebeurde, die een huidige seniorlid zich desgevraagd meende te herinneren, is dat Belgisch Park had aangevoerd dat Promotie zou hebben toegezegd om enkele spelers van de ploeg van Belgisch Park voor hun partij tegen Promotie I van het station Zoetermeer af te halen (er was nog geen Sprinter!). Dit was niet gebeurd waardoor Belgisch Park niet, althans niet op tijd, voltallig in de Dorpsstraat kon aanschuiven en de wedstrijd verloor. Promotie ontkende uiteraard de toezegging, maar werd niet geloofd, waardoor een partij gearbitreerd

van afkeuring van het bestuursbeleid van de HSB, ingediend door afgevaardigden van Promotie, die er van uitgingen daarvoor van de leden van Promotie volmacht te hebben gekregen (hetgeen later niet het geval bleek en wat hun door een lid verweten werd). Deze motie werd door een nipte meerderheid van de aanwezige verenigingen ondersteund, waarna het HSB-bestuur met uitzondering van de competitieleider, de heer Mabelis, aftrad. De heer De Jong, lid van s.v. Promotie, werd gekozen als commissaris in het nieuwe HSB-bestuur. Hij bleef dit tot 1962 waarna hij tot 1967 het penningmeesterschap van de Bond vervulde. Promotie had daarmee, ook los van het schaakbord, haar tanden laten zien!

Het ledental groeide eind jaren vijftig langzaam tot om en bij de 30 schakers zodat de huishoudelijke competitie uitgebreid werd met een groep C. De speelavond begon om 19.30 u. Er werd gespeeld met een tempo van 30 zetten in 5 kwartier; dit vrij vroege tijdstip en het merkwaardige tempo was ingesteld om de jeugdleden in staat te stellen tijdig huiswaarts te gaan.

Extern bleek voorlopig geen vooruitgang meer mogelijk. Zowel het eerste als het tweede tental eindigden in respectievelijk de tweede klasse HSB en de vierde klasse HSB, in de middenmoot.

In de interne competitie moest de heer Hagoort na het seizoen 1959/1960 de huldiging voor het clubkampioenschap aan zich voorbij laten gaan. Afgetekend eerste werd de heer H. van Rijt. Wel scoorde de heer Hagoort in dat jaar nog de meeste punten voor het eerste tental in de externe competitie.

Een andere gebeurtenis die tijdens het seizoen 1959/1960 tot nogal wat beroering en zelfs tot een extra ledenvergadering op 4 juli 1960 leidde, betrof een gedwongen verhuizing. Blijkens de notulen van deze ledenvergadering had per 1 juni van dat jaar een andere speellocaliteit gezocht moeten worden. Het gebouw van de Spaar- en Voorschotbank in de Dorpsstraat was door de gemeente Zoetermeer overgenomen en deze wilde er een ingrijpende verbouwing laten plaatsvinden. Voorlopig kon uitgeweken worden naar het verenigingsgebouw van de Gereformeerde Kerk aan de Karel Doormanlaan, hoek Frans Halsstraat. Tegen een huur van fl 5,- per week (i.c. per speelavond) en met een proeftijd van drie maanden kon hiervan gebruik gemaakt worden. Kennelijk was de huur van de lokatie in de Spaar- en Voorschotbank een stuk lager geweest, want het bestuur zag zich nu genoodzaakt de contributie voor het eerst in acht jaar te verhogen en wel meteen 'met maar liefst' zo'n 15%, d.w.z. van f 0,35 naar

moest worden en een partij moest worden overgespeeld omdat het formulier met de afgegeven zet spoorloos was. Uiteindelijk werd daardoor de uitslag van de wedstrijd niet op 5½-4½ maar op 4½-5½ bepaald. Voor de eerder aangesproken jeugdige lezertjes is het in dit kader van belang om te weten dat in grootvaders' goeie ouwe tijd partijen die binnen de afgesproken tijd nog niet beslist waren, konden worden afgebroken om, òf op een later tijdstip te worden uitgespeeld, òf om ter arbitrage aan een erkende meester (bv. IM Van Scheltinga in de Haagse regio) te worden voorgelegd.

De eerste jaren: 1952-1962

f 0,40 per week. De bijdrage van f 0,05 voor het materiaalfonds bleef onveranderd. Met aller instemming – waar het bestuur om gevraagd had – ging de ledenvergadering echter akkoord met het nieuwe onderkomen en met de contributieverhoging.

Eerder had het bestuur het voornemen geuit door middel van door de PTT te verspreiden vouwbladen een ledenwerfactie te houden om zodoende ook financieel een bredere basis te bewerkstelligen. Naar aanleiding van een vraag ter zake vanuit de ledenvergadering, werd geantwoord dat het gegeven de nieuwe omstandigheden een investering betrof die het bestuur nu financieel niet meer verantwoord achtte. In de pauze van deze vergadering zag de penningmeester niettemin toch nog kans om uit de clubkas te ‘tracteren op koffie, gebak en sigaretten’.

In de interne competitie heroverde de heer Hagoort in het seizoen 1960/61 de clubtitel, maar dit ging niet zonder strijd. Er moesten beslissingwedstrijden gespeeld worden tussen de heren H. Breugem, Hagoort en Van Rijt die met een gelijk aantal punten bovenaan waren geëindigd. Zoals eerder gesteld kon toen nog niet beslist worden op basis van een toernooiprestatierating of iets dergelijks.

In de bondscompetitie eindigde zowel het eerste als het tweede tental wederom in de middenmoot van hun groep van nog steeds respectievelijk de 2^e en de 4^e klas HSB (beide een vierde plaats). Het jaar daarop, 1961/1962 eindigden beide tallen in hun groep echter op een gedeelde eerste plaats, maar ook toen zagen zij vanwege een kleiner aantal bordpunten dan dat van de concurrenten, het kampioenschap en bevordering naar een hogere klasse aan zich voorbij gaan.

Het verblijf in de nieuwe lokaliteit bleek van korte duur. Na de proeftijd van drie maanden, was de huur al verhoogd van f 5,- naar f 6,-, maar de Commissie van Beheer van het verenigingsgebouw nam ook daar nog geen genoegen mee. Na ruim een jaar spelen in het Gereformeerde verenigingsgebouw werd door de beheerscommissie voor de langere termijn een huur van f 10,- tot f 15,- per week gevraagd. Dit was voor Promotie natuurlijk financieel helemaal niet te behappen, ondanks dat uit het jaarverslag over 1960/1961 van de penningmeester bleek “dat er een batig saldo van f 173,30 ontstaan was waardoor de kaspositie verbeterde van f 183,94 tot f 374,24. Dit gaf echter een geflatteerd beeld omdat de HSB eindelijk over de brug was gekomen met de reiskostenvergoeding over het seizoen 1956/1957 en omdat enkele autobezitters die op dat bedrag recht hadden dit aan de vereniging schonken. De begroting voor het volgende jaar, 1961/1962, liet dan ook een nadelig saldo van f 135,- zien.

Bovendien was het bestuur van Promotie van mening dat een neutrale schaakvereniging eigenlijk niet in een kerkelijk gebouw thuishoorde. Omdat de verbouwing door de gemeente van de voormalige Spaar- en

De eerste jaren: 1952-1962

Voorschotbank nog niet gereed was, werd – oh ironie! – tijdens de ledenvergadering van oktober 1961 besloten akkoord te gaan met een tijdelijke verhuizing naar het R.K. parochiehuis waar een zaalhuur van slechts f 5,- per week gevraagd werd. Na gereedkomen van de verbouwing door de gemeente van de voormalige Spaar- en Voorschotbank zou dan weer geopteerd kunnen worden voor terugkeer naar het oorspronkelijke domicilie in de Dorpstraat.

Er was kennelijk geen sprake van ‘oud zeer’ bij het parochiebestuur. In het voormalige speellokaal van wijlen de R.K. Schaakvereniging Zoetermeer aan de Dorpstraat nr. 18, werd gespeeld van januari 1962 tot januari 1963.

De kalme jaren zestig

Op sociaal-maatschappelijk en politiek terrein waren de jaren zestig tumultueus. De provobeweging liet de gevestigde orde schrikken, de Vietnamacties schudden de politiek op, de Beatles vernieuwden de muziek en met de Maagdenhuisbezetting stelden de studenten de archaische bestuursstructuren van de universiteiten aan de kaak. In de grote schaakwereld losten de hemelbestormers Tal, Spassky en Fischer de oude garde van Botwinnik en Smyslov af. In Nederland werd een belangwekkende traditie van grote schaaktoernooien in gang gezet – het IBM-toernooi (1961), het Jeugdwereldkampioenschap in Den Haag (1961), het interzone-toernooi in Amsterdam (1964), de verheffing van het Niemeijertoernooi in Groningen tot Europees Jeugdkampioenschap (1968). Dit alles liet Promotie schijnbaar ongemoeid. Zoetermeer groeide uit van een klein slaperig plattelandsdorp tot een middelgrote slaapstad en het plaatselijke schaakleven kon deze ontwikkeling met moeite bijhouden.

Het tweede lustrum

Het verblijf in het R.K. parochiehuis duurde dus slechts een jaar. Maar in dat jaar viel wel het tweede lustrum van onze schaakvereniging. Als enige in de geschiedenis van Promotie heeft het lid de heer Blonk in het R.K. parochiehuis de versierselen van de clubkampioen overhandigd gekregen. Gezien de gebeurtenissen van exact tien jaar eerder was dat toch een feit waar wel even bij mocht worden stil gestaan. Wellicht om de afbrokkelende verzuiling en de neutrale status van de vereniging te onderstrepen, werd vervolgens voor de viering van het tweede lustrum als tegenwicht weer eventjes het heil gezocht in een zaal van het verenigingsgebouw van de Gereformeerde kerk aan de Frans Halsstraat.

Er was een open simultaan georganiseerd tegen Euwe en Muhring. Euwe won alle partijen behalve tegen Promotie's voorzitter, de heer Kalisvaart, van wie hij verloor. Volgens de heer Kalisvaart vond Euwe het niet leuk dat een 100% score hem ontgaan was. Er zijn echter argwanende geluiden te horen, dat het vaak gebeurde dat de simultaangever, als een soort 'beau geste', de voorzitter van een uitnodigende vereniging de eer liet. Het leek een mooie gedachte deze partij nog eens voor het voetlicht te brengen om er een deskundige analyse op los te laten en om de argwanende geluiden te ontzenuwen. Desgevraagd heeft de heer Kalisvaart naar de partij gezocht

maar helaas bleek het notatiebiljet niet meer boven tafel gebracht te kunnen worden¹². Muhring won 16 van de 24 partijen, speelde 6 remise en verloor er twee.

Om extra belangstelling van de lokale pers te trekken was de burgemeester, de heer Vernède, opgetrommeld om de eerste zet te doen. Dat de simultaan een open karakter had, was dan ook mede ingegeven door de hoop dat Promotie daardoor naar buiten toe meer bekendheid zou krijgen. Deze hoop bleek niet geheel ongegrond. Er meldden zich in dat jaar negen nieuwe leden, waarvan enkelen mededeelden pas door de simultaan voor het eerst van de tienjarige schaakclub Promotie gehoord te hebben. Verder was er voor de leden een snelschaakwedstrijd en een dorpenwedstrijd tegen Pijnacker (uitslag 6½-6½) georganiseerd.

Simultaan bij het 2e jubileum

Staand v.l.n.r.: Burgemeester Vernède, M. Euwe, F. van Leeuwen, H. Breijer, P. de Jong, G. de Vree, T. Kalisvaart. Zittend: J. Blonk, D. Hagoort, H. Breugem, J. Hagoort

Per januari 1963 kon dus weer een spellocatie gehuurd worden in de verbouwde voormalige Spaar- en Voorschotbank in de Dorpstraat 135. Dit was nu een gemeentelijk verenigingsgebouw geworden met de naam “’t Trefpunt”. Er was een zaaltje waar de interne competitie kon plaatsvinden. Een tweede kleinere ruimte zou eventueel betrokken kunnen worden als in de toekomst bondswedstrijden dit noodzakelijk zouden

¹² Overigens heeft de heer Kalisvaart in oktober 1966, nadat hij reeds was afgetreden als voorzitter van Promotie, in het kader van het jubileum van de HSB zijn kracht in simultaanwedstrijden nogmaals bewezen door de sterke Hongaarse grootmeester Honfi die aan 28 borden speelde, één van de twee nederlagen toe te brengen. De tweede nederlaag leed Honfi tegen een andere Promotiaan, J. Veldhuizen.

De kalme jaren zestig

maken. Een kleine, na elven vaak overvolle barrierte (Promotie telde na de verhuizing ruim dertig leden!), zorgde voor de ‘après-échecs’ en de sociale cohesie van de club.

Hier vond Promotie voor een lange reeks van jaren (een periode van zo’n twintig jaar) zijn thuisbasis.

Ondanks de verhuizing werd tijdens dit schaakjaar, 1962/1963, na ampele discussies ook voor het eerst geëxperimenteerd met het Keizersysteem. Als grootste bezwaar werd gevoeld en aangevoerd de beduidend zwaardere taak voor de wedstrijdleider. Voor het spelen van externe wedstrijden moesten waardcijfers vastgesteld worden en aangezien in die tijd (intern en extern) partijen nog afgebroken konden worden, moest aan deze afgebroken partijen ook een voorlopige waardering toegekend worden. Deze waardering moest dan later weer gecorrigeerd worden als de partij beslist was. Drie leden gaven zich op om de wedstrijdleider behulpzaam te zijn. Conclusie na afloop van het seizoen: “onder voorbehoud van beschikbaarheid van assistentie voor de wedstrijdleider vanwege het vele extra werk dat er mee gemoeid is, lijkt dit een bruikbaar systeem voor de interne competitie”.

De heer Hagoort werd de eerste Keizerkampioen. Hij heroverde daarmee tijdens het schaakjaar 1962/1963 het clubkampioenschap op de heer Blonk.

Het hoogste aantal punten voor het eerste tiental in de HSB-competitie werd dat jaar gescoord door het toen nog jeugdige lid Jan Veldhuizen. Eén van de jeugdschakers waar de heer Berkhoudt zich kennelijk vijf jaar eerder zo aan geërgerd had. Na jaren van afwezigheid was hij heringetreden en op zijn beurt werd hij in de loop van de latere jaren een steunpilaar van Promotie’s jeugdafdeling en één van de leden die op de senioriteitsladder inmiddels (2002) een hoge trede bezet.

Ook in dat lustrumjaar zag Promotie geen kans in de HSB een stapje hoger te klimmen. Het tweede tiental miste wederom net de boot door een tweede plaats en het eerste tiental mocht met haar zesde plaats zelfs blij zijn degradatie te hebben ontlopen.

Jaren van stabilisatie

In de jaren zestig werd Zoetermeer in de Haagse schaakbond als een “buitengewest” beschouwd. Men vond het geen pretje om hier te spelen, niet zozeer vanwege de mensen die er woonden, maar vanwege de lange reis om er te komen.

In 1962 wees de regering Zoetermeer aan als groeikern. De plaats moest uitgroeien van zo’n 10.000 tot 100.000 inwoners om het bevolkingsover-

schot van Den Haag op te kunnen vangen. Het dagelijkse verkeer tussen beide plaatsen nam sterk toe, maar het openbaar vervoer was daarop niet berekend. In 1952 was station Zoetermeer uit de dienstregeling van de NS geschrapt, zodat men was aangewezen op de busverbinding. Zoals reeds eerder uiteengezet, bracht dit voor de schakers allerlei problemen met zich mee, waarvoor speciale regelingen waren getroffen. Een daarvan was dat de speeltijd voor partijen in de HSB-competitie op drie uur werd gesteld, een uur minder dan gebruikelijk. In de bestuursvergadering van de HSB van 4 september 1965 kon de heer De Jong echter met gepaste trots mededelen dat deze speciale regeling kon vervallen omdat een nieuwe treinverbinding tot stand was gekomen. Hij doelde op de heropening van station Zoetermeer op 30 mei 1965, het huidige station Zoetermeer-Oost. Overigens ging Promotie meestal per auto naar haar uitwedstrijden; de bestuurders werden voor hun diensten op de ledenvergaderingen gewoonlijk met een warm applaus beloond, mede omdat zij geen kosten in rekening brachten. Ook andere verenigingen maakten in toenende mate van dit vervoermiddel gebruik, hetgeen niet geheel zonder risico bleek. In 1965 moest een wedstrijd tegen Geodesie uit Delft worden uitgesteld, omdat een auto met daarin vier Geodesiespelers tussen Pijnacker en Zoetermeer te water was geraakt, gelukkig zonder fatale gevolgen.

Als groeikern zat Zoetermeer in de lift, maar Promotie bleef hier vooral nog bij achter. Terwijl het aantal inwoners van het dorp tussen 1960 en 1970 meer dan verdubbelde van 8.444 tot 17.130, steeg het aantal leden van de vereniging in dezelfde periode van 32 tot 36. De heer Nühn, wedstrijdleader extern, verkondigde in de jaarvergadering van september 1963 de mening dat Promotie beneden haar stand leefde. Hij pleitte voor de best mogelijke opstelling voor beide teams en vroeg de vereniging veel armslag bij de opstellingen. Evenals aan het eind van jaren vijftig, toen de heer Van Rijt een sterke aanwinst voor het eerste tental bleek, kwamen uit de vergadering bedenkingen tegen het pleidooi van Nühn, die te maken hadden met de aantasting van veronderstelde verworven rechten: “Voor 2^e tt. spelers is het misschien wel leuk in ‘t 1^e tt. te spelen. Maar zullen 1^e tt. spelers die in ‘t 2^e tt. moeten spelen, dat ook vinden?” Andere leden vonden enige armslag voor de wedstrijdleader echter noodzakelijk, vooral om de opstelling van nieuwe sterke spelers mogelijk te maken.

Ondanks de geringe groei van de vereniging, werd de toekomst niet uit het oog verloren. In de periode 1954 t/m 1957 had Promotie 6 jeugdleden gehad. De heer Kalisvaart had in 1957 schaaklessen gegeven aan de hand van de rubriek van Internationaal Meester Th. van Scheltinga in het Tijdschrift van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond (KNSB). Dat waren bescheiden initiatieven en men begreep dat wie de toekomst wilde hebben, de jeugd voor zich moest winnen. Op de Algemene Vergadering

De kalme jaren zestig

van 1963 werd “in principe besloten zo mogelijk te komen tot jeugdschaak; in dat geval subsidie te vragen aan de gemeente en voor deze afdeling het kleine materiaal beschikbaar te stellen”. Wat met “het kleine materiaal” precies werd bedoeld, is niet bekend, maar men kan gissen dat niet alleen het formaat maar ook de waarde van deze stukken in overeenstemming zou zijn met de leeftijd van de potentiële gebruikers.

Promotie speelde in het seizoen 1963/64 nog steeds met twee tientallen in de HSB-competitie. Het eerste behaalde de vierde plaats in de 2^e klasse. Nog beter presteerde het tweede, dat eerste werd in haar groep in de 4^e klasse met 13 wedstrijdpunten en 55 bordpunten (bijna 79%). “Een duidelijke promotie”, zo meende het bestuur. Eerste bordspeler P. ten Kortenaar scoorde de volle 100%. Dit huzarenstukje leverde een pluimpje op van de toenmalige competitieleider van de HSB, de heer P. Briggeman uit Delft, later een zeer gewaardeerd lid van Promotie.

Het Zoetermeerse schaakleven was in de jaren zestig dus bepaald niet fanatiek, eerder gezapig. De wedstrijdleader klaagde in zijn jaarverslagen steevast over de vele invallers die voor de HSB-wedstrijden moesten worden opgesteld. In het seizoen 1963/1964 waren voor het eerste tiental 17 spelers nodig en voor het tweede 16. In 1964/1965 ging het iets beter: het eerste had aan 15 spelers genoeg. Hoewel werk en gezin vòòr het schaken gingen, kon toch meer tijd worden vrijgemaakt voor wedstrijden dan de opkomst voor de HSB-competitie suggereerde. In september 1963 organiseerde Promotie in 't Trefpunt de traditionele vier dorpenwedstrijd tussen Zoetermeer, Bergschenhoek, Schiebroek en Berkel. Onze club won de wisselbeker, wist deze een jaar later met succes te verdedigen en veroverde hem in 1965 definitief. In deze laatste wedstrijd wisten 17 spelers van Promotie hun partij te winnen en speelden de overige 5 remise. Ook gaven Promotianen van tijd tot tijd acte de présence bij andere wedstrijden, zoals de “bliksem drieronden snelschaakwedstrijden” in Pijnacker en de Rode Kruiswedstrijden in Den Haag. En om de schaakhonger tussen de interne competities van twee seizoenen te stillen, werden reeds in de jaren zestig zomercompetities gehouden. Winnaars waren o.a. Jan Veldhuizen en Henk Breugem.

Het derde lustrum werd op zeer bescheiden wijze gevierd. Op de vraag van het lid H. Breugem in de ALV van 19 september 1967 of er nog iets werd gedaan, antwoordde het bestuur dat het zich daarover zou beraden. Later werd besloten de vierdorpenwedstrijd te gebruiken om aan het lustrum aandacht te besteden. Voor andere activiteiten ontbrak de tijd. Het mocht de pret niet drukken: Zoetermeer behaalde een klinkende overwinning.

De jaren zeventig: een nieuw élan

De gezapigheid die kenmerkend was voor de jaren zestig, verdween in volgende decennium. Met een vertraging van tien jaar had de groei van Zoetermeer uiteindelijk toch effect op Promotie. De zuigkracht die de Haagse schaakverenigingen steeds hadden op de Hagenaars die in Zoetermeer waren komen wonen, nam langzamerhand af. Het ledental van Promotie steeg geleidelijk van 39 in 1972 tot 53 in 1977, maar daarna zette een duidelijke versnelling in. In 1978 waren er 97 leden en in 1979 werd de magische grens van honderd overschreden. Er stonden dat jaar 118 leden ingeschreven.

Nieuwe initiatieven

Van een Fischer-effect, zoals in veel andere plaatsen en landen, lijkt in Zoetermeer weinig sprake te zijn geweest. Belangrijker was de komst van

veel nieuwe inwoners waardoor vers bloed de vereniging binnenstroomde. In meerdere opzichten was 1973 een memorabel jaar. Het was het jaar waarin het kabinet-Den Uyl aantrad, maar ook het jaar waarin de OPEC-landen een olieboycot van Nederland uitriepen vanwege de steun aan Israël. Op de jaarvergadering van Promotie in 1973 werden enkele personen in het bestuur gekozen die kunnen worden gekarakteriseerd als “nieuwe Zoetermeeders”, mensen die op de aanlokkelikheden van de groeikern waren afgekomen. Frans Cayaux had in Den Haag als jeugdspeler furore gemaakt op de Chr. HBS en de Haagse Christelijke

Schaakvereniging (HCSV). Hij was in 1953 winnaar geworden van groep V in de voorronden van het Haags jeugdkampioenschap en had in de finale een zesde plaats behaald. Deze kanjer vestigde zich in Zoetermeer, waar hij

De jaren zeventig: een nieuw élan

in 1973 secretaris van de schaakvereniging werd. Hij bleek een ideeënrijk en stimulerende persoonlijkheid te zijn.

Een van de eerste blijken van het nieuwe élan was het initiatief om een clubblad uit te geven. De behoefte om de informatievoorziening binnen de vereniging beter te structureren was al eerder gebleken en het bestuur had de achterkant van het demonstratiebord als mededelingenbord beschikbaar gesteld. Een clubblad bood uiteraard meer mogelijkheden en men verwachtte dat de toelevering van kopij geen probleem zou zijn. Een redactie-commissie onder leiding van Cees Toonen ging aan het werk en vlak voor Kerstmis 1973 verscheen het eerste nummer. Ondanks heftige naspeuringen is het niet gelukt een exemplaar terug te vinden. Het blad had geen naam, maar werd gewoon “het mededelingenblad” of “het clubblad” genoemd. Ook was er de eerste jaren geen speciale omslag. Pas in 1977 of 1978 werd het blad getooid met het stoere Paard van Promotie.

Onder leiding van de nieuwe secretaris werd in 1973 een traditie gestart die tot op heden in ere wordt gehouden, het “Oliebollentoernooi”. Dit was een vroege en extreme vorm van fantasieschaak. Het nieuwe bestuur zorgde er bovendien voor dat de buitenwereld meer oog kreeg voor het schaakgebeuren. In 1974 pleitte voorzitter Hagoort voor een jaarlijks schaak-evenement in Zoetermeer. Het bestuur stelde een organisatiecomité in, dat in 1975 en 1976 een toernooi organiseerde. Financiële steun werd verkregen van Nutricia. Om een breder publiek te bereiken werd op de lokale Zoetermeerse televisie een schaakpartij gespeeld tussen leden van Promotie en de kijkers. De partij, noch de uitslag zijn bewaard gebleven. Deze activiteiten hebben ongetwijfeld bijgedragen aan de sterke ledengroei die vanaf 1977 optrad. Nog belangrijker was dat in dit seizoen de basis werd gelegd voor het jeugdbeleid dat voor Promotie zo succesvol is geweest.

Jeugdbeleid

Cees Toonen was jeugdleider van 1973 tot 1975. Dit was een veeleisende en zware taak, zoals bleek in 1974 toen hij vroeg om assistentie bij de theorielessen. De jeugd zou in twee groepen les moeten krijgen, een beginnersgroep en een groep van gevorderden. Een van hen was Boudewijn Bertsch, die in 1980 deel zou uitmaken van Promoties kampioensteam. In het seizoen 1973/74 werd een jeugdteam ingeschreven voor de HSB-competitie. Verder werd besloten de jeugd in een eigen interne competitie te laten spelen, want “een jeugdkampioenschap zou stimulerend kunnen werken”.

Van april 1976 tot februari 1977 was er op de plaatselijke tv-zender LOZ een wekelijkse schaakrubriek, een initiatief van Frans Cayaux, de secretaris van Promotie. In deze rubriek werd onder andere een partij met de kijkers gespeeld. In de eerste uitzending was onze ex-wereldkampioen Prof. dr. Max Euwe aanwezig. Euwe en Cayaux hadden voor de opening een variant van de Italiaanse verdediging gekozen die leidde tot levendig spel, waardoor de partij voor de kijkers relatief goed te volgen zou zijn. Euwe legde de eerste zetten uit, waarna hij het vervolg van de partij overliet aan de Zoetermeerse combattanten.

In de studio was elke week een team van Promotie aanwezig, bestaande uit Frans van Klaveren, Kees Toonen en Willem Broekman, dat de zetten van de kijkers beantwoordde. De zetten van de kijkers? Men kon zetten insturen, maar het aantal inzendingen was minimaal, zowel in kwantitatief als kwalitatief opzicht. Cayaux loste dit probleem creatief op door zelf namens de Zoetermeerse kijkers de zetten te beden-

ken. Aldus ontstond een levendige partij die voor het nageslacht helaas verloren is gegaan. Met LOZ-presentator Taff Hopmans besprak hij allerlei kwesties uit de plaatselijke, de nationale en de internationale schaakwereld en kwesties die het schaken soms ver te buiten gingen. Zo werd de situatie in het Formule 1 autoracen eens uitputtend van commentaar voorzien. In de uitzending beantwoordde Cayaux brieven van kijkers, die even origineel waren als hun ingestuurde zetten. Het programma kreeg een cabaretesk karakter en werd het meest bekeken van alle LOZ-uitzendingen. Het was het enige LOZ-programma waar je om kon lachen. Na enkele maanden was in de tv-partij een bizarre stelling ontstaan. Cayaux opperde dat het voor de kijkers interessant zou zijn als zij zich eens van de kant van hun tegenstanders in de stelling konden inleven. Onverhoeds pakte hij het demonstratiebord op en zette het omgekeerd neer. De stukken vlogen door de studio en daarmee was de partij afgelopen. In de laatste uitzending speelden de vier Promotianen voor een aandachtig studiapubliek, onder begeleiding van een vrolijk muziekje en rijkelijk voorzien van bier, een partij quadro-schaak. Ondertussen werden zij geïnterviewd door presentatrice Marijke Allard. Het werd een hilarische uitzending die zij eindigde met de woorden: *Niet te geloven beste kijkers, de uitzending is afgelopen, maar die schaakfanaten gaan gewoon door!*

De jeugdcompetitie van Promotie werd gestart in 1975 onder de bezielende leiding van Thom van Beekum, de opvolger van Toonen. Wim de Kok werd de eerste jeugdkampioen. In het seizoen 1976-77 behaalde hij het kampioenschap van de HSB in de categorie tot 13 jaar en tijdens het kampioenschap van Nederland werd hij 11e met 2½ uit 7. Wim de Kok bleek een groot talent waaraan de vereniging nog veel plezier zou beleven.

De jaren zeventig: een nieuw élan

In de kerstvakantie van 1976 werd in Zoetermeer een toernooi voor scholieren gehouden met maar liefst 125 deelnemers. Jeugdleden van Promotie deden in 1977 mee aan het IBM-jeugdtoernooi. Bij de 15-jarigen: Ton de Lijster (31e), 12-jarigen: Wim de Kok (8e), Marc Huyssoon (15e), Richard Wong (40^e), 11-jarigen: Pieter de Lijster (18^e), 10-jarigen en jonger: Tobi Faust (30^e). Richard Wong werd in het open jeugdkampioenschap van Nederland (Vredesteintoernooi) 19^e in de categorie tot 13 jaar. Uit deze opsomming blijkt hoe groot en actief de jeugdafdeling binnen enkele jaren was geworden.

De afvaardiging naar Bockum-Hövel, 1975

V.l.n.r. Cees Toonen, Fred Glasbergen, Willem Broekman, Frans Cayaux, Boudewijn Bertsch

Bockum Hövel

Promotie zou zijn vleugels ook naar het buitenland uitslaan. In het weekend van 13 t/m 15 juni 1975 hadde eerste ontmoeting plaats met de schaakvereniging van het Duitse Bockum-Hövel, een plaats in het Ruhrgebied waarmee de Zoetermeerse Sportraad een uitwisselingsprogramma had. Er waren vertegenwoordigers van een groot aantal Zoetermeerse

sportverenigingen afgevaardigd, waaronder vijf schakers van Promotie. Na een gezamenlijke bustocht met de andere sporters konden zij in Bockum Hövel aangekomen direct aan de slag: snelschaken tot diep in de nacht. De wedstrijd was onderdeel van een vriendschapsband tussen de twee steden en gezelligheid was belangrijker dan competitie. Maar er was ook een officiële wedstrijd met een beker als inzet. Deze werd in 1975 gewonnen door de Duitsers. In 1976 verloor Promotie opnieuw, met 3-4. De reeks ontmoetingen zou een aantal jaren voortduren. Tot 1978 werd de wedstrijd gehouden onder auspiciën van de Sportraad, vanaf 1979 lag de organisatie in handen van de verenigingen. Welke gevolgen dit had, staat te lezen in het clubblad van 1979: “Geen ontvangst meer bij de burgemeester, zoals in voorgaande jaren, en geen grote feestavond. Dansen en zwaar doorzakken was er ditmaal dan ook niet bij. Maar geschaakt werd er des te meer”. In 1979 werd een 3½-3½ gelijkspel behaald. Met dit laatste resultaat kreeg Promotie eigenlijk te weinig: Aan bord 7 verloor Hennie van der Helm nadat zijn tegenstander een minder goede zet had teruggezet, maar om de vriendschappelijke sfeer niet te bederven had Promotie geen protest ingediend.

HSB-competitie

Al geruime tijd was er gesproken over de mogelijkheid om met drie tientallen aan de HSB-competitie deel te nemen. In 1964 had wedstrijdleader Nühn dit afgehouden met het argument dat Promotie nog te weinig leden had. Eén keer had men het geprobeerd, in het seizoen 1955/56, maar dat was op een jammerlijke mislukking uitgelopen. Nühn had elk seizoen moeite de twee ingeschreven tientallen voltallig hun wedstrijden te laten afwerken en meende dat een derde tental slechts mogelijk was als er minstens 40 leden waren. Acht jaar later durfde men de stap eindelijk te zetten. In 1972, het jaar waarin Bobby Fischer wereldkampioen werd, schreef Promotie met drie tientallen in voor de HSB-competitie. Een jaar later werd zelfs een vierde tental ingeschreven, dat grotendeels uit jeugdleden bestond.

De vele nieuwe activiteiten hadden blijkbaar een gunstig effect op de prestaties. Het eerste tental was in 1957 gepromoveerd naar de tweede klasse van de HSB en was daar jarenlang blijven hangen. Het tweede team was een vaste klant in de vierde klasse, waaruit het een keer was gedegradeerd, maar vlot weer in was teruggekeerd. In het seizoen 1970/71 promoveerden beide tientallen eindelijk naar respectievelijk de eerste en de derde klasse. Deze gebeurtenis was de voorbode van een reeks kampioen-

De jaren zeventig: een nieuw élan

schappen en promoties, met als hoogtepunt het seizoen 1975/76 toen Promotie 1 kampioen werd van de eerste klasse, Promotie 3 van de derde klasse en Promotie 4 van de 4e klasse. Promotie 2 werd in 1974/75 kampioen 3e klasse en in 1977/78 kampioen 2e klasse. Al met al was de vereniging duidelijk sterker geworden. Het wachten was nu op de sprong naar de KNSB.

Perikelen rond het vijfde lustrum

Het ledenaantal was aan het eind van de jaren 70 de grens van 100 gepasseerd en dat deed een oud probleem herleven: de speelruimte. Vanaf 1976 begon de ruimte in 't Trefpunt krap te worden. Het bestuur heeft zich meermalen over het ruimteprobleem gebogen en overwogen te verhuizen naar het Kruispunt of de Morgenstondkerk. Opnieuw leek de vereniging, die haar bestaansgrond had ontleend aan het principe van levensbeschouwelijke neutraliteit, een beroep te moeten doen op de kerk voor een geschikte speelgelegenheid. De geschiedenis herhaalde zich echter niet. Het Kruispunt was op dinsdagavond niet beschikbaar en de ruimte in de Morgenstondkerk voldeed niet. Uiteindelijk werd in 1977 besloten ook de bovenzaal van 't Trefpunt in gebruik te nemen.

Op 22 oktober 1977 werd het 25-jarige jubileum gevierd. Wegens hun langdurige en voortreffelijke staat van dienst als bestuursleden werd aan de heren De Vree en Nühn het erelidmaatschap toegekend. De heren H. Breugem en L. Breugem en Breyer ontvingen ter gelegenheid van hun 25-jarige lidmaatschap een herinneringsplaquette. Het hoogtepunt was de simultaanséance van grootmeester Genna Sosonko. Andere geslaagde evenementen in het jubileumjaar waren de televisierubriek voor de LOZ, een open schaakpartij in de Zoetermeerse Courant, een massakamp tegen Delft en een vader/zoon wedstrijd. Er verscheen een speciaal nummer van het cluborgaan. Toch was er enig misnoegen over de jubileumviering, want een aantal evenementen was minder goed geslaagd. Het open toernooi was juist in het jubileumjaar niet doorgegaan vanwege een onzorgvuldige en te late planning en ook de feestavond was mislukt. Bovendien hadden de meeste jubileumactiviteiten weinig of geen publiciteit gekregen. Het bestuur rekende deze tekortkomingen in de eerste plaats zichzelf aan. Men had er meer tijd in moeten steken, maar drukke beroepsverplichtingen hadden dit verhinderd. Het bestuur functioneerde niet optimaal en er ontstond een kleine crisis toen de voorzitter en de secretaris te kennen gaven hun functies neer te leggen. Op een speciale ledenvergadering werd

Jan Kalkwijk gekozen als de nieuwe voorzitter. Hagoort, die deze functie elf jaar had bekleed, werd benoemd tot erelid.

1977/78: nieuwe energie

Met nieuwe energie werd de lijn die in 1973 was begonnen, doorgetrokken. Het tweede tiental werd in het jubileumjaar kampioen in de 2^e klasse.

Thom van Beekum trad in 1977 toe tot het bestuur van de KNSB en werd als jeugdleider van Promotie opgevolgd door Theo Boormeester. Er waren aan het begin van dit seizoen 38 jeugdleden, waarvan 33 aspirantleden. In het HSB-jeugdkampioenschap tot 13 jaar werd Roel Leget tweede. Wim de Kok werd in het IBM-jeugdtoernooi achtste bij de 14-jarigen. In het Zagricon-toernooi om het open jeugdkampioenschap van Nederland behaalde Wim de Kok 3½, Richard Wong 3 en Marc Huyssoon 2½ punt (uit 7) in de categorie tot 16 jaar.

De afvaardiging naar Bockum-Hövel, 1979. Staand, v.l.n.r. Frans Cayaux, Thom van Beekum, Nico Vromans, Hennie van der Helm. Zittend, v.l.n.r. Boudewijn Bertsch, Jan Blankespoor, Frans van Klaveren

1978/79: denksportkampioenschappen

In Camp David sloten de Israelische premier Begin en de Egyptische president Sadat een akkoord dat tot vrede tussen beide landen zou leiden. In Iran brak de Islamitische revolutie uit en in Rome stierven vlak achter elkaar twee pausen en werden twee nieuwe benoemd. Bij Promotie vertrok aan het begin van het seizoen Theo Mooijman, bestuurslid en razende reporter van het cluborgaan, naar het hoge noorden “om aldaar ervoor zorg te dragen dat de nodige penningen in ’s lands schatkist vloeien”. Hij werd opgevolgd door Thom van Beekum en Jan Blankespoor. De nieuwe redacteurs begonnen een aantal vaste rubrieken. Blankespoor maakte Promotie bekend met de retrograde analyse en presenteerde zelfs twee eigen studies. Daarnaast begon hij een eindspelrubriek. Verder kwamen er een rubriek correspondentieschaken van Peter Briggeman en een rubriek “Partij van de maand” waarvoor de leden zelf partijen moesten insturen. Frits Hoorweg begon een schaaktechnische rubriek.

Het cluborgaan had geen naam en dat werd als een probleem beschouwd. De nieuwe redactie schreef een wedstrijd uit en stelde voor de beste inzendingen twee kerstkransen in het vooruitzicht. Helaas waren de leden minder enthousiast dan de redactie. Er kwamen slechts drie reacties binnen, waarvan geen enkele in aanmerking kwam voor de eerste prijs. Het clubblad bleef zoals het was, naamloos.

Terwijl in Baguio City op de Philippijnen Karpov nipt een match om de wereldtitel van Kortsjnoj won en in Leeuwarden Ligterink kampioen van Nederland werd, nam Promotie met zes tientallen aan de HSB-competitie deel. Het eerste werd tweede in de promotieklasse – dus weer geen KNSB volgend seizoen! Het tweede en derde degradeerden uit respectievelijk de 1^e en de 2^e klasse, maar het vijfde werd kampioen in de 4^e. De resultaten waren teleurstellend en in het clubblad werd gewezen op het verderfelijke verschijnsel dat vaak invallers moesten worden opgesteld. *Dit kost punten! Daarom een oproep aan alle tientalspelers om zo weinig mogelijk de HSB-wedstrijden te verzuimen. Noteert U de data in Uw agenda!* Het bestuur had blijkbaar zo zijn eigen gedachten over de tegenvallende prestaties. Eind 1978 besloot het een bibliotheek in te richten. Er werd met tien boeken begonnen: 4 eindspel- en 6 middenspelboeken.

De senioren van Promotie beperkten hun schaakactiviteiten hoofdzakelijk tot de interne competitie en tot externe wedstrijden met verenigingsteams. Tijdens het jaarlijkse treffen met Bockum-Hövel werden de officiële snelschaakwedstrijden door de Duitsers gedomineerd, maar de officiële teamwedstrijd eindigde in een gelijkspel en de officiële snelschaakteamwedstrijd werd door Promotie gewonnen.

RETROGRADE ANALYSE (1)

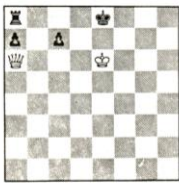
Bekijk eens het afgedrukte probleem.
Opgave: Wit geeft mat in twee zetten.

Het probleem is van F. Amelung en dateert al uit 1897. En het is van een bijzondere aard. Er zijn geen andere zetten die tot de oplossing leiden dan 1.hxg6 e.p. Daarna volgt 1...Kh5 en 2.Txh7 mat. Men zal echter eerst moeten bewijzen dat de sleutelzet 1.hxg6 e.p. geoorloofd is. Dit bewijs wordt geleverd door z.g.n. retrograde analyse. Retrogradeanalyse is het ontleiden van een stelling om uit het voorafgaande spelverloop iets te bewijzen. Hier volgt het bewijs:

De zwarte koning kan niet van h7,g6,g5 en h5 gekomen zijn, maar ook niet van g7. Immers de koning zou schaak hebben gestaan, maar dit schaak kan niet geboden zijn. In verband met dit laatste is de aanwezigheid van pion e5 van belang, want als deze pion er niet stond, was wits vorige zet exf6 mogelijk geweest. Pion h7 kan niet gespeeld hebben, blijft dus over pion g5. Deze pion kan niet van f6 of h6 gekomen zijn, maar evenmin van g6, omdat de witte koning dan schaak had gestaan. Als laatste zet moet zwart dus g7-g5 gespeeld hebben.

Een ander type probleem treffen we in het volgende diagram:

Opgave: wit geeft mat in twee zetten.

Dit probleem is van de onvergetelijke problemist Sam Loyd, die op probleemgebied de merkwaardigste dingen heeft laten zien. Men leze de rubrieken van Tim Krabbé (gebundeld in de boekjes Schaakcuriosa en Nieuwe Schaakcuriosa) er maar op na.

In een dergelijke stelling is de rochade van zwart mogelijk, tenzij het tegendeel bewezen kan worden. En daar draait het in dit geval om.

Het is niet zo moeilijk te zien, dat zwarts laatste zet alleen een koningszet of een torenzet geweest kan zijn. Daarom mag zwart niet rocheren en is de oplossing: 1.Da1 . Op de volgende zet speelt wit in alle gevallen: 2.Dh8 mat. De niets vermoedende oplosser zal dit probleem niet aankunnen hoewel het er zo simpel uitziet. Een volgend keer meer over retrogradeanalyses.

Jan Blankespoor

*Jrg. 27, nr. 2
(november 1978)*

Het snelschaken was bij Promotie overigens zeer populair. Niet zelden gebeurde het dat sommigen na afloop van de clubavond nog ergens gingen vluggeren, o.a. in de camper van Hennie van der Helm. Dit ging met zoveel verbaal geweld gepaard dat de plaatselijke politie ooit overging tot een inval. Groot was de verbazing van de dienders toen zij in plaats van een burenruzie of een illegaal gokhol een viertal snelschaakfanaten aantroffen, en zij besloten het er maar bij te laten.

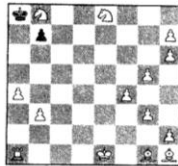
Aan het snelschaakkampioenschap van de HSB werd met drie viertallen meegedaan. Promotie 1 werd vierde in finalegroep B, Promotie 2 werd winnaar van groep C en Promotie 3 werd in deze groep vierde waarmee de wedstrijdleader extern, Frans van Klaveren, tevreden was. Ook aan het Nederlands kampioenschap in Beverwijk werd met drie teams meegedaan. Hier behaalde het eerste team een verdienstelijke gedeelde 1^e plaats in finalegroep C.

retrograde analyse (2)

In nummer 2 van het Promotieorgaan heb ik een begin gemaakt aan een paar artikeltjes over retrogradeanalyse. Hier volgt de tweede bijdrage, aan de hand van twee eigen studies.

Bekijk eens het eerste diagram. Onderzoeken we eerst of de stelling wel mogelijk is. Wit heeft alle pionnen nog en er is er dus geen een gepromoveerd. Pion h7 komt van veld c2 na 5 maal geslagen te hebben. Pion h6 komt van d2 na 4 maal geslagen te hebben. Pion g5 en f4 komen (niet respectievelijk) van e2,f2 of zelfs g2. In totaal hebben de laatste twee pionnen maximaal 2 maal geslagen (kan men stellen). Door deze witte pionnen is dus 11 maal in totaal geslagen en dit is mogelijk geweest, gezien het overgebleven aantal zwarte stukken.

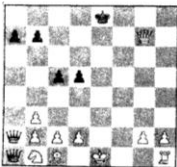

Wit geeft mat in twee.

Het is niet moeilijk te ontdekken wat zwarte laatste zet geweest is, namelijk Kc8. Deze zet was nodig om aan het schaak van Lg1 te ontkomen. Lg1 kan echter alleen maar door aftrekschaak gegeven hebben door Kf2-e1 of door Fb6-a8. De laatste mogelijkheid vervalt omdat wit dan drie paarden moet hebben gehad, terwijl er toch geen enkele pion gepromoveerd is. Wits laatste zet was dus Kf2-e1+.

De enige zet die nu tot de oplossing leidt is dan Td1 en niet O-O-O ! Oplossing: 1.Td1,Kxb8; 2.Td8 mat.

Bekijken we het tweede diagram, dan zien we al snel dat óf Tf1 óf O-O de sleutelzet is (rocheren is altijd mogelijk tenzij het tegendeel bewezen kan worden). Aangezien een goed probleem geen nevenoplossingen toelaat, we moeten bewijzen dat de rochade niet geoorloofd is. Het idee achter dit bewijs is weer een ander dan in het vorige probleem.

Wit geeft mat in twee.

dan heeft de koning zeker gespeeld en hetzelfde geldt voor veld f1. De rochade mag dus niet uitgevoerd worden en daarom is de sleutelzet: 1.Tf1, zwart willekeurig; 2. Tf8 mat.

Zwart heeft twee dames. Minstens één van de twee is een gepromoveerde pion. Het is niet moeilijk in te zien, dat het promotieveld d1, e1, f1 of g1 was. In het laatste geval is de pion via f2 tot de onderste rij doorgedrongen en heeft de witte koning daar schaak gestaan en kennelijk de indringer niet geslagen. De witte koning heeft dus gespeeld, hetgeen ook uit de overige gevallen duidelijk blijkt: Als d1 het promotieveld geweest ware, dan had wit minstens Kf2 moeten spelen, als e1 het promotieveld geweest ware, dan had wit minstens Kf2 moeten spelen, als e1 het promotieveld geweest ware, dan had wit minstens Kf2 moeten spelen, als e1 het promotieveld geweest ware, dan had wit minstens Kf2 moeten spelen.

Jrg. 27, nr. 6
(mei 1979)

Jan Blankespoor

In januari 1979 werden voor de eerste keer de Denksportkampioenschappen van Zoetermeer gehouden. “De schaakvereniging Promotie, de damvereniging DID en de bridgeverenigingen Goudsmit, de Spinter, TOP en Zoetermeer hadden voor een uitstekende organisatie van de wedstrijden gezorgd”, zo lezen wij in de Zoetermeerse Courant. Jo Fijen werd damkampioen, Lindeboom en Toet wonnen het bridgen en Nico Vroman mocht zich *Schaakkampioen van Zoetermeer* noemen. In het immer kritische clubblad werd dit een “wat weidse benaming” genoemd: “Een echte schaakkampioen wordt je niet via vluggertjes, maar via een toernooi van normale schaakpartijen waarin de kansen voor iedereen geheel gelijk zijn”.

Grote successen waren er bij de jeugd. Het jeugdbeleid wierp steeds opvallender zijn vruchten af. Wim de Kok werd kampioen van de HSB in de categorie tot 16 jaar. In het daaropvolgende NK werd hij derde. Het

jeugdclubkampioenschap werd gewonnen door een nieuw aankomend talent: Gerhard Eggink. Bernard Bannink werd vijfde.

Het kampioensteam, juni 1980.

Staannd v.l.n.r.: Ben Ahlers, Ruurd Kunnen, Cees Toonen, Paul Wisse, Wim de Kok, Boudewijn Bertsch. Zittend: Willem Broekman, Jan Kalkwijk, Jan Blankespoor, Frans Cayaux.

1979/80: HSB-kampioen!

Het sportseizoen 1979-1980 was in velerlei opzichten memorabel. Jan Raas werd wereldkampioen wielrennen, Joop Zoetemelk won de Tour de France en Björn Borg schreef voor de vijfde keer Wimbledon op zijn naam. In Leeuwarden werd Jan Timman met ruime voorsprong Nederlands schaak-kampioen. En Promotie? Promotie 1 werd kampioen van de HSB en mocht meedoen aan de strijd om een plaats in de KNSB-competitie. Een langgekoesterde wens leek in vervulling te gaan, maar het lukte niet. De indeling was erg ongunstig en Promotie moest De Variant uit Breda, thans bekend onder de naam Ordina, en Dordrecht voor laten gaan.

Er werd dit seizoen met een recordaantal teams ingeschreven voor de HSB-competitie, namelijk 7, waaronder een jeugdteam. Het werd een succesjaar. Vier teams werden kampioen in hun klasse, twee behaalden een tweede en één een derde plaats.

De jaren zeventig: een nieuw élan

In september werd Wim de Kok derde in een internationaal jeugdtoernooi voor spelers tot 14 jaar in het Franse Bagneux en in de herfstvakantie maakte hij deel uit van het Nederlandse team dat zesde werd bij het wereldkampioenschap voor landenteams tot 17 jaar. Hij wist bovendien zijn HSB-titel bij de jeugd tot 16 jaar te prolongeren.

Binnenshuis werd het interne competitiesysteem aangepast. Was in het verleden steeds één grote Keizercompetitiegehouden, dit seizoen werd na zo'n 20 ronden een herindeling in finalegroepen van 8-10 personen gemaakt. Na het keizeren stond Blankespoor bovenaan, maar de finalegroep werd gewonnen door Ben Ahlers. In het clubblad van oktober 1979 werd de eerste ELO-ranglijst van Promotiespelers gepubliceerd, opgesteld door Willem Broekman en Boudewijn Bertsch. Bovenaan stond, met 2050 punten, Jan Blankespoor.

De jaarlijkse ontmoeting met Bockum-Hövel vond plaats in Zoetermeer. Het jaar daarvoor hadden de Duitsers een wisselprijs voor het snelschaken beschikbaar gesteld. Promotie meende niet achter te kunnen blijven en kwam op de proppen met een klomp, die dienst zou doen als wisselprijs voor de officiële match. Beide prijzen werden door de schakers uit Bockum-Hövel gewonnen.

Met hoeveel passie en clubliefde werd gespeeld blijkt uit een artikel van Frans Cayaux over het snelschaakkampioenschap van de HSB in 1979.

Zo zat bijvoorbeeld een van onze Promotie-leden, Nico Vromans, op een gegeven moment zo verwoed en tegelijk zo vol zelfvertrouwen te spelen dat het leek alsof hij op winst uit was. Op zich een zeer normale zaak, maar de grote hilariteit bij de talrijke omstanders kwam voort uit het feit dat Vromans met zijn vlag op vallen slechts zijn naakte koning had en zijn tegenstander nog van alles bezat, waaronder een dame en een zee van tijd. Deze tegenstander speelde op een bepaald moment van schaakpsychopathisch denken echter tweemaal met zijn koning binnen één zet en Vromans meende dat zulks volgens de spelregels niet was toegestaan. "Onreglementaire zet, U hebt verloren!" riep hij uit. "Hoe kàn dat nou", pareerde zijn onthutste tegenstander, "U hebt niet eens winstpotentieel, bovendien bent u door uw vlag gegaan". "Niets mee te maken", donderde Vromans, "onreglementair spelen betekent onherroepelijk verlies!". "Dus meneer claimt winst, terwijl hij alleen maar een koning bezit en bovendien de tijd heeft overschreden?" "Correct, hoewel ik vanuit oogpunt van sportiviteit misschien remise in overweging wil nemen". "O.K. dan ga ik ook moeilijk doen. Bewijs maar eens dat ik een onreglementaire zet heb gedaan." "Ja, dat is nou niet sportief. Iedereen heeft het zien gebeuren!" En zo ging dat nog een tijd door, maar uiteindelijk besliste de wedstrijdleider zonder veel overtuiging de partij voor Vromans gewonnen.

Uit: Je kunt eraan kapot gaan!, jrg. 27, nr. 6 (mei 1979)

De bloeitijd van de jaren tachtig

De jaren tachtig waren het sluitstuk van de “korte twintigste eeuw”, de bloedigste eeuw die de mensheid heeft meegemaakt. Het was de periode die in 1914 met de Eerste Wereldoorlog begon en in 1989 eindigde met de val van Berlijnse Muur. In het laatste decennium stortte de communistische wereld in, mede als gevolg van de hervormingspolitiek van de in 1985 aan het bewind gekomen Sovjetleider Gorbatsjov. In de grote schaakwereld volgde Kasparov in 1985 Karpov op als wereldkampioen. Het bleek de inleiding te zijn van een tumultueuze periode die uiteindelijk uitmondde in een alternatief wereldkampioenschap buiten de FIDE.

Promotie maakte in de eerste helft van de jaren tachtig een bloeiperiode door. In de jaren zeventig was de basis gelegd voor een reeks van successen die de vereniging op een niveau zou brengen dat paste bij een stad van zo'n 65.000 inwoners. In de jaren tachtig kon er geogst worden, met als hoogtepunten nationale kampioenschappen bij de jeugd en promotie van het eerste tiental naar de KNSB.

1980/81: een landskampioenschap

Ferdie Sieben volgde Thom van Beekum op als redacteur en begon direct een nieuwe rubriek: (Sc)haken en ogen. De redactie was zeer enthousiast, maar waren de leden van Promotie ook enthousiast over het blad? Om dat te weten te komen, werd een enquête gehouden. De respons viel tegen: er kwamen maar 20 reacties binnen, maar de redactie zag hierin een stimulans om door te gaan. Zij trof bij de antwoorden vele nuttige en bruikbare ideeën aan. Zo was er enige kritiek te vernemen op de artikelen over openingen. Het blad bevatte volgens de lezers teveel uitgebreide modevarianten; men wilde graag iets lezen over de achtergronden van de openingen.

Het systeem van de interne competitie werd opnieuw aangepast: er werd gekeizerd in drie groepen in plaats van in één grote groep. De reden was dat door deze opsplitsing de wekelijkse indeling minder tijd in beslag zou nemen. Over een computer beschikte Promotie nog niet. Een bijkomend voordeel was dat men kon promoveren en degraderen. Er stond meer op het spel dan alleen het kampioenschap en dat maakte de competitie spannender. De finalegroepen aan het eind van de competitie bleven gehandhaafd. Ferdie Sieben werd de verrassende winnaar.

De bloeitijd van de jaren tachtig

Promotieleden gingen in die jaren veel op stap naar toernooien in de omgeving, naar het Goudkuipjetoernooi in Gouda of naar een toernooi in Waddinxveen waar zeven Promotianen maar liefst zes eerste plaatsen veroverden. En natuurlijk het Nederlands snelschaakkampioenschap in Beverwijk, een rapidtoernooi in Leiden en de Kamper Schaaknacht, een destijds geliefde schaakorgie in de theologische universiteitsstad, waar Nico Vromans ooit een reis naar New York won die hij van schrik echter ter plekke weigerde. Deze uitstapjes getuigden van de goede sfeer binnen de vereniging. Zij leverden echter geen opvallende successen op – die werden in georganiseerd clubverband behaald.

Opmerkelijk grote vreugde was er toen Promotie 2 kampioen werd van de 2^e klasse A van de HSB. Voor de vereniging was dit kampioenschap belangrijk, omdat door de promotie van het 2^e het “gat” tussen de beide hoogste teams werd opgevuld.

Voor het eerst sinds jaren namen Promotieleden deel aan het persoonlijk kampioenschap van de HSB. In de hoofdgroep konden zij geen potten breken en eindigden in de onderste helft van de ranglijst. Kampioen werd J. Mostert van sv Den Haag, die later de gelederen van Promotie zou komen versterken. In groep 2 was er meer succes, doordat Ruurd Kunnen de hoofdprijs van f 200 wist te veroveren.

En dan, bij de jeugd, plotseling een landskampioenschap. Het jeugdteam van Promotie, bestaande uit Wim de Kok, Andreas Lind, Frank Breugem, Gerrit Verveld en Dick Mans, werd Nederlands kampioen tot 16 jaar. Dit was een geweldig succes en nogmaals een bewijs hoe goed het jeugdbeleid van Promotie was.

1981/82: verlies en winst

Aan het begin van het nieuwe seizoen wachtte Promotie een verrassing, namelijk de oprichting van een tweede schaakvereniging in Zoetermeer, de schaakvereniging Botwinnik. En om de verrassing nog groter te maken, bleek bestuurslid/jeugdleider Thom van Beekum een der oprichters en zelfs voorlopig voorzitter te zijn van de nieuwe club. Hij meende dat Zoetermeer plaats genoeg bood voor twee schaakverenigingen en dat een spreiding van speelgelegenheden over de stad en door de week wenselijk was. De twee clubs hoefden elkaar geen pijn te doen. Het bestuur van Promotie was echter niet gecharmeerd van deze drang tot stimulering van de schaaksport. Het meende dat de verhoudingen binnen het bestuur schade was berokkend, en Thom trok na enige aarzeling de conclusie dat hij als bestuurslid moest opstappen. Het gebeuren werd met enige wrevel, maar vooral met spijt

De bloeitijd van de jaren tachtig

ondergaan. Het vertrek van Van Beekum was een gevoelig verlies, want dat de jeugdafdeling zo goed floreerde was voor een groot deel op zijn conto te schrijven. Henk Luitjes werd zijn gewaardeerde opvolger.

De Promotiejeugd wist het grote succes van het vorige seizoen, het Nederlandse kampioenschap tot 16 jaar, te overtreffen. Het jeugdteam behaalde het kampioenschap van Nederland tot 20 jaar. Hulde aan Wim de Kok, Bernard Bannink, Henk Noordhoek, Andreas Lind, Gerhard Eggink, de reserves Richard Wong en Dick Mans en teamleider Willem Broekman. Er waren meer successen. Wim de Kok eindigde als tweede in het HSB-kampioenschap tot 20 jaar. Ook werd hij winnaar van het jeugdschaaktoernooi van Amsterdam, het vroegere IBM-toernooi, waardoor hij promoveerde naar groep A van het Open toernooi.

In de HSB wilde het met het eerste team echter maar niet vlotten. Het slaagde er wederom niet in het kampioenschap te behalen. Het vierde team behaalde daarentegen het kampioenschap van de 3^e Klasse B.

1982
*Nederlands clubkampioen tot 20 jaar
V.l.n.r. Wim de Kok, Henk
Noordhoek, Bernard Bannink,
Andreas Lind, Gerhard Eggink,
Willem Broekman (begeleider)*

Bijna twintig jaar had Promotie nu 't Trefpunt als haar thuisbasis. Hoewel thuisbasis? Daar werd steeds vaker aan getwijfeld. 't Trefpunt was in het weekend gesloten en daarom moest vaak naar andere ruimtes worden uitgeweken: het Dorpshuis, wijkcentrum Meerzicht, scholen, buurtcentrum de Stokers en het Rakkersveld. De roep om een andere speelruimte werd sterker en in mei 1982 deelde het bestuur mee dat de vereniging zou verhuizen naar het wijkcentrum de Leyens.

1982/83: het zesde lustrumjaar

Alweer een jubileum! Promotie bestond 30 jaar dat zouden we weten. Op de jaarvergadering bood de scheidende voorzitter Kalkwijk het bestuur namens de vereniging een prijzenkast aan. Het door IBM en Nutricia

De bloeitijd van de jaren tachtig

gesponsorde jubileumfeest werd luister bijgezet door een simultaan van John van der Wiel, die nog dezelfde maand zou deelnemen aan het interzonale toernooi in Moskou. De grootmeester in spé behaalde 80%. Jan Grims, Ben Vaartjes, Herman van Ruitenbeek, Willem Broekman, Jan Kalkwijk, Henk Luitjes, Ferdi Sieben en Bernard Bannink speelden remise. Fred Glasbergen en Frans Cayaux wonnen.

Een bijzondere jubileumactiviteit was een Computerschaakmanifestatie. De basisprincipes van het computerschaak werden door Jaap van den Herik op luchtige wijze uiteengezet en ook Jan Louwman, “ongetwijfeld Neerlands grootste aanhanger van het huiscomputerschaak”, gaf allerlei nuttige informatie. Het eerste tiental won een match van de Chess Challenger (“f 5000,- slechts ...”).

Cayaux won zijn simultaanpartij tegen van der Wiel met een dameoffer op lange termijn. “Omstanders die na 22. Pc7x kwamen kijken en mijn dame naast het bord zagen staan, merkten op dat het jammer voor me was, en troostten me met de mededeling dat zij ook al hadden verloren”.

John van der Wiel – Frans Cayaux, simultaan 1982

1. e4, c6; 2. d4, d5; 3. Pd2, de4x; 4. Pe4x, Pf6; 5. Pf6x+, gf6x; 6. Le2, Lf5; 7. Pf3, Dc7; 8. c4, e6; 9. 0-0, Pd7; 10. d5, c5; 11. Te1, 0-0-0; 12. Ph4, Lg6; 13. g3, Ld6; 14. de6x, fe6x; 15. Lg4, f5; 16. Le2, f4; 17. Pg2, fg3x; 18. hg3x, Pf6 19. Da4, Le4!?!; 20. Pf4, Tdg8; 21. Pe6x, Lg3x!!; 22. Pc7x (22. fg3x??, Dg3x+ enz.; 22. Kf1??, Lg2+ enz.), ... Lc7x+; 23. Lg4+, Tg4x+; 24. Kf1, Ld3+; 25. Te2, Thg8; 26. Ke1, Lc4x!; 27. Da7x (27. Te3 Td8 28. Tg3 (28. f3?? Lg3#; 28. f4? Tg1+ 29. Kf2 Tf1+ 30. Kg2 Txf4 wint) 28...Lxg3 29. fxxg3 Te4+ 30. Kf2 Pg4+ 31. Kf3 Td3+ 32. Kxe4 Td4+ 33. Kf5 Ld3+ 34. Kg5 Txa4 uit), ...Tg1+; 28. Kd2, Td8+; 29. Kc3 (29. Kc2 Ld3+ 30. Kc3 Lxe2 31. Da8+ Kd7 32. Dxb7 Ke6! 33. Dc6+ (33. Dxc7?? Pd5+) 33...Td6 en zwart wint.) 29...Lxe2; 30. Da8+, Kd7 (30...Lb8 had ook gekund, bijv. 31. Lf4 Pd5+ 32. Kb3 (32. Kc2 Ld3+! 33. Kb3 c4+ 34. Ka3 Txa1 wint) 32...Lc4+! 33. Kc2 Ld3+ 34. Kb3 c4+ 35. Ka3 Txa1 wint.); 31. Dxb7, Tb8; 32. Dxc7+ (32. Da7 Pe4+ 33. Kc2 Ld1+! 34. Kd3 (34. Kb1?? Pc3#) 34...Pxf2+ en wit kan zich niet meer verdedigen. Een voorbeeld: 35. Ke3 Tf8 36. Dxc5 Tf3+ 37. Kd4 Tg4+ enz.) 32...Kxc7; 33. Lf4+, Kc6; 34. Txg1, Pd5+ en wit gaf op.

Het zesde jubileumjaar bracht niet de grote successen waarop was gehoopt. Geen enkel kampioenschap in de HSB-competitie! Het eerste tiental behaalde een vijfde plaats in de promotieklasse, een gedegen prestatie gezien de tegenstand, maar onvoldoende om een kans te maken op de KNSB. De jeugd presteerde eveneens naar behoren, maar minder opvallend dan in de voorgaande jaren. Wim de Kok toonde zijn progressie door tweede te worden in zowel het senioren- als jeugdkampioenschap van de HSB. Promotie werd bovendien winnaar van het HSB-jeugdkampioenschap

voor teams tot 20 jaar (Bernard Bannink, Andreas Lind, Dick Mans, Herman van Ruitenbeek en Lars Roobol).

Ter gelegenheid van het zesde lustrum ontwierp Henk Breugem een nieuw omslag van het clubblad.

1983/84: weer een stapje vooruit

In dit seizoen werd voor het eerst gespeeld in het nieuwe onderkomen, het wijkcentrum De Leijens aan het Van 't Hoffplein. Promotie zou hier bijna 20 jaar blijven spelen.

Ferdie Sieben had zijn redacteurschap beëindigd en dit seizoen was Hemmo ten Hoor de mederedacteur van Jan Blankespoor. In het clubblad waren reeds enkele artikelen over schaakcomputers verschenen, steeds met een enigszins cynische ondertoon, in de trant van “het zijn machines en schaken kunnen ze niet, ook niet als ze eens winnen”. Maar het monster werd wel steeds sterker. In september werd in de jaarvergadering gevraagd of het mogelijk zou zijn om één of twee schaakcomputers aan de interne competitie te laten deelnemen. Voorzitter Kalkwijk antwoordde dat deze vraag op de eerstvolgende bestuursvergadering zou worden besproken en blijkbaar heeft het bestuur deze netelige kwestie met veel prudentie behandeld, want wij hebben er later niets meer van vernomen. Wel meldde Blankespoor dat hij een NOVAG CONSTELLATION had aangeschaft, een

De bloeitijd van de jaren tachtig

aantrekkelijk geprijsde en heel aardig uitgevoerde microschaakcomputer die destijds bekend stond als een der beste.

De ingebruikname van de speelzaal in De Leyens. Wethouder Huijzer doet de eerste zet in de partij tussen Broekman en Kalkwijk.

In schaaktechnisch opzicht deed Promotie weer een stapje vooruit. Wim de Kok werd in de zomer derde bij het Internationale Franse Jeugdkampioenschap in Cap d'Agde en winnaar van het Internationale Zwitserse Kampioenschap. Ook deed hij mee aan een internationaal seniorenjeugdtoernooi in Bela Crkva in het toenmalige Joegoslavië, waar hij gewonnen kwam te staan tegen IM (nu IGM) Murshed (maar in tijdnood toch nog verloor). Helaas konden zijn clubgenoten niet meegenieten: "Mijn mooiste partijen van dit toernooi kan ik nog niet tonen omdat die i.v.m. de gespeelde openingen nog even geheim moeten blijven".

Van de jongere jeugd nam Niels Bos deel aan het jeugdkampioenschap van Nederland t/m 13 jaar. In de eerste ronde verloor hij van Loek van Wely, "doordat ik in het middenspel een zet fout deed". Uiteindelijk eindigde Niels met 3 uit 7 op een 9^e-11^e plaats, o.a. door een overwinning op de huidige IM Karel van der Weide.

*1983/84
3e bij het Nederlands kampioenschap t/m 13 jaar
V.l.n.r. Michiel Adraanse, Niels Bos, Niels veldhuizen, Igor Coene, Marnix Evers*

En dan was er de zo vurig verlangde, maar zo moeilijk realiseerbare promotie naar de KNSB. Het eerste team trad dit jaar verzwakt aan in de promotieklasse. (Hoorweg: gestopt met schaken, Ahlers: tijdelijk gestopt, Cayaux: verhuisd, Sieben: tijdelijk gestopt). Taak was degradatie te voor-

komen, want in de strijd om een van de twee promotieplaatsen zou Promotie niet mee kunnen doen. Hoe anders liep het! In de laatste ronde moest Promotie tegen DCS uit Delft. Een overwinning zou het kampioenschap en automatische promotie naar de KNSB betekenen, terwijl een gelijkspel toegang zou geven tot een promotiecompetitie. “Alles leek gunstig voor Promotie. Een thuiswedstrijd, een gunstige tegenstander.” Maar: “De deceptie was groot. Voorlopige uitslag 2,5-3,5 in het voordeel van DSC en gezien de stand van de afgebroken partijen moesten wij constateren dat de nederlaag een feit was”. Toen geschiedde het onwaarschijnlijke. De uitslag werd veranderd omdat DSC een niet speelgerechtigde speler had opgesteld. De wedstrijd eindigde in 5-5. “Zonder geluk vaart niemand wel en zeker ons eerste niet gezien het gehele verloop van de competitie”, constateerde Harry Breuker, de wedstrijdleader extern, opgelucht. De promotiecompetitie verliep echter niet naar wens, en de KNSB bleef voorlopig onbereikbaar. Jan Blankespoor werd topscorer met 6 uit 7 en stond daarmee “op eenzame hoogte”.

In de interne competitie speelde Jan Blankespoor de volgende bloedstollende partij tegen een snel rijzende ster.

Bernard Bannink – Jan Blankespoor, Zoetermeer 1984

1. e4, e5; 2. f4, ef4x; 3. Pf3, d6; 4. Lc4, g5; 5. 0-0, Lg7; 6. d4, Pc6; 7. c3, h6; 8. g3, Pf6; 9. gf4x, g4; 10. Pd2, d5; 11. ed5x, Pd5x; 12. De2+, Kf8; 13. f5!, Pd4x!; 14. cd4x, Ld4x+; 15. Kh1, Pe3; 16. Tf4, b5!; 17. Ld3!, Dd6; 18. Td4x, Dd4x; 19. Le4, Tb8; 20. Pc3, Lf5x ; 21. Lf5x, Pf5x ; 22. Pb3, Dd6; 23. Dg4x, Te8!?!; 24. Lf4 (Lang is nageanalyseerd over 24. Df5x, Te1+; 25. Kg2, Tg8+. Na 26. Kh3?!, Te5 wint wit, bijv. 27. Df3, Dd3; 28. Pd4, Th5 mat. Dus: 26. Kf2!, Dh2+; 27. Ke1x, Tg1+; 28. Df1, Dg3+; 29. Ke2 en zwart moet waarschijnlijk eeuwig schaak nemen, want na Tf1x heeft wit toch teveel lichte stukken), Dc6+; 25. Dg2, Dc4!; 26. Taf1, Thg8; 27. Df3!, Tg6; 28. Lg3?!, Pg3x+; 29. hg3x, Tg3x!; 30. Dg3x, Df1x+; 31. Kh2, Te1; 32. Dc7x, Df2+; 33. Kh3, Df3+ (0-1).

1984/85: het jaar van de rijzende sterren

Wie het eerste clubblad van het seizoen 1984-85 opslaat, leest dat Jan Blankespoor na zeven jaren redactie van het clubblad terugtreedt. Ruurd Kunnen volgt hem op en hij moet het helemaal alleen doen. En dat in een tijdperk dat een clubblad gemaakt wordt met een schaar, een lijmpot en vervelende schaakdiagrammetjes waarbij een enkele fout noopt tot helemaal opnieuw beginnen!

In het bestuur hecht men er grote waarde aan dat het eerste tiental nu eindelijk eens naar de KNSB promoveert. Al geruime tijd lijkt dit tot de

De bloeitijd van de jaren tachtig

mogelijkheden te behoren en steeds lukt het (net) niet. In december ziet het er voor het eerste nog goed uit, maar in het clubblad van februari wordt wedstrijdleider Harry Breuker al duidelijk nerveus. In maart moet er gewonnen worden tegen het tweede van het Haagse Moerwijk, maant hij. Maar dat gebeurt niet, nee absoluut niet. Weer is het niet gelukt.

in the crazy horse

Is het niet krankzinnig dat een kolossale verschijning als Donner er zijn levenstaak van heeft gemaakt stukjes hout van tien à twintig gram over geringe afstanden te verplaatsen? Tim Krabbé heeft zich dit eens afgevraagd en ik vind het een van de mooiste typeringen van het schaken die ik ooit ben tegengekomen.

Iedere dinsdagavond trekken wij ons terug in een klein wereldje van 64 velden, waar we erg spannende avonturen beleven, waar we vriendschappen sluiten en vijanden maken, waar we kunstwerken bouwen en afbreken. En hoevelen van ons zijn de volgende ochtend weer geheel terug in de grote-mensen-wereld?

Jaren van ons leven hebben we al opgeofferd aan het schuiven met stukjes hout. Het is een verslaving en we komen er nooit meer van af.

Twee jaar geleden speelde Wim de Kok nog in het eerste tiental van Promotie. Volgend jaar doet hij mee in de grootmeestergroep B van het OHRA-toernooi. Zo iemand maakt de naam van de vereniging nog eens waar! Het is alleen jammer dat Wim zoveel sneller promoveert dan ons eerste tiental. Voorlopig wacht hij op ons in de eerste klasse KNSB. Mocht hij volgend jaar grootmeester worden, dan stel ik op de jaarvergadering voor de naam van de vereniging aan te passen. Inhalen is er dan toch niet meer bij, dan maar aanpassen.

Over schaakverenigingen gesproken. In Zoetermeer is nu ook een schaaktoernooi gehouden, door s.v. Botwinnik (what's in a name). Voor de Promotie-spelers Noordhoek en Bannink was het niveau te hoog, maar Van Beekum en Steer van Botwinnik haalden gelukkig een opmerkelijke score, zo lazen wij in het Streekblad. Navraag leerde dat zij inderdaad een hele halve punt boven ons tweetal zijn geïndigd. "Ik speelde slecht, maar het was wel een leuk toernooitje", aldus Bernard Bannink.

Nu wordt er gefluisterd dat het niet zo erg netjes van Botwinnik was om dat toernooitje te organiseren, want er waren, zoals al in de jaarstukken te lezen stond, bepaalde besprekingen gaande STOP! Zulke kleinsteedse stemmingmakerij past niet in de schaakwereld. Straks grijpt er nog een wethouder in. Als wij vinden dat Botwinnik ons een loer draait, dan dagen we ze gewoon tot een massakamp uit, en dan laten we achter het bord zien hoe de verhoudingen liggen.

Als ik aan Botwinnik denk, moet ik aan Petrosjan denken. De verhalen die na zijn overlijden in de pers verschenen logen er niet om: de wurger, de tijger, de sluipmoordenaar, de man die zoveel grint in zijn schaak deed. Dat Ree eens in acht (ja, acht, 8!) zetten van Petrosjan verloor, lag niet aan Ree, volgens Ree, maar aan het afbraakschaak van Petrosjan, waartegen Ree het al twee keer eerder had moeten afleggen. Ik bewonderde Petrosjan, omdat ik niets van zijn partijen begreep, en ik bewonderde Fischer, omdat ik steeds dacht dat ik ook zo eenvoudig en sterk zou kunnen spelen.

Karpov heeft een 3-0 voorsprong op Kasparov genomen. Het eerste tiental van Promotie heeft kansen op een $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ overwinning op het verzwakte, maar sterk verjongse Wassenaar. We hebben nog idiote maanden voor de boeg, dit jaar.

Jrg. 33, nr.1 (sept. 1984)

rk

In de internationale arena spelen Karpov en Kasparov hun eerste WK-match, die na 48 partijen door FIDE-president Florencio Campomanes wordt afgebroken. Kasparov was uit een vrijwel hopeloze situatie teruggekomen en Karpov stond op instorten. In de interne competitie van Promotie rijst de ster van Bernard Bannink snel. In de eerste finalegroep gekomen wint hij het clubkampioenschap. En hij wint ook het snelschaak-kampioenschap meteen maar. Er is een traditie in de maak

Willem Broekman wordt derde bij het HSB-kampioenschap. Zoons Wilco en Floris doen als jeugdspelers van zich spreken, evenals Niels Bos, Igor Coene en Niels Veldhuizen. Hoever zullen deze jonge tijgers komen? Uit ervaring is bekend dat het schaken als sport nogal eens moet concurreren met andere bezigheden, maar ook dat sommige jonkies hun interesse verliezen als de progressie niet met zevenmijlslaarzen blijft gaan....

In de clubbladen van dit seizoen wordt een ratinglijst gepubliceerd. De wedstrijden in de Promotieklasse tellen nu mee voor de rating. Betrouwbare (want op "tig" partijen gebaseerde) ratings zijn er voor Ahlers (2126), Broekman (1985), Blankespoor (1982) en Bannink (1981).

Verder vallen twee artikelen over computerschaak op. Ahlers en Kunnen zijn de respectievelijke auteurs. Ze laten zien wat zij tegen schaakcomputers gedaan hebben en de teneur van beide artikelen is dat je "de machientjes" niet moet onderschatten. Dat deze artikelen kennelijk niet door iedereen even goed worden gelezen, zal in het volgende seizoen blijken ...

1985/86: de sprong naar de KNSB

Ook in dit seizoen zijn er jeugdspelers van Promotie die in de HSB van zich doen spreken. Eelco Kuipers wordt tweede bij de jeugd tot tien jaar. Het Haagse Kersttoernooi wordt een prooi voor Niels Bos. Maar de jeugd die inmiddels naar de senioren was doorgestroomd moet daar kennelijk erg wennen. "Van de jongeren laat vooral Igor Coene het lelijk zitten" schrijft de wedstrijdleader intern. Weinig jaren later zal deze wedstrijdleader anders piepen.

De "eeuwige" kwestie van doorstroming van het eerste naar de KNSB lijkt dit jaar zo goed als beslecht. Immers, er wordt een nieuwe landelijke (derde) klasse geformeerd en de bovenste vier (!) teams van de promotie-klasse gaan daarheen. Dat moet kunnen, nietwaar? In het februari-nummer ziet de wedstrijdleader het helemaal zitten. Maar het eerste doet het alweer niet geweldig en tijdens de laatste wedstrijd zal het er nog om spannen. In die gedenkwaardige wedstrijd, tegen het Jan Timman Collectief uit Delft, is het van meet af aan duidelijk dat een 5-5 eindstand voor beide teams

De bloeitijd van de jaren tachtig

vrijwel zeker de zozeer gewenste promotie naar de landelijke competitie beduidt. Alhoewel er nog net geen “onder-onsje” ontstaat, weten beide verenigingen hoe het spel gespeeld moet worden. Acht partijen eindigen binnen het uur in een puntdeling. Bannink wint en Nepveu verliest. De intocht in het Schaak-Walhalla is een feit. En het tweede meldt zich maar meteen om de “vacature” in de promotieklasse op te vullen ...

In de interne competitie wordt Hans Meijer de nieuwe clubkampioen. Een halfje blijft hij voor op de regerende kampioen. In dit seizoen wordt er trouwens voor het eerst gebruik gemaakt van de computer bij de indeling. Henk Noordhoek speelt hierbij de hoofdrol, want hij zorgt voor zowel de software als de hardware.

Over computers gesproken. Een team van tien computers speelt (buiten mededinging) mee in de hoogste klasse van de HSB - RSC/ROM'84. Als dit team tegen het eerste van Promotie moet aantreden heerst er een lacherig sfeertje. Ten onrechte, naar spoedig blijkt. Hemmo ten Hoor remiseert dan wel, Jan Kalkwijk, Ruurd Kunnen en Manuel Nepveu winnen zelfs, maar de overige zes verliezen.

Bekijkt U de onderstaande partij. Tegen een Franse Verdediging weet het machien zich duidelijk geen raad. Met een -naar nu vast staat- correct torenoffer-op-gevoel zet de mens het machien te kijk.

Mephisto-Modular S2 – M.Nepveu

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Pe7 7.Pf3 Pbc6 8.a4 Ld7 9.Ld2 Dc7 10.Ld3 c4 11.Le2 f6 12. exf6 gxf6 13.0-0 0-0-0 14.Db1 h5 15.Db2 Tdg8 16.Tfb1 Pg6 17.Le3 Pa5 18.Pe1 b6 19.Dc1 Lc6 20.Pf3 Dg7 21.g3 h4 22. Db2 hxg3 23.fyg3 Ph4 24.Pe1 Dh7 25.Ld2 Pf5 26.Pf3 Txg3+ 27.hyg3 Pvg3 28.Lf1 Dh1+ 29.Kf2 Pe4+ 30.Ke3 Tg8 31.Db4 Kd7 32.Ke2 Tg3 33.Ph4 Dh2+ 34.Pg2 Txg2+ 35.Ke1 Txd2 36. Dd6+ Kxd6 37.Lg2 Dg1+ 38.Lf1 Df2 0-1

1986/87: Bannink HSB-kampioen

Igor Coene wordt jeugdkampioen bij de HSB en Niels Bos wordt zesde. Beiden blazen fiks hun partijtje mee in de interne. Bernard Bannink wordt HSB-kampioen bij de senioren en mag dus aan de halve finales van het Nederlands kampioenschap meedoen. In een veld van zestien sterke spelers wordt hij eervol tiende. Verder is een lid van Promotie nog nooit gekomen in de strijd om het NK.

Hoe zal Promoties vlaggenschip het voor het eerst in de KNSB doen? Wie de allereerste wedstrijd, de vuurdoop dus, meegemaakt heeft zal die niet licht vergeten. Rijswijk I wordt met 7½-½ verpletterd! Maar dan breken

er zware tijden aan en er wordt drie maal op rij verloren. Tenslotte zet het eerste toch nog een spurt in waardoor uiteindelijk de derde plaats wordt bereikt. Behoort ook de tweede klasse KNSB misschien tot de mogelijkheden?

Het eveneens gepromoveerde tweede team heeft het in de Promotieklasse zwaar, te zwaar. Aan degradatie valt niet te ontkomen.

Intern is het Ben Ahlers die met de hoogste eer gaat strijken. Hij plaatst zich weliswaar nipt voor de finalepoule van zeven spelers (Meijer trekt zich terug), maar daarna morst hij slechts één puntje.

1987/88: bestaat Promotie?

In de loop van 1987 verschijnt *De Koning* met schaakstukjes van Jan Hein Donner die gebundeld zijn door Max Pam en Tim Krabbé. Ze leren ons Donner kennen als een provocateur pur sang die een duivels genoeg scheidt in het beledigen van zijn opponenten. Grootmeester Lodewijk Prins kan geen paard van een looper onderscheiden, Hans Böhm schaakt slap en bangelijk, Willem Jan Muhring is een pompeuze ezel en vrouwen kunnen niet schaken. Frits Hoorweg merkte een keer tijdens een wedstrijd van het eerste op dat niet-schakers nogal opkeken van de losse toon die wij in onze stukjes plegen aan te slaan. Dit typische fenomeen kunnen we op conto schrijven van Donner en uiteraard Frits Hoorweg en Wim Andriessen die de stukjes van Donner in Schaakbulletin publiceerden. *Bestaat Canada?* was een van de fraaiste stukjes die Donner in zijn weinig verbloemende stijl schreef. De mare deed de ronde dat Hans Ree in Canada samen met wereldkampioen Boris Spassky in 1971 het open kampioenschap gewonnen zou hebben. Dat leek Donner een uitstekende grap. Waarschijnlijk betrof het niet Ree maar de Canadese schaker Plee. Volgens Donner een foutje veroorzaakt door de een of andere communicatiesatelliet. Ree en Spassky winnen toch en Donner weet niet meer wat hij geloven moet en wat niet. Alle zekerheden zijn weg. Hij staat voor de ruïnes van zijn wereldbeeld.

Net zo onwaarschijnlijk is het als Henk Noordhoek aan het einde van het seizoen 1987-1988 een punt voorblijft op Bernard Bannink en Joost Mostert en de finalepoule wint. *Bestaat Promotie?* vraagt Edgar H. Kriggen zich in een Donneriaans stukje in het clubblad af. Kan het waar zijn dat Noordhoek kampioen van Promotie is? Henk Noordhoek zelf constateert dat zijn critici meestal geheel ten onrechte zijn prestaties miskennen. Hij zou graag wat vaker de hem toekomende lofuitingen in ontvangst nemen, zoals 'Wat ben jij toch goed, Henk!', 'Een ware Petrosjan!' of 'Daar kan Kasparov een puntje aan zuigen!'. Goed zijn ook Niels Bos die groep B wint, Gerhard

De bloeitijd van de jaren tachtig

Eggink doet hetzelfde in groep C, Mildo van Staden grijpt de macht in groep D, R. Pijl doet dat in groep E, C. Maliepaard overvleugelt iedereen in groep F, A. Ameling is de nummer een van groep G, Frans Martens van groep H, L. Beerends van groep I en R. van Dalen van groep J.

....Bestaat Promotie?

"Edgar!" riep mijn lieve huisgenote, vlak nadat ze het Streekblad had gelezen, "ze zeggen hier, dat Nepveu en Noordhoek in een finalegroep bij Promotie aan de kop staan met een heleboel punten." "Ha, ha, ha.", lachte ik vrolijk vanuit mijn warme bed, "en in Siberië zijn vliegende schotels geland, waar allemaal groene mannetjes uitkwamen, hè, malle meid".

Maar ze maakte geen grappen, ze had het echt gelezen, hield ze vol. Ik kan niet zeggen, dat haar mededeling mij erg uit het evenwicht bracht, want het is één van haar beminlijkste eigenschappen, dat het hele schaakspel haar volkomen koud laat.

"Ze zal iets anders gelezen hebben", dacht ik.

De volgende dag las ik het zelf. Nepveu had weliswaar driemaal verloren, maar ... jawel hoor, Noordhoek had vier punten uit vier partijen in finalegroep A van Promotie. 's Avonds stond het weer in de krant.

Wat is die berichtgeving in het Streekblad toch altijd miserabel! Het zal wel weer 1½ uit 4 of 4 uit 9 moeten wezen. En vermoedelijk is het ook niet Noordhoek, maar één of ander nieuw lid Westhoek. Dat soort dingen heb ik te vaak meegemaakt, om er me er verder druk over te maken. Zo dacht ik, maar een diepe onrust begon toch te knagen. Het was mij inderdaad bekend, dat Noordhoek zich voor finalegroep A had geplaatst, waarvoor ik hem ook persoonlijk nog had aangemoedigd. Hij zou daar toch in die hoge groep geen gekke dingen zijn uit gaan halen? In deze tijd, waarin de theorie zeer belangrijk is, leek me dat uitgesloten.

Woensdagavond sprak ik Hans Meijer. Hij is algemeen adjunkt in het Promotiebestuur en draagt het schaakspel een warm hart toe. Vooral aan hem hebben we de uitstekende berichtgeving over de Zoetermeerse Denksportkampioenschappen te danken.

"Noordhoek doet het goed, hè", sprak hij. Wat nu weer!??

5 punten uit 6 partijen had hij telefonisch doorgekregen. Direct van de wedstrijdlerder.

Op mijn herhaald en angstig aandringen, gaf hij toe, dat een fout in de telefoonleiding niet volkomen was uitgesloten. De kans was klein, zei hij, en de laatste ernstige fout was hem 35 jaar geleden overkomen, maar de mogelijkheid zat er altijd in, moest hij tenslotte erkennen.

En nu kom ik zojuist Gerhard Eggink tegen. Net terug van de jaarvergadering van Promotie. Hij heeft er zelf naast gestaan, zegt hij: Henk Noordhoek kampioen van Promotie. Wat moet ik daar nu mee? Men begrijpe mij goed, ik wil niets van Eggink persoonlijk zeggen. Ik bedoel: de hardwerkende wedstrijdlerder intern van Promotie is natuurlijk volkomen te goeder trouw. Ik geloof beslist niet, dat de man opzettelijk staat te liegen.

Maar de wonderlijke mare, die hij mij overbrengt is nog veel moeilijker te geloven! Ik ben nu wanhopig. Ik weet niet meer, wat ik geloven moet en wat niet. Alle zekerheden zijn weg. Ik sta voor de ruïnes van mijn wereldbeeld.

Edgar H. Kriggen
(vrij naar Donners "Bestaat Canada?")

Jrg. 37, nr. 1 (oktober 1988)

De bloeitijd van de jaren tachtig

Het jeugdkampioenschap is een prooi voor Eelco Kuipers die Arjen Wassenaar nipt voorblijft. Niels Bos wint het Zoetermeers kampioenschap. Gerhard Eggink overtreft zichzelf en wint groep B van het HSB kampioenschap. Een team bestaande uit Eelco Kuipers, Arjen Wassenaar, Mischa van Spronsen, Hamilcar Knops, Sander Blok en Stephan Kooiman wint het HSB teamkampioenschap tot 13 jaar. In de externe competitie wordt het vijfde team van Promotie kampioen van de derde klasse van de HSB, met D. van Nies en B. de Jong als topscorers met 4½ uit 7. Het eerste brengt het in de derde klasse van de KNSB competitie niet verder dan een onopvallende zesde plaats. Hans Meijer is topscorer met 5½ uit 9. Uitstekend presteren ook L. Blaas, 5 uit 6 in het achtste, Frans Martens, 6½ uit 7 in het zesde, J. Hagoort, 4 uit 4 in het vierde, F. Glasbergen en J. van der Tol, 5½ uit 7 in het tweede, H. de Jongh en J. de Rijk, 4½ uit 6 in het derde, en R. Pijl en L. van der Holst, 4 uit 7 in het vijfde.

In oktober 1987 bestaat onze club 35 jaar en zoals gebruikelijk wordt het lustrum gevierd met een simultaan. Deze keer had men Jeroen Piket weten te strikken. Onze jonge *coming man* had bepaald een lastige avond waarop hij zijn meerdere moest erkennen in Bernard Bannink, Hans Meijer, Ben Alhers en *good old* Henk Breugem. Tien jaar later zou pa Joop Piket erin slagen deze score in Oegstgeest tegen Meijer te vereffenen zodat het in de match van Meijer tegen Piket gelijk staat.

In de bovenwereld schaakt men eveneens volop. Anatoly Karpov speelt in Sevilla gelijk tegen Garry Kasparov waardoor de laatste wereldkampioen blijft. John van der Wiel wint in Amsterdam het Ohra toernooi en Jan Timman in Tilburg het Interpolis toernooi. Ook in Linares legt Jan Timman al zijn tegenstanders zijn wil op. Nigel Short beëindigt het VSB toernooi als eerste. Het Hoogovenstoernooi in Wijk aan Zee is een prooi voor Karpov en het Optiebeurs toernooi is er een voor Kasparov. Mikhail Tal die 51 wordt laat zien dat ook hij nog altijd meetelt en kroont zich tot wereldkampioen snelschaak. De vijftien jaar jonge Loek van Wely is de nieuwe jeugdkampioen van Nederland. In een interview in Schakend Nederland kunnen we lezen dat hij later beroepsspeler wil worden. Enig vertrouwen in zijn eigen kunnen kon hem toen al niet ontzegd worden.

Drie boeiende details. In Schakend Nederland van oktober 1987 staan enkele studies van Vladimir Koroljkov die dat jaar overlijdt. Een van die studies, waarmee hij samen met Leopold Mitrofanov in 1957 een eerste prijs won, zou door Willem Broekman in 2002 weerlegd worden. Jeroen Piket analyseert in Schakend Nederland van april 1988 een fraaie partij die hij in Lvov wint van Viktor Kupreichik. Ook Bernard Bannink bewaart prettige herinneringen aan deze grootmeester. In Oberwart dwong hij hem in 2001 op originele wijze remise af zoals we in de Haagsche Courant van 9 maart 2002 konden lezen.

De bloeitijd van de jaren tachtig

Vermeldenswaardig is ook dat Manuel Nepveu en Hans Meijer het redactiestokje van het clubblad van Ruurd Kunnen overnemen en het 15 jaar later nog steeds in handen blijken te hebben.

De partij van het jaar is de aanvalspartij waarmee Igor Coene op briljante wijze Bernard Bannink verslaat. Inmiddels weten we dat het niet bij deze ene overwinning zou blijven. Het zou heel goed kunnen dat onderstaande partij tot gevolg heeft gehad dat Coene nu de *Angstegner* van Bannink is.

I. Coene – B. Bannink (Zoetermeer, 1988)

1.e4 e6 2.d4 c5 3.d5 exd5 4.exd5 d6 5.Pc3 Pd7 6.Pf3 f6 7.Ld3 g6 8.0-0 Ph6
9.Te1 Pe5 10.Pxe5 fxe5 11.Pe4 Lg7 12.Df3 Pf7 13.Lb5 Ld7 14.Lh6 Pxb6
15.Pxd6 Ke7 16.Pxb7 Db6 17.d6 Ke8 18.Txe5 Lxe5 19.Te1 Pf7 20.Lxd7 Kxd7
21.Dxf7 Kc6 22.Txe5 Dxb7 23.Dd5 Kb6 24.Dxc5 Ka6 25.Da5 mat.

1988/89: de koning is dood

Op 27 november 1988 sterft op 61 jarige leeftijd Jan Hein Donner. Het had maar weinig gescheeld of hij was 36 jaar eerder de naamgever van onze club geweest. Een appel valt nooit ver van de boom moet men in Zoetermeer gedacht hebben en de naam Donner staat garant voor degelijkheid. In de biografie over *Hein Donner* van Alexander Münninghoff uit 1994 kunnen we lezen dat de naam van het geslacht Donner in Nederland de gedragen orgelklank en christelijke politiek bedrijving altijd heeft weten te behouden. Neef Piet Hein Donner die kortgeleden een CDA, LPF, VVD kabinet in elkaar sleutelde, is een actueel bewijs van deze stelling. Volgens de *Oxford Companion to Chess* van David Hooper en Kenneth Whyld, 1992, is Donner waarschijnlijk de enige sterke schaker die zich precies herinnerde wanneer hij de zetten geleerd had, namelijk op 22 augustus 1941; hij leerde ze op school en keerde terug naar huis op de dag dat zijn vader door de Nazi's geijzeld werd.

In de externe competitie maakte het eerste van Promotie kennis met het degradatiespook. Het kon het zich ternauwernood van het lijf houden. Het was een competitie waarvan met name de lange autorit in de Ford Fiesta, door het vlakke Vlaanderen, langs Sas van Gent naar Terneuzen, waar Manuel Nepveu zijn inspiratie opdeed voor zijn stukje 'Tragiek in Terneuzen', enkele spelers van het eerste nog steeds heugt. Promotie boekte een 5½ tegen 2½ overwinning op Terneuzen en kon, ondanks het remise geven van een gewonnen stelling door Nepveu, twee belangrijke matchpunten uit Zeeland naar Zoetermeer mee terugbrengen. Na afloop van de competitie konden we pas na het ontwikkelen van de finishfoto

vaststellen dat het eerste van Promotie als zevende geëindigd was en dus niet degradeerde. Slechts één matchpunt scheidde ons van de beide degradanten. De andere Promotie-teams vielen in de externe competitie niet op met uitzondering van het derde en het vijfde. Zij degradeerden.

Het waren de jeugdspelers die zich dat jaar aan de algehele malaise bij

Promotie wisten te onttrekken. Eelco Kuipers won samen met Sander Blok, Michiel Blok, Eddo Hageman en Paul Bogaarts het HSB teamkampioenschap tot en met 12 jaar, terwijl een team bestaande uit Arjen Wassenaar, Mischa van Spronsen, Hamilcar Knops, Sander Blok en Eelco Kuipers de tweede plaats in de KNSB teamwedstrijden tot en met 13 jaar voor zich opeiste. Eelco Kuipers sloot het jaar fantastisch af door jeugdkampioen tot twaalf jaar van Nederland te worden. Nanda IJgosse completeerde deze successen door HSB kampioene bij de meisjes tot en met 12 jaar te worden. Aan het eind van het schaakseizoen kondigde Mildo van Staden terloops in het clubblad van Promotie aan dat de jeugdleiding over zou stappen op de methode Brunia van Wijgerden. De jeugd zou dus nog beter gaan schaken.

SCHAKEN
DOOR HENK HAPPEL

Geheel anders gaat het er in de volgende partij aan toe. De witspeler is sinds jaar en dag steunpilaar van het Zoetermeerse Promotie. Tijdens een vakantietoernooi vorige zomer moest hij tegen een Russische grootmeester aantreden, die in de jaren zeventig de wereld versted deed staan met fantastische aanvalspartijen. Wit is dus gewaarschuwd en met dege-lijk positieospel geeft hij zwart geen enkele kans zijn tactische vaardigheden te demonstreren.

B. Bannink - V. Kupreichik
1. d4 Pf6 2. Pf3 e6 3. c4 d5 4. Pc3 Lb4 5. Da4 Pc6 6. Pe5 Ld7 7. Pd7x Pd7x 8. e3 dc4x 9. Lc4x Pb6 10. Db3 Pc4x 11. Dc4x O-O Zwart is uit de opening gekomen, maar meer ook niet. 12. O-O Te8 13. Ld2 Dh4 Een schot voor de boeg, dat nog niet veel voorstelt. 14. h3 a6 15. Db3 Tab8 16. Dc2 Tbd8 17. Tad1 Lf8 18. Lc1 Dh5 19. Tfe1 Td7 20. De2 Da5 21. Ld2 e5 De grootmeester, die merkt dat hij met gewone zetjes niet verder komt en gaat forceren. 22. d5 Pb4 23. Dg4 Op het juiste moment kiest wit voor de aanval. Op 23. e4 was 23. ... Pc2 gevolgd. 23. ... Ted8 24 Pe4 (Zie diagram 2.) Dreigt zowel Pf6+ als a3. 24. .. Db6 25 d6 Kh8 Zwart moet zich wel op de nu volgende afwikkeling inlaten. 26. Lb4x Db4x 27. dc7x Tc7x 28. Td8x De1x+ 29. Kh2 Db4 30. Pf6 De7 31. Te8 Alles even sierlijk. Een genot om naar te kijken. 32. .. gf6x 32 Te7x Le7x 33. Dd1 en wit bood remise aan. Bescheiden, maar wit kiest voor de zekerheid van het halve ei. Zwart nam het aanbod als een haas aan. Begrijpelijk, want als de stelling open komt, en dat had wit met Dd5 gevolgd door f4 kunnen bewerkstelligen, had wit nog een gooi naar de winst kunnen doen.

Oberwart Open 2001

Haagsche Courant, 09 maart 2002

Wereldwijd zijn de gevolgen hiervan goed waar te nemen. Had je vroeger tot je twintigste de tijd om grootmeester te worden nu ligt de lat bij vijftien jaar en voor schakers die ooit nog eens wereldkampioen hopen te worden eerder bij twaalf jaar. Als wedstrijdleider intern Gerhard Eggink in het jaarverslag nog rept van stagnatie bij de jeugd omdat de finalegroepen dat jaar gewonnen worden door ouderen is er slechts sprake van stilte voor de storm. De helden van weleer zullen uiteindelijk allemaal voorbijgestreefd worden door steeds jonger wordende jeugdschakers. Wie waren de ouderen die zich dat jaar nog staande hielden? Jan Kalkwijk werd de nieuwe

De bloeitijd van de jaren tachtig

kampioen van Promotie, terwijl de eerste plaatsen in de lagere groepen opgeëist werden door Frits Hoorweg, A. Ameling, P. Bergman, A. Voerman, Otto Berger, Herman Buiten, M. Sanderson en S. Vloemans.

Tragiek in Terneuzen

*Jrg. 37, nr. 2
(april 1989)*

(M. Nepveu, fragment)

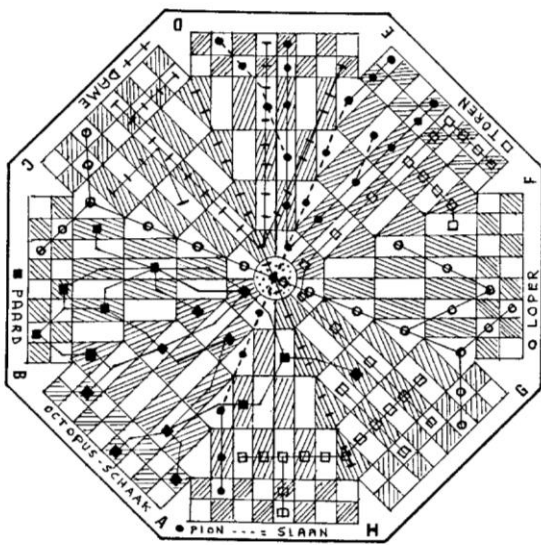
'Maar Wammes Waggel is verder, want wat die gelooft is waar'
OBB

Het is de twaalfde november negentienhonderd en achtentachtig. Met een plastic tasje met boterhammen en drinkspul spoed ik mij naar de Sprinter, teneinde mij om tien uur bij de bejaarden van de Leyens te kunnen voegen. Het is zaterdag en rustig. Om enkele minuten voor tien sta ik voor het Wijkcentrum en ik zie de bejaarde Noordhoek met de fiets aankomen. De anderen komen ook op tijd en meneer de Wals gaat ons op ons maandelijks uitstapje begeleiden, zo valt me op. Het belooft een mooie dag te worden. Ik kom in een auto te zitten met de krasse Meijer, de immer vrolijke Bannink en de uiterst rustige Ten Hoor. De guppen die meegaan komen onder de hoede van de Wals. Het is rustig bij de weg en niets lijkt er op te wijzen dat Caissa ons zal kastijden. Integendeel, de Terneuzenaren zullen ongetwijfeld het slachtoffer gaan worden. Even voor half elf meldt Meijer dat hij een afslag gemist heeft. Wij hebben hem met ons gekwek afgeleid. Nu had niemand van ons hem genoopt zich met het gesprek te bemoeien. Het is dus zijn eigen fout. Ik als bijrijder neem me voor Meijer af en toe de helpende hand te reiken. Tien minuten later meldt hij dat hij waarschijnlijk weer iets gemist heeft. En toch is Meijer altijd heel kras geweest voor zijn leeftijd. Ik besluit dat ik nu echt borden moet gaan lezen. Weer tien minuten later piept Meijer dat hij alweer op de verkeerde weg zit. Ik trek mijn conclusies in stilte. In ieder geval staan we met een nul achter. De weg voert ons naar de Belgische grens. *Omnia Gallia divisa est in partes tres, una quarum Belgae incolunt.* Zo begon Caesar. En die won. België is een sympathiek land. Dat moet wel als je plaatsen kent als Sint Job-in-'t-Goor, Zwijsrecht en Zelzate. Ik heb de kaart voor me genomen. Weliswaar is er slechts een rechte weg, maar met de anders zo krasse Meijer neem ik nu geen enkel risico meer. Antwerpen naakt. De havens komen in zicht en maken geen enkele indruk. Ik vertel Meijer dat hij de bordjes Hulst moet volgen. Het gaat goed. De betonnen platen op de weg houden Meijer wakker. In het Zeeuwse is alles rustig. We passeren Club Playgirls, maar gelukkig heeft Hemmo ten Hoor geen geld bij zich. Meijer trapt voor de zekerheid het gaspedaal in.

Een paar impressies uit de buitenwereld. Karpov en Kasparov winnen gezamenlijk het vijfenvijftigste kampioenschap van de USSR. Nederland eindigt na de USSR en Engeland glorieus op de derde plaats tijdens de Olympiade in Thessaloniki. Ook buiten Nederland trekt de jeugd de aandacht. De twaalfjarige Judith Polgar krijgt de titel van internationaal meester terwijl haar twee jaar oudere zus Sofia Polgar in Rome een toernooi wint met een fabelachtige toernooirating van 2879 punten. De vijftien jaar

oude Joel Lautier is de nieuwe wereldkampioen bij de jeugd. Karpov heeft de smaak van het winnen te pakken en wint ook het Interpolis toernooi in Tilburg. In Wijk aan Zee is Predrag Nolic, die we later aan zullen treffen achter het eerste bord van Oegstgeest, een van de vier winnaars van het Hoogovenstoernooi. Jeroen Piket wordt benoemd tot grootmeester.

OCTOPUSSCHAAK

Schaken is een spel dat je met z'n tweeën speelt. Daarom heeft het zich nooit kunnen ontwikkelen tot een echt gezelschapsspel. Van tijd tot tijd zijn er pogingen ondernomen om daar iets aan te veranderen. Ruim tien jaar geleden ontstond zo trioschaak, een spel om met je partner en je vaste vriend of vriendin te spelen. Doorgeefschak, waarvoor je vier personen nodig hebt lijkt al meer op een gezelschapsspel. Onlangs werd echter een belangrijke stap voorwaarts gezet. Henk Breugem van de schaakvereniging Promotie uit Zoetermeer ontwierp het Octopus-schak. Op het hierboven afgebeelde bord kunnen vier witspelers en vier zwartspelers het als team tegen elkaar opnemen. Maar ook vier teams van twee is mogelijk. En natuurlijk kunnen acht spelers individueel spelen. U hebt dan wel stukken met acht verschillende kleuren nodig. Misschien een idee voor een avondje fantasischak? Voor de spelregels kan men zich wenden tot de redactie van Schakend Nederland, Postbus 22739, 1100 DE Amsterdam Zuidoost. Op aanvraag worden deze u toegestuurd.

*Schakend
Nederland
96^e jrg. nr. 6
(juni 1989)*

Er gaat een schok door de schakwereld als de schakcomputer Deep Thought tijdens het U.S. Open in Boston van grootmeester Igor Ivanov wint. Hans Ree houdt het er in de Haagse Post op dat Ivanov te diep in het glaasje had gekeken. Kenners van de wereld van de informatie en communicatie technologie beseffen dat er iets anders aan de hand is. De wet

De bloeitijd van de jaren tachtig

van Moore is hier aan het werk. Deze wet voorspelt dat computers ruwweg elke twee jaar een factor twee krachtiger worden. Voeg hieraan toe dat de mens dit waanzinnige tempo niet kan bijbenen en de nederlaag van Garry Kasparov tegen Deep Blue kondigt zich al aan. Ivanov was voor de computer weinig meer dan een leuk intermezzo.

FAVORIETEN WORDEN TOCH NOOIT KAMPIOEN

Na een zeer spannend slot van de voorronden zijn de finalegroepen dan eindelijk begonnen. In de slotfase van die voorronden werd nog menig puntje weggegeven of kado gekregen, vele zweetdruppeltjes zijn op de bordes gevallen en vele groepen zijn net niet gehaald. Vooral op de grenzen van de groepen werd de felle strijd meestal niet geschuwd. In alle gevallen besliste een handjevol punten over kwalifikatie voor een groep hoger of lager. In één geval ging het slechts om één klein miserabel puntje. Maar dat alles is allang weer vergeten, want het vizier is verschoven naar de finalegroepen.

Mij wordt altijd gevraagd wie de grote favorieten zijn in de negen groepen. Welnu, ik zal me hier van deze taak kwijten. In Groep I zal de strijd om de beker gaan tussen Vloemans, Beekhuis en Van der Zwart, maar na twee rondes is er wat dat betreft een verrassende koploper: J. Meijroos, met een score van 100%! -meestal heb ik het mis wat de kanshebbers betreft. Dat was vorige jaren al zo, en zal dit jaar niet anders zijn. In groep H zal Sanderson het leven van de andere spelers zuur maken, hoewel hier een verrassing bepaald niet uitgesloten is. In Groep G, waar twee startplaatsen voor Groep 2 in het volgende seizoen op het spel staan, zullen Cuypers, Breuker en Buiten dat onderling gaan uitvechten -denk ik. In Groep F waren Berger, De Jong en Dijkman vooraf favoriet, maar na twee rondes gaat Groenen aan de leiding... Groep E belooft zeer spannend te worden: de strijd zal hier tussen Voerman en Lipka gaan (of zal Hagoort nog roet in beider eten gooien?). In groep D zal Patrick Bergman moeten bewijzen vorig jaar niet toevallig als tweede in de B-groep te zijn geeindigd, hoewel hij zware concurrentie zal ondervinden van Van der Toorn, Zee en Briggeman.

Volgt Groep C. Hier staan vier startplaatsen in groep 1 volgend jaar op het spel, en een duidelijke favoriet is hier niet aan te wijzen, of het moest Toxopeus zijn, die de laatste tijd in grote vorm steekt. Spanning dus! Groep B zal gewonnen worden door Hoorweg of Blankespoor, dacht ik vooraf. Maar dat oordeel zal ik misschien moeten herzien, want na twee rondes blijkt Stoop een gevaarlijke concurrent te zijn geworden.

Blijft over groep A. In deze groep, waar het klubkampioenschap 88/89 op het spel staat, waren vooraf drie favorieten: in de voorronden waren Kalkwijk, Mostert en Bannink ver voor alle anderen geeindigd en leken dus de meeste kansen op het kampioenschap te hebben. Maar het kan raar lopen: een zekere Nepveu staat nu bovenaan. Zou hij dan de opvolger van Henk Noordhoek worden als kampioen van Promotie? Hierbij roep ik Manuel Nepveu uit tot de grote favoriet voor het klubkampioenschap. Voor de mensen die hiervan schrikken: achteraf blijkt bijna altijd dat ik het mis had; de druk is de favorieten meestal te groot, en iedereen speelt een soort Catenaccio tegen hen, zodat zij toch nooit kampioen worden. Dus: voor de mensen die hier niet genoemd zijn: des te beter, u wordt onderschat, uw kansen zijn beter dan ooit.

Gerhard Eggink

'...Na de ellendige mislukkingen (had ik) eindelijk weer eens een toernooi gewonnen. 'Hoe komt dat nou?' vraagt iedereen. Ik ben wel de laatste die daarop kan antwoorden. Zo'n toernooi winnen, mijne heren, gaat vanzelf. Schaken is en blijft een geluksspel. 'Hoe nu, meneer,' hoor ik roepen. 'Dat is toch het mooie en edele van het schaakspel dat de kansen gelijk zijn en de spelers zelf alles in de hand hebben?' 'Zeker, mijne heren, maar wie heeft zichzelf in de hand?'....', J.H. Donner in 'Schaken is en blijft een geluksspel', 1967

Jrg. 37, nr. 4 (april 1989)

Enkele interessante details. In de marge van het grote schaken slaagt Jan van Reek er eind 1988 in om de Nederlandse en Vlaamse liefhebbers van schaakcomposities te verenigen. Deze vereniging krijgt in de loop van 1989 de naam ARVES, de Alexander Rueb Vereniging voor Schaakeindspelstudie. Uitgeverij Bert Bakker publiceert 'Het smalle pad. Ervaringen met het wereldkampioenschap' van Jan Timman. Boeiend is een artikelje over octopusschaak in Schakend Nederland. Henk Breugem van de schaakvereniging Promotie uit Zoetermeer is de ontwerper. Zijn octopusschaakbord kan men in het Max Euwe centrum te Amsterdam bewonderen.

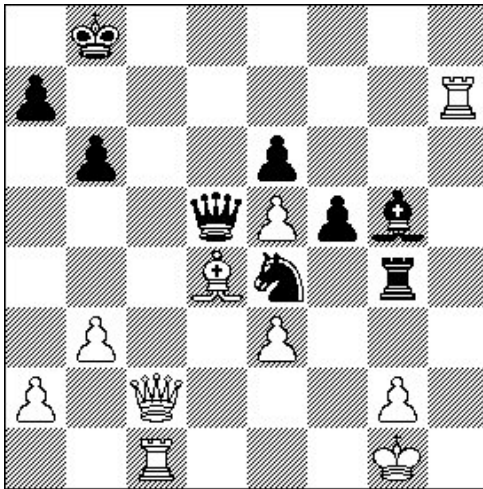
In Schakend Nederland van februari 1989 staat een artikel van Henk le Grand over een waanzinnig ingewikkeld retrograde probleem van Harry Goldsteen. Je begint in dit geval bij de eindstelling en redeneert terug naar de beginstelling. Dankzij Rob de Vries weten de leden van Promotie ook iets af van retrograde problemen. Dat wil zeggen sommige leden. Gerhard Eggink slaagde er, gewapend met deze kennis, in om tijdens een redactievergadering over dit jubileumboek, een probleem op te lossen, dat op de achterflap stond van een boek dat Max Toxopeus bij zich had. Toxopeus was Eggink er dankbaar voor, want zoals hij ons vertelde, denkend aan dit probleem kon hij niet slapen en niet slapend dacht hij aan dit probleem.

Regelmatig wordt tegenwoordig de vraag gesteld hoe lang een partij precies mag duren of hoe vaak er tijdens een partij sprake moet zijn van het vallen van de vlag. Dat was tijdens het schaakjaar 88/89 wel anders. Toen vroegen we ons nog af of het wel verstandig was afgebroken partijen voor arbitrage of herarbitrage naar de HSB op te sturen. Waarschijnlijk niet, luidde de conclusie naar aanleiding van de bizarre gang van zaken rondom de afgebroken partijen J. Gerrebrands (Promotheus) tegen P. van Vlaardingen en G. Eggink tegen A. Visser (Centrum) die Promotie de nodige centen kostte. Met name de laatste partij die in eerste instantie door de arbiter verloren verklaard werd, in tweede instantie remise gegeven werd maar waarschijnlijk gewonnen stond voor Eggink deed vele wenkbrauwen fonsen.

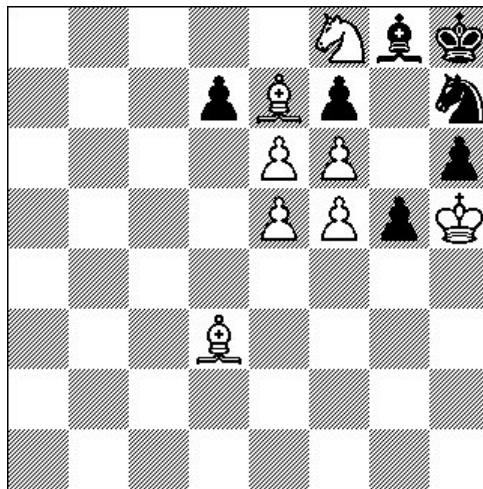
Het bestuur van de HSB publiceerde analyses van de afgebroken stellingen van Hans Meijer in het HSB-blad waarna tijdens de jaarvergadering van de HSB bleek dat men er niet goed uitkwam. Uitspelen genoot de voorkeur van velen. Dat heeft men uiteindelijk zelfs internationaal doorgevoerd. Afgebroken partijen behoren nu tot het verleden, de Fischerklok heeft zijn intrede gedaan en de beschikbare bedenktijd voor een partij is nauwelijks nog voorspelbaar. Deze wordt wel steeds korter hetgeen weer tot gevolg heeft dat de schaakwereld van tijd tot tijd in verschillende kampen uiteen dreigt te vallen. Het heeft er veel van weg dat het onze Eggink was die de schaakwereld op zijn kop gezet heeft, omdat hij in 1988 zijn partij tegen van Vlaardingen niet uit wilde spelen maar liet arbitren.

De bloeitijd van de jaren tachtig

Intuïtief moet onze wedstrijdleader intern aangevoeld hebben dat afbreken en arbitreran van partijen niet echt bij het schaakspel passen. Bij Promotie was dat jaar Fred Glasbergen kampioen afbreken met elf partijen gevolgd door Henk Breugem en Igor Coene met tien partijen elk. Dit dreigde onze wedstrijdleader intern Eggink boven het hoofd te groeien. Een normale competitie was op die manier zo goed als uitgesloten. Creatief als altijd opperde Eggink dat hij als wedstrijdleader over zou gaan tot het uitdelen van 0-0 scores voor degenen die te lang wachten met het uitspelen van hun partijen. Vandaag de dag lijkt het afbreken van partijen iets uit een ver verleden en is het vreemd dat afbreken ooit onderdeel was van het wedstrijd schaak. Eggink heeft heel wat op zijn geweten.

G. Eggink - A. Visser (1988)
Zwart aan zet. Hoe wint wit?

Max Toxopeus, Gerhard Eggink,
Hans Meijer (2002). Mat in twee.

Op weg naar de halve eeuw

Na de successen in de eerste helft van de jaren tachtig, lijkt voor Promotie een periode van stabilisatie te zijn aangebroken. Dit is begrijpelijk, want voor alles mogen de verworven posities niet worden verloren. Maar als stabilisatie te lang duurt, wordt stilstand achteruitgang. In de jaren negentig moest Promotie de weg verder omhoog proberen te vinden.

1989/90: perfect schaken

Nadat Jan Timman zijn matches tegen Valery Salov, Lajos Portisch en Jonathan Speelman gewonnen had moest hij het in de finale van de kandidatenmatches in Kuala Lumpur opnemen tegen Anatoly Karpov. Die finale werd voor Timman een bittere ervaring. Hij verloor deze match met groot verschil. In de Elsevier van 28 april 1990 en in *New in Chess* 90-4 verschijnen zijn uitvoerige analyses van de vierde partij, die volgens Timman de match besliste. Op de eenenzestigste zet wordt deze partij afgebroken. Timman, Ulf Andersson en Gyula Sax analyseren veertig uur lang het razend ingewikkelde eindspel. Ze komen er niet echt uit. Bij het artikel in de Elsevier is een mooie foto geplaatst van de kritieke stelling. Peinzend zit Timman er achter en kijkt in de lens van de camera. Dit was het moment dat het smalle pad naar de wereldtitel ophield lijkt hij te denken. Dezelfde dag dat we zijn analyses in de Elsevier aantreffen publiceert De Volkskrant een interview van Gert Ligterink met Timman. Hij heeft de emoties die hem tijdens de match parten speelden duidelijk nog niet verwerkt en neemt met name zijn secondanten op de korrel. Hij kan er niet goed bij dat ze de afgebroken stelling van de vierde partij niet uitputtend voor hem geanalyseerd hebben. Hier wreekt zich zijn analytische kijk op het schaakspel. Perfectie is mogelijk zegt de onderzoeker in hem. Jan Hein Donner wist wel beter. Schaken is net als blackjack, roulette en bridge een geluksspel. Dat was toen zeker waar maar nu is dat niet altijd meer het geval. Als Timman tegen Jonathan Speelman in 1992 in Linares een eindspel van twee lopers tegen een paard wint is dat vooral dankzij Jaap van den Herik die hem per fax computeranalyses van dit eindspel toestuurt. Timman speelt het eindspel prachtig uit. Hij geeft er blijk van de essentie van het KLLKP eindspel doorgrond te hebben en wint. Als de door Timman gespeelde zetten door Van den Herik aan de computer ter beoordeling voorgelegd worden blijkt echter dat tien van zijn vijftientig zetten 'suboptimaal' zijn. Zelfs

Op weg naar de halve eeuw

een Timman onder ideale omstandigheden is dus niet in staat perfect te schaken. Een artikel over dit eindspel dat Jaap van den Herik publiceert in Schakend Nederland van april 1992 geeft deze de veelzeggende titel *De volmaakte secondant* mee.

In Zoetermeer speelt dat jaar Hans Meijer de sterren van de hemel. Hij wordt met een straatlengte voorsprong op Manuel Nepveu de nieuwe clubkampioen van Promotie. Ook het kampioenschap van Zoetermeer is een prooi voor Meijer die in de finale Sjaak Sibbing aan zijn zegekar bindt. Igor Coene wint groep B, J. Smit groep C, Nico Peerdeman groep D, Rudi Matai groep E, R. Pijl groep F, L. de Vries groep G, H. Groenen groep H, F. Boesveld groep I en J. Meijroos groep J. In de externe competitie worden Promotie 2 en Promotie 4, het jeugdteam, kampioen en promoveren. Promotie 1 eindigt daarentegen op een miserabele zevende plaats en redt zich het vege lijf door in de laatste ronde te winnen. De jeugd liet dit jaar weer luid en duidelijk van zich horen. Daphne Nijmeijer wordt HSB kampioen bij de meisjes tot en met 16 jaar. Sander Blok, de jeugdkampioen van Promotie, eist samen met Mark Irwin de eerste plaats voor zich op tijdens het Nederlands kampioenschap tot en met 14 jaar. Zoetermeer doet ook op wereldniveau mee. Eelco Kuipers eindigt op de veertiende plaats in Aguadilla, Puerto Rico, bij het wereldkampioenschap onder de 13 jaar. Verbazingwekkend is de prestatie van Niels Bos, die met een rating van 1843, erin slaagt kampioen van de HSB te worden. Hij wil tijdens dat toernooi zijn rating wat opkrikken. Deze is de op één na laagste van de zestien spelers dus er zijn volop kansen. Na de eerste ronde ligt hij op schema, schrijft hij in zijn fascinerende verslag van dit kampioenschap. Hij noteert een kansloze nederlaag tegen de 'altijd-vriendelijke-op-revanche-zinnende-medeclassespeler' Willem Broekman. Hoopvol komt hij de tweede ronde de speelzaal binnen. Die hoop maakt meteen plaats voor wanhoop als zijn tegenstander G. Prakken, clubkampioen van DD en ex-hoofdklassespeler met een rating van 2161, blijkt te zijn. Er volgt een opmerkelijke partij die Bos tot zijn eigen verbazing wint. Deze winst geeft hem vleugels en als de stofwolken na de laatste ronde opgetrokken zijn staat hij samen met G. Legemaat op de eerste plaats met 6½ punt uit negen partijen. Een beslissingsmatch volgt. Bos is natuurlijk, gelet op het verschil in rating, bij voorbaat kansloos. Na een gelukkige winst in de eerste partij rest de tweede en alles beslissende partij. Bos bereidt zich goed voor. Zou Legemaat opnieuw 1.e2-e4 spelen? En ja, het wonder geschiedt. Bos kan de theorie tot de veertiende zet volgen terwijl Legemaat bij de achtste afhaakt. Niels Bos wint ook de tweede partij en is de nieuwe HSB kampioen.

In de bovenwereld gebeuren opmerkelijke dingen. Tijdens het Ohra toernooi wordt Hans Ree opgegeten door leeuwin Judith uit het Polgar circus en sommige journalisten zien in haar al de nieuwe wereldkampioen. Samen

met Boris Gelfand eindigt ze op de derde plaats achter Lev Psachis en Zurab Azmaiparasjvili. Alexander Beljavski wint de Ohra kroongroep. Garry Kasparov strijkt met de eer in het Interpolis toernooi in Tiburg waar hij het oude ratingrecord van Robert Fischer breekt. In Belgrado wint hij eveneens en overschrijdt zijn Elo rating de 2800 punten grens. In Wijk aan Zee is het doctor John Nunn die Hoogovenstoernooi op zijn naam schrijft. Ook enkele Nederlanders laten zich niet onbetuigd. Jan Timman wint het S.W.I.F.T toernooi in Rotterdam voor Anatoly Karpov. Paul van der Sterren overtroeft tijdens het Oostende Open 163 tegenstanders en effent zo de weg naar de grootmeestertitel. Het Nederlands kampioenschap wordt na een spannende strijd door Jeroen Piket in zijn voordeel beslist. Een gebeurtenis van een andere orde is het vallen van het doek voor de Koningsclub uit Bergen die vanuit de onderbond op weg was naar het Nederlands kampioenschap als de sponsor van deze club, betonmiljonair Arnfried Pagel, wegens laakbare financiële praktijken achter de tralies verdwijnt.

N. Bos – G. Prakken (Den Haag, 1990)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pd2 Pf6 4.e5 Pfd7 5.f4 c5 6.c3 Pc6 7.Pdf3 Db6 8.g3 cxd4
9.cxd4 Lb4 10.Kf2 g5 11.Pge2 g4 12.Ph4 f6 13.Kg2 Le7 14.h3 fxe5 15.hxg4 0-0
16.g5 exf4 17.gxf4 e5 18.Pf3 Pxd4 19.Pexd4 exd4 20.Th6 Dc5 21.Ld3 Tf7
22.Pxd4 Pf8 23.Le3 Ld8 24.g6 Te7 25.Lf2 Lb6 26.Tc1 Db4 27.gxh7 Kh8 28.a3
Tg7 29.Kf1 De7 30.Txc8 Txc8 31.Pf5 Df7 32.Txb6 axb6 33.Ld4 Pe6 34.Le5 Tc4
35.Lxc4 Dxf5 36.Dxd5 Dh3 37.Ke1 De3 38.Kd1 Kxh7 39.Lxg7 Pxg7 40.Ld3 Kh8
41.Dd8 Pe8 en zwart gaf op.

Enkele frappante details. In Schakend Nederland van juli/augustus 1990 is te lezen dat Louis Stiller van de Boston University in 1988 aangetoond heeft dat de volgende eindspelen in de *maximin*-positie meer dan 50 zetten vergen om mat te zetten: KLLKP (66), KTLKT (59), KDTKD (60), KDKPP (63), KDKLL (71), KLPKP (77). Tussen haakjes het aantal zetten dat nodig is bij het beste spel vanuit de slechtste uitgangspositie tegen de sterkste verdediging. Het KLLKP eindspel werd al in 1983 door Kenneth Thompson van Bell Laboratories in New Jersey gekraakt met een retrograde analyse programma. Dit eindspel fungeert als testcase voor elk nieuw computerprogramma! In de *New in Chess* 89-8 staat een artikel van John Roycroft waarin hij ingaat op hetzelfde onderwerp onder de titel *Now this really is New in Chess!* Hans Ree reflecteert in *New in Chess* 90-5 over de toekomst van computerschaak. Hij heeft het over luidruchtige en barbaarse uit Nederland afkomstige computerdeskundigen. We kunnen ons de vraag stellen wanneer we zeker weten dat computers ‘echt’ kunnen schaken. Volgens Alan Turing bereiken we dat moment als we tegen een onzichtbare tegenstander spelen waarvan we niet meer kunnen zeggen of het een mens of een computer is. Als we niet meer vast kunnen stellen of zetten door een

computer of een mens bedacht zijn dan moeten we concluderen dat de computer menselijke trekjes begint te krijgen. In 1990 is daar volgens Hans Ree nog geen sprake van. Wel houdt hij er al rekening mee dat computers wel eens wereldkampioen kunnen worden. Dan zijn we meteen van ze af schrijft hij. Ze zullen volgens Ree uiteindelijk aan hun eigen succes te gronde gaan.

1990/91: beroep schaker

Jeroen Piket prolongeert in 1991 zijn landstitel. De 22-jarige Leiderdorper is een van de jongste Nederlandse kampioenen in de geschiedenis en lijkt klaar voor zijn definitieve doorbraak naar de wereldtop.

Aan het begin van dat jaar won Piket in Wijk aan Zee bijna het Hoogovenstoernooi. Het was dat hij tegen Kozul volkomen onnodig een gewonnen stelling bedierf anders was hij een waardig opvolger van Jan Hein Donner geworden die in 1950 als 23 jarige het Hoogoventoernooi won. Nu wordt Piket zesde maar de belofte die hij in zich herbergt is onmiskenbaar. Het is John Nunn die het toernooi opnieuw wint voor o.a. Michael Adams en Alexander Khalifman. Dit contrasteert schril met de mededeling van de 33-jarige Jeroen Piket begin 2002 dat hij zijn schaakactiviteiten een jaar lang drastisch gaat beperken. Hij wil cursussen gaan volgen en zich oriënteren op de mogelijkheden die hij zoal heeft. Een opmerkelijk besluit voor een topschaker want Piket is op dat moment een van de leden van het Nederlandse team dat op overtuigende wijze Europees kampioen geworden is vòòr Frankrijk, Duitsland en Engeland en hij is de nummer een op de Nederlandse ranglijst en behoort met een Elo-rating van 2659 tot de vijftig beste schakers van de wereld. Yasser Seirawan reageert in Praag dan ook geschokt als Piket hem vertelt dat zijn twee partijen tegen Peter Svidler gezien moeten worden als zijn afscheidscadeau aan de schaakwereld. Als iemand als Jeroen Piket het schaken vaarwel zegt omdat hij te weinig toekomst in het schaakspel ziet welke kans is er dan dat anderen schaken als beroep zullen kiezen, vraagt Seirawan zich af. Hij kan gerust zijn. De wereld zit vol schakers die niet zonder de adrenalinestoot van een spannende schaakpartij kunnen. In Dresden 1999, Liechtenstein 2000 en Oberwart 2001 liepen er genoeg rond. Ze hebben namen als Lev Gutman, Sergey Zagrebelny, Vladimir Chuchelov, Arkadij Rothstein, Peter Horvath, Attila Czebe, Vereslav Eingorn, Yge Visser, Viktor Kupreichik en Semen Dvoirys. Ze zijn voorzien van de titel grootmeester, meester of Fide meester. Een enkele keer winnen ze de jackpot zoals Viktor Kupreichik deed toen hij tijdens het Aeroflot-Open 2002 in Moskou de eerste prijs van US\$ 10.000 in

de wacht sleepte. Dat is veel geld in Wit Rusland. Soms zit het je als professional wat tegen en speel je remise tegen een schaaktoerist die Bernard Bannink (Viktor Kupreichik Oberwart 2001) of Henk Noordhoek (Vladimir Burmakin Velden 1995) heet. Als het zwaar tegenzit kun je zelfs verliezen van een onbekende schaker die Willem Broekman heet (Renzo Mantovani Liechtenstein 2000). Het leven van een schaakprofessional is hard. Dvoirys verliest tijdens het Oberwart Open 2001 in de eerste ronde van een tegenstander met veel lagere rating en zijn toernooi is al bijna mislukt. Op bewonderenswaardige wijze vecht hij zich echter langs schakers uit de onderwereld, zoals Manuel Nepveu en Hans Meijer, terug in de wedstrijd en eindigt toch nog op een gedeelde eerste plaats. Het is vaak een en al afzien in de professionele schaakwereld. Je inkomsten zijn, als je niet tot de absolute top behoort, onzeker. Eén uitglijder en alles wat je, naast eten en onderdak, als beroepsschaker krijgt voor negen dagen hard werken, is een klein miserabel prijsje. Vermoedelijk heeft Piket gelijk.

1991. Bernard Bannink met de kampioensbeker. Achter de tafel v.r.n.l. Gerard Swart, Harrie Breuker, Otto Berger, Hans Meijer, Mildo van Staden

Het enige dat bij Promotie in Zoetermeer verdiend kan worden is eeuwige roem in Zoetermeer en omstreken. Bernard Bannink vergaart dit jaar deze roem door voor de tweede keer clubkampioen te worden. Na acht ronden stond tot verbazing van Edgar H. Kriggen zijn alter-ego Gerhard Eggink aan kop. Kriggen maakte zich al ernstig zorgen maar na een bezoek aan een psychiater kwam bij Eggink alles weer op zijn pootjes terecht. Na vierentwintig ronden stond hij weer gewoon op de veertiende plaats. Na vaak harde strijd worden de andere groepen gewonnen door Willem Broekman, A. Ameling, Jan Veldhuizen, A. Voerman, J. v.d. Berg, Henk Smienk, B. Walder, G. v.d. Harst en A. de Boer. In de externe competitie bij Promotie 1 fel van zich af en eindigt op de derde plaats in de derde klasse van de KNSB.

Op weg naar de halve eeuw

Het zevende, een jeugdteam, wordt kampioen in de vierde klasse van de HSB.

Henk Noordhoek laat zien dat hij sterker kan schaken dan menigeen denkt. Hij wint het dertiende denksportkampioenschap van Zoetermeer en kroont zich tot onze nieuwe schaakkoning. Tijdens het HSB kampioenschap blijkt dat Bernard Bannink zijn schaakkruit nog niet verschoten heeft. Hij overvleugelt iedereen en eindigt voor G. Legemaat op de eerste plaats. Het Open Promotietoernooi eist hij eveneens voor zich op. Henk de Jongh wint dat jaar de zomercompetitie. Bij de jeugd wordt Michiel Blok de nieuwe kampioen door broer en zus Ronald en Esther Perluka in de eindrangschikking voor te blijven. Prachtig is het winnen van de nationale schaaktitel bij de jeugd tot en met veertien jaar door Eelco Kuipers. Sander Blok eindigt in die categorie op de zevende plaats. Arjen Wassenaar wordt dertiende in de categorie tot en met zestien jaar en Esther Perluka tiende bij de meisjes tot en met veertien jaar. Onder de winnaars van het jeugdschaaktoernooi van Promotie komen we enkele bekende namen tegen. Arjen Wassenaar wint de groep tot 20 jaar. Jop Delamarre wint, voor Linda Jap Tjoen San, de groep tot 14 jaar en Jeroen Willemze en Michiel Blok eindigen bovenaan in de groep tot 12 jaar. In Baarn wordt hard gestreden om de titels in de jeugdcompetitie. Het team van Promotie met Eelco Kuipers, Sander Blok, Michiel Blok en Mischa van Spronsen, eindigt in de categorie tot 14 jaar als tweede. Eelco Kuipers levert met 8 uit 8 de beste persoonlijke prestatie. In Den Bosch is Sander Blok de verrassende winnaar van het tweede PTT Post jeugdtoernooi. Het gaat crescendo met de Zoetermeerse jeugd. Jan Leendert Dogterom, Jan Veldhuizen, Richard Pijl en Mildo van Staden, de leden van de jeugdcommissie, kunnen trots zijn op de resultaten van hun werk.

In de bovenwereld trekt niet alleen Piket de aandacht. Alexander Beljavski schrijft het laatste Ohra toernooi op zijn naam. Jan Timman wint in Praag het *Velvet Revolution* toernooi voor onder meer Lubosh Kavalek en Vlastimil Hort die voor het eerst sinds zeer lange tijd weer in hun vaderland schaken. De zestienjarige Gata Kamsky en de eenentwintigjarige Vassily Ivantsjoek eindigen getweeën bovenaan in Tilburg en schrijven het Interpolis toernooi op hun naam. Kamsky overtreft hiermee de prestaties van Robert Fischer en Garry Kasparov op die leeftijd. In New York toont Garry Kasparov zich in een match om de wereldtitel wederom sterker dan Anatoly Karpov. Voor Jeroen Piket kan dit jaar niet stuk. Hij wint ook het Oostende Open voor onder meer Toekmakov, Vladimirov, Krasenkov en Miles. Ook Valery Salov en Nigel Short kunnen tevreden zijn. Zij winnen in Amsterdam het VSB toernooi voor de 3 grote K's, Karpov, Kasparov en Korchnoi.

Een paar details. Hans Meijer schaakt met andere lezers van het dagblad Trouw Schots tegen John van der Wiel. Ze slagen erin deze partij te winnen. Schakend Nederland publiceert in juni 1991 een artikel over Schots schaak.

Een Nederlands PTT-team met Willem Broekman eindigt achter Oostenrijk en Hongarije in Homefoss in Noorwegen op de derde plaats. John Nunn schrijft voor *New in Chess* 91-1 een artikel over *The Silicon Oracle*. Het geeft hem enkele duidelijke antwoorden over een paar lastige KRKB eindspelen. De obsessie van de Nederlandse eindspelcomponist Carel Mann met eindspelen met dames wordt door Hans Ree in de *New in Chess* 91-5 uitvoerig besproken. Een welkom artikel want Mann is niet de enige schaker met een obsessie voor dames.

Jop Delamarre – Sander Blok (Baarn, 1990)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.exd5 exd5 5.Ld3 Pf6 6.Pge2 0-0 7.0-0 Pc6 8.Lg5 Lg4 9.f3 Le6 10.Pf4 Le7 11.Pxe6 fxe6 12.Te1 Dd7 13.Lb5 Tae8 14.De2 Ld6 15.Lxf6 Txf6 16.g3 De7 17.Lxc6 bxc6 18.Dd3 Df7 19.Kg2 h5 20.Te3 h4 21.Th1 Dh5 22.Pe2 h3 23.Kf2 c5 24.Te1 c4 25.Dd1 Tef8 26.Pg1 26.Lxg3 27.hxg3 h2 28.Ph3 Dxh3 29.Th1 Tg6 30.f4 Txf4 31.Ke1 Dg2 en wit gaf het op.

1991/92: de schaakkoerier

De op een na saaiste schaker ter wereld wordt clubkampioen. Frits Hoorweg vond dat hij kampioen geworden was met catenaccio-schaak van het ergste soort. Zekerheid voor alles was zijn devies. Hoorweg heeft daarna zijn stijl drastisch gewijzigd. Een goed voorbeeld is zijn onsterfelijke partij. Hij speelde deze partij, waarin hij twee pionnen en een kwaliteit voor aanvalskansen offerde, in 1996 tegen G. de Geus van de Lange Rochade in Alkmaar. Een tegenvaller was dat hij op het beslissende moment de verkeerde voortzetting koos en verloor. Misschien kwam dat omdat bijna alle spelers van Promotie die middag afgetroefd werden door hun tegenstanders. Waar bij Alkmaar de victorie had moeten beginnen volgde een afschuwelijke aftocht uit Alkmaar naar Zoetermeer.

De tegenstander van Hans Meijer die dag was Wim Andriessen, de uitgever van *New in Chess*. Een oude bekende van Frits Hoorweg en volgens Frits een van de weinige mensen die erin geslaagd is aan de schaaksport een goed belegde boterham over te houden. In *Hartversterkende Schimpscheuten*, waarin door Alexander Münninghof een selectie opgenomen is van artikelen uit vijftien jaar Schaakbulletin, zag ik de namen van wim andriessen en frits hoorweg tot mijn verrassing gebroederlijk in de colofon van het eerste nummer onder elkaar staan. Zij waren de samenstellers. Geheel in de stijl van 1968 was het gebruik van hoofdletters voor eigennamen door de samenstellers afgeschaft. Van de medewerkers trokken de namen van hans ree, piet bakker en t.d. van scheltinga mijn aandacht. Van Piet Bakker verloor

Op weg naar de halve eeuw

ik later in Leiden een keer een partij. Volgens Hoorweg terecht, volgens mij toch wel enigszins ten onrechte. T.D. van Scheltinga was de arbiter van de Haagse Schaakbond die de beroemde partij van Eggink tegen Visser arbitreerde en herarbitreerde. Het schaakwereldje is klein. Frits Hoorweg had in Wageningen nogal opgekeken tegen Wim Andriessen, een ex-hoofdklassespeler die afgedaald was naar de tweede klasse KNSB, kunnen we in 'Rommelen (2)' lezen. Andriessen zat aan het eerste bord. Hoorweg vertelde hem tijdens een wedstrijd met een scheef lachje dat hij een kwaliteit verloren had. 'Je gaat me toch niet vertellen, dat je dat niet gezien had,' zei Andriessen met ontzetting in zijn stem. Uiteraard had Hoorweg dat niet, maar ad rem antwoordde hij van wel. Gelukkig had zijn tegenstander zichzelf door het winnen van de kwaliteit in de nesten gewerkt en kwam Hoorweg met de schrik vrij.

POSTMODERN SCHAAK

Zaterdag 23 september werd de eerste ronde van de KNSB-competitie verspeeld en maakte ik mijn debuut als teamleider. Het eerste mocht beginnen tegen de zwakste broeder op één na in klasse 2B, maar wist toch niet verder te komen dan een benauwd gelijk spel.

Sinds de sponsor VOLMAC zich heeft teruggetrokken heet de schaakclub Rotterdam weer gewoon zoals vroeger. Of het een met het ander samenhangt weet ik niet, maar de speelzaal is nu veel prettiger gelegen dan toen ze nog VOLMAC heette. Toen werd er gespeeld in de buurt van de Kruiskade en dat was altijd reden om de auto een eind verderop te parkeren. Nu heeft de club zich teruggetrokken in een industrieel monument vlakbij de watertoren, tussen stadion Woudensteijn en de Maas. Wij mochten het opnemen tegen het derde. In een belendend zaaltje speelden het eerste en het tweede tegen elkaar. Vroeger wemelde het dan van de grootmeesters, maar daar zijn er nog maar weinig van over. En die waren deze zaterdag toevallig verhinderd! Daarom waren er veel oudgedienden opgeroepen. Bleek en bevend speelden zij hun partijen. Tussen de zetten door trokken ze gretig aan een sigaretje in de gang. Neen, de club blaakt niet meer van gezondheid.

Onze wedstrijd begon heel ongelukkig. Jan Blankespoor dacht dat hij met een combinatie van een zet diep een stuk kon winnen, maar in plaats daarvan raakte hij een kwaliteit kwijt.

P Reedijk-J Blankespoor, bord 6

1 e4,e5 2 Pf3, Pc6 3 Lb5, a6 4 La4, Pf6 5 0-0, Le7 6 d4, ed4 7 e5,Pe4 8 Pd4,Pd4 9 Dd4,Pc5 10 Pc3,0-0 11 Lg5,Pa4 12 Le7, Pc3?

Het lijkt mooi en eerlijk gezegd geloofden Bannink en ondergetekende er ook in, maar na 13 **Dh4!** is het helemaal uit. Jan ploeterde plichtmatig door, maar het was vechten tegen de bierkaai.

Daarna was het de beurt aan Noordhoek (bord 5) om zomaar een belangrijke centrumpion weg te geven. Ook hij speelde met de moed der wanhoop door, maar het punt werd door de omstanders al geteld voor zijn tegenstander Vreugdenhil.

Wie deze achterstand ging compenseren was mij niet duidelijk. Nepveu (bord 4) stond wel aardig tegen Middelburg en Blok (bord 7) was goed uit de opening gekomen tegen Noordijk, maar verder stond het op 'n best gelijk. Het werd nog erger toen Blok het goede plan niet kon vinden en geleidelijk slechter kwam te staan en Nepveu, zonder de teamleider te raadplegen, remise aanbood. Mijn pessimistische prognose was toen een 5,5-2,5 nederlaag, maar daarvan heb ik natuurlijk niets laten merken. Integendeel ik heb de hele middag zelfvertrouwen uit zitten stralen en op een gegeven moment begon dat effect te sorteren.

Broekman was slecht uit de opening gekomen, maar beseftte dat gelukkig niet. Hij ging er vol jeugdige overmoed tegenaan en wist zijn tegenstander Bergakker te verleiden tot een onberekenbare actie, die een kwaliteit kostte. Daarna gebeurde er de vreselijkste dingen. Broekman gaf zijn voordeel eerst weg, maar profiteerde toen bekwaam van de tijdnood van zijn tegenstander. Die zette met z'n vlag op vallen een toren op een verkeerd veld, liet hem één tel los en verzette hem toen weer haastig. Maar Broekman en de arbiter hadden het gezien. Een beetje geluk geeft een team vleugels. Bannink overspeelde Van Hassel aan bord 1 vervolgens in een eindspel. en Meijer overklaste Strijdhorst in tijdnood. Eigenlijk speelde de laatstgenoemde wel een mooie partij, een echt staaltje van postmodern schaak.

M.Strijdhorst-J.W.Meijer, bord 2

1 c4,e5 2 g3, Pf6 3 Lg2,d5 4 cd5,Pd5 5 a3,c5 6 Pc3,Pb6 7 d3,c4 8 f4,Pc6 9 fe5,Pe5 10 d4,Pg6

Ik heb vroeger geleerd dat je eerst je paarden moet ontwikkelen en ogenschijnlijk speelt Meijer volgens hetzelfde principe. Maar hij zet ze niet op c6 en f6, zoals ik zou doen, neen hij offert rustig vier tempo's op om ze naar b6 en g6 te brengen!

11 Pf3,Le7 12 e4, 0-0 13 Le3,f5 14 e5,Le6 15 Dd2,Pd5 16 Lg5,Pc3 17 bc3, Ld5 18 Le7, Pe7 19 0-0,Tac8 20 Tab1,Dd7 21 Ph4, Tc6 22 Tb5, Tb6

Een zeer interessante torenmanoeuvre. Zwart brengt zichzelf een verzwakking toe op de damevleugel en lokt daarmee de witte koningstoren naar de damevleugel. Vervolgens slaat hij genadeloos toe op de koningsvleugel. Dat is nu typisch postmodern schaak!

23 Tb6,ab6 24 Tb1,f4 25 Tf1, g5 26 Ld5, Pd5 27 Pg2,Df5 28 gf4,gf4 29 Tf3,Kh8 30 Kh1,De4 31 Tf1,f3 32 Kg1,Tg8 en wit geeft op.

O ja, bijna zou ik ons achtste bord Eggink vergeten. Die speelde met zwart een buitengewoon degelijke remise tegen de heer Vreeken. Bravo!

frits hoorweg
2-10-'95 fh/prom1

Jrg.44, nr.1 (oktober 1995)

Schaakbulletin beleefde zijn glorie tijd toen Jan Hein Donner met de historische woorden 'voor dat blaadje van jou, die schaakkoerier, daar wil ik wel voor werken' Wim Andriessen liet weten medewerker te willen worden. Volgens Andriessen was Schaakbulletin met de vormgeving van de diagrammen zijn tijd ver vooruit. Het was alleen jammer dat een ongeofende lezer ze nauwelijks kon ontcijferen. Hoorweg noemt ze onmogelijke schepsels en schrijft dat de redactie er uit kostenoverwegingen toe gekomen was dit type diagrammen te gebruiken. Het was Donner die er met zijn legendarische uitvallen voor zorgde dat ze afgeschaft werden. Donner eiste, op zijn gebruikelijke hoge toon, dat zijn bijdragen er niet langer door ontsierd zouden worden. In plaats daarvan vroeg hij een ruimte blank te laten. Bij wijze van grap heeft de redactie dat een keer gedaan, terwijl tegelijk haastig naar een andere oplossing gezocht werd. De eerste Schaakbulletin verscheen, zoals we in 'Pachman (1)' kunnen lezen, in augustus 1968. Hoorweg trouwde in deze maand en gaf zijn schoonvader apetrots een exemplaar cadeau. Als om te zeggen: 'je dochter is niet zo maar met een of andere sufkop getrouwd!'. Zoals Donner voor de schaakkoerier ging schrijven deed Hoorweg dat op verzoek van de redactie voor het clubblad van Promotie. Als

Op weg naar de halve eeuw

teamleider van het eerste schreef hij mooie stukjes waarin hij de leden van het eerste vaak bestraffend toesprak. Zijn debuut als teamleider maakte hij in Rotterdam tijdens een wedstrijd tegen het tweede van het voormalige Volmac. De wedstrijd eindigde onbeslist maar uit zijn verslag 'Postmodern Schaak' valt op te maken dat onze teamleider die middag jaren ouder moet zijn geworden. Boeiend waren ook de reizen. Op weg naar een wedstrijd vertelde Hoorweg ons dat hij thuis een schaakstelling aan de muur van de woonkamer had opgehangen. 'Doet Frits het nu óók al tegen de muur?' moet een vriendin van zijn vrouw uitgeroepen hebben toen ze dit kunstwerk zag. Tja, dat heb je met samenstellers van bulletins die jarenlang met schaar en lijmpot in de weer zijn geweest om diagrammen te maken. Het laat ze nooit meer los.

*Nederlands
clubkampioen
t/m 14 jaar, 1991
V.l.n.r. Eelco Kuipers,
Sander Blok, Ronald
Perluka, Michiel Blok,
Esther Perluka, team-
leider Jan Veldhuizen.
Een kampioenteam!*

In de interne competitie van Promotie worden de andere groepen achtereenvolgens gewonnen door: Willem Broekman, Henk Luitjes, Henk Breugem, R. Perluka, M. van Staden, R. Matai en J. Kieven. Sander Blok lukt het om in een surrealistisch aandoende speelzaal Eelco Kuipers te verslaan in de finale van het snelschaakkampioenschap. Zoals al voorspeld hebben alle helden van weleer het die avond tegen de jeugd af moeten leggen. Esther Perluka wint bij de jeugd van Promotie alles wat er maar te winnen is. Bij het wereldkampioenschap van de jeugd tot en met 14 jaar in Warschau eindigt Eelco Kuipers in de middenmoot. Eerder dat jaar deed Kuipers van zich spreken door opnieuw Nederlands kampioen te worden, deze keer in de categorie tot en met 16 jaar. Samen met Jop Delamarre schrijft hij ook het Open Nederlands jeugdkampioenschap op zijn naam. Sander Blok is de nieuwe Nederlandse snelschaakkampioen van de jeugd tot en met 14 jaar. Esther en Ronald Perluka, Sander en Michiel Blok en Eelco Kuipers maken het Zoetermeerse succes dat jaar compleet door samen het teamkampioenschap van Nederland te winnen.

Zij zijn niet de enige Zoetermeeders die op nationaal niveau opvallen. Bernard Bannink levert bij de voorwedstrijden van het Nederlands kampioenschap een knappe prestatie door vijftig procent te scoren. Op lokaal niveau valt Joost Mostert op. Hij schrijft het veertiende kampioenschap van Zoetermeer op zijn naam. Het eerste van Promotie eindigt in de externe competitie dat jaar op de vierde plaats. Hans Meijer scoort 7½ uit 8 aan het tweede bord. In de andere teams heten de topscorers Mildo van Staden, 6 uit 8, Harry Boerkamp, 3½ uit 5, Michiel Blok, 5½ uit 7, Esther Perluka en Paul Bogaarts, 3½ uit 4, Jacques Vermeulen, 6 uit 7 en onze voorzitter Harry Breuker, 3½ uit 5. Henk Breugem valt op met zijn ontwerp van een nieuw logo voor Promotie dat de voorpagina van het clubblad gaat sieren.

Enige notities uit de bovenwereld. Jan Timman rukt op naar de finale van de kandidatenmatches door achtereenvolgens Robert Hübner, Viktor Korchnoi en Arthur Joesoepov te verslaan. In de finale moet hij aantreden tegen Nigel Short die verrassend Anatoly Karpov uitschakelt. Schaaknomade Loek van Wely trekt de aandacht door de open toernooien van Caorle, Kecskemet en Berlijn te winnen. Ook in Wijk aan Zee tijdens het Hoogovenstoernooi zet hij een opmerkelijke prestatie neer. Anne-Marie Benschop wordt kampioene van Nederland bij de dames. Wie winnen er verder nog wat? Garry Kasparov het Interpolis toernooi, Boris Gelfand en Valery Salov het Hoogovenstoernooi en Nigel Short en Vishnavathan Anand het VSB toernooi. In Parijs slaat Jan Timman de wereldtop knock-out en wint het rapid toernooi. In de finale verslaat hij Garry Kasparov. Schaaktovenaar en oud-wereldkampioen Michael Tal overlijdt op 55 jarige leeftijd. De schaakwereld zal hem missen.

A. Tzoumbas – E. Kuipers (Warschau, 1991, WK jeugd)
1.e4 c5 2.c3 Pf6 3.e5 Pd5 4.d4 cxd4 5.Pf3 Pc6 6.Lc4 Pb6 7.Lb3 e6 8.cxd4 d6
9.exd6 Lxd6 10.Pc3 0-0 11.0-0 Pd5 12.Te1 Lb4 13.Dd3 Le7 14.a3 Pxc3
15.bxc3 Lf6 16.Pd2 g6 17.Pe4 Lg7 18.Lg5 f6 19.Ld2 Kh8 20.f4 e5 21.fxe5 fxe5
22.d5 Db6 23.Le3 Dxb3 24.Pc5 e4 25.Dxe4 Dxc3 26.dxc6 Lf5 27.Da4 bxc6
28.Dxc6 Tac8 29.Db5 Ld4 30.Pa4 Lxe3 31.Kh1 Dg7 wit geeft op.

Promotie 6: Riante score in 4-HSB, maar toch kater

Ondanks zeer goede rapportcijfers (gemiddeld 6 bordpunten per wedstrijd) heeft het 6e team geen promotie van de 4e naar de 3e klasse HSB kunnen bewerkstelligen. Twee keer werd onnodig een punt weggegeven (tegen RHC-4 overigens na een reglementaire correctie door de HSB). In de cruciale wedstrijd tegen de enige tegenstander van gelijkwaardig niveau in deze klasse, Velo-2, moest in de voorlaatste ronde daardoor gewonnen worden. Helaas faalden de bordspelers 2, 3, 4, 6 en 8 jammerlijk, ondanks het goede voorbeeld van invaller W. Wijks, terwijl ook N. Koolen en L. de Vries het hoofd koel hielden. Namen van de verliezers noemen is al te pijnlijk, temeer daar sommigen van hen in de rest van de competitie alle overige partijen wonnen. De teamgeest binnen het 6e was niettemin het hele seizoen uitstekend. De meeste spelers hebben al met al een zekere kater aan het verloop van de competitie overgehouden: op de wedstrijd tegen Velo-2 na werden de meeste partijen al te makkelijk gewonnen en dan toch niet promoveren!

De 8 uit 8 van Luc de Vries verdient natuurlijk een gouden randje. Ook J. Hagoort scoorde 100%, maar moest door andere verplichtingen enkele partijen laten schieten. Dank aan de invallers J. Kieven, H. Breuker, W. Wijks, J. van de Burg en B. Walder, evenals aan wedstrijdleider H. Noordhoek.

Frans Martens

Een paar leuke details. In Schakend Nederland 91-10 geeft Jaap van den Herik een winst in 223 zetten in een KTLKPP eindspel. Retrograde schaak is dus toch ergens goed voor. Voor de fanatici verschijnt er een CD-Rom met de meeste drie en vier stukken databases en tweeëntwintig vijf stukken databases. Het wachten is op een 32-stukken database. Theoretisch is dat, zoals van den Herik opmerkt, mogelijk. Voorlopig echter nog niet is zijn conclusie. De bestaande computers zijn lang niet krachtig genoeg. Tijdens het Aegon toernooi is de tussenstand in de wedstrijd mensen tegen computers 84-63 in het voordeel van de mensheid. Oud-WK-uitdager David Bronstein scoort 6 uit 6.

1992/93: Een Gouden jubileumjaar

Dit seizoen stond in het teken van het veertigjarig jubileum van de club. In een speciaal vervaardigd jubileumnummer werden de voorafgaande tien jaren nader belicht. De kampioenen schreven erin en leverden een partij aan ter publicatie.

Uit dit aardige jubileumnummer wordt bij lezing weer eens ten overvloede duidelijk dat Promotie een bloeiende jeugdafdeling heeft. De jeugdkampioenen van de afgelopen tien jaar blijken opvallend vaak door te stromen naar de senioren en kunnen daar snel behoorlijk meedraaien.

Op HSB-niveau en ook nationaal doen de jongste Promotianen nadrukkelijk van zich horen, zowel in teamverband als individueel. Eelco Kuipers valt vooral op: hij wordt verscheidene malen HSB-kampioen en nationaal kampioen in zijn leeftijdscategorie.

Een schaaksimultaan wordt ter gelegenheid van de feestelijkheden gegeven door nog-net-niet-grootmeester Loek van Wely. Hij is hierin nog niet ervaren en is met zijn 77% niet tevreden. Tijdens de simultaan lijkt hij vooral een hardloopwedstrijd langs de borden te houden, op het bord struikelt hij nog wel eens.

In de interne competitie vindt een wijziging plaats. Er worden 24 ronden gekeizerd. Bannink wordt de clubkampioen, voor Nepveu en Eelco Kuipers. Dezelfde Eelco wordt Nederlands kampioen bij de jeugd t/m 16 jaar.

Extern is dit Jubileumjaar ook nog eens een Gouden jaar. De Promotie-teams 1, 4, 5, 6, 7, 8 promoveren naar een hogere klasse. De “lelijke eendjes” zijn het tweede en derde team. Deze teams worden “slechts” tweede in hun poules. Opgemerkt zij nog, dat het tweede bij het ingaan van de laatste ronde in de Promotieklasse tegen Rijswijk 1 nog alle kans had op het kampioenschap, maar het Rijswijkse team sloeg de verwachtingen resoluut de bodem in.

Een en ander betekent dat Promotie’s vlaggenschip in de Tweede klasse KNSB komt.

De volgende miniatuur werd gespeeld in de Promotieklasse.

Boerkamp (Promotie 2) – Ruigt (Scheve Toren 2), 1993

1 e4, e5 2 Pf3, Pf6 3 Lc4, Pe4x 4 Pc3, Pc3x 5 dc3x, f6 6 0-0, d6 7 Te1, Pc6
8 Ph4, g6 9 f4, f5 10 Pf3, Df6 11 fe5x, de5x 12 Lg5, Dd6 13 Pe5x, Pe7 14
Lb5+ (1-0)

1993/94: twee KNSB-teams

Het clubblad wordt gesplitst. Het blad “Minor Promotie” wordt exclusief voor de jeugdspelers. In het zusterblad “Promotie” komen vanaf nu exclusief de daden van de senioren aan bod.

Over daden gesproken. In augustus 1993 gaan vier Promotianen een buitenlands toernooi opzoeken. Het Open van Baden-Baden telt onder haar deelnemers Bannink, Eggink, Noordhoek en Nepveu. De wederwaardigheden komen in het clubblad uitgebreid aan de orde. Het is het begin van een traditie die tot op de dag van vandaag gehandhaafd is. Technisch werk en intense, soms zelfs lyrische ontboezemingen worden over de lezers van het clubblad uitgestort.

Op weg naar de halve eeuw

In de interne competitie wordt Bannink wederom kampioen, afgetekend voor Bij de Vaate en Hoorweg.

In de externe competitie slaagt het tweede achttal erin promotie naar de derde klasse KNSB te bewerkstelligen. Voor een vereniging als Promotie, met over de honderd leden is dat alleen maar passend. De overige teams maken pas op de plaats, met uitzondering van het negende, een jeugdteam, dat kampioen wordt in vierde klasse.

H. Koopman (Weenink) – J.W. Meijer (Beverwijk, 1994)

1.Pc3 d5 2.e4 d4 3.Pe2 e5 4.Pf3 f6 5.Pg3 Le6 6.Le2 g6 7.d3 Lg7 8.c3 c5 9.cxd4
cxd4 10.Pd2 Pe7 11.Lg4 Lxg4 12.Dxg4 Dd7 13.Dd1 Pa6 14.0-0 0-0 15.b4 Kh8
16.Db3 Tac8 17.Pe2 Pc7 18.a4 Lh6 19.Pc4 Lxc1 20.Tfxc1 g5 21.Dd1 Pe6 22.g3
Pg6 23.Df1 g4 24.f4 f5 25.Pxe5 Pxe5 26.fxe5 fxe4 27.Txc8 Dxc8 28.Dc1 exd3
29.Dxc8 Txc8 30.Pc1 Tc3 31.Kf1 Kg7 32.Ke1 Pg5 33.Kd1 Pf3 34.Tb1 Tc2
35.Pb3 Txb2 0-1

1994/95: vlaggenincident in Alkmaar

Ook in dit seizoen wordt er weer driftig gesleuteld aan het interne competitiesysteem. Dit hangt voor een belangrijk deel samen met het feit dat voor de eindranglijst van de wintercompetitie ook de externe resultaten meetellen. Dat geeft allerhande praktische problemen. Ook in de jaren die komen zullen die problemen voortdurend een bron van discussie zijn op de jaarlijkse ledenvergadering.

Het verloop van de interne competitie is spannend. Tot het laatst toe blijft onduidelijk wie clubkampioen zal worden. Bij de Vaate is uiteindelijk de gelukkige. Hij wint de beslissende partij van Broekman in de laatste ronde. Hans Meijer liet in het clubblad zien dat Broekman eventjes gewonnen stond en dus eventjes de “virtuele clubkampioen” was. Maar de virtuele wereld telt niet...

In de externe competitie hebben zowel het eerste als het tweede het niet gemakkelijk. Beide teams handhaven zich uiteindelijk wel in hun klasse. Het eerste achttal werd tegen een club uit Alkmaar geconfronteerd met een wedstrijdleider die hetzij incompetent, hetzij grof partijdig was (Toen de partij werd gespeeld waren er in deze klasse nog geen officiële KNSB-arbiters.) Centraal stond de partij van Eelco Kuipers waarbij twee vlaggen waren gevallen, maar die van de Alkmaarder het eerst. Dit alles na zes uur schaken in Zoetermeer, en vier uur in Alkmaar. De Alkmaarse wedstrijdleider had op het cruciale moment niet op de vlaggen gelet (?) en alleen streepjes gezet. Kuipers stond gewonnen. Consternatie. Paniek.

Uiteindelijk stelde Zoetermeers teamleider Nepveu remise voor. Het werd geaccepteerd en de eindstand werd 4-4.

Ook in dit seizoen speelden er weer veel Promotianen buitengaats. De volgende partij haalde het toernooiboek van het decembertoernooi in Groningen.

Wijks – Kleywegt, Groningen, 1994

1 e4, e5 2 Pf3, Pc6 3 Lc4, Pf6 4 d3, Le7 5 0-0, d6 6 c3, 0-0 7 Te1, Lg4 8 Pbd2, a6 9 Lb3, b5 10 Pf1, Pa5 11 Lc2, c5 12 h3, Lh5 13 Pg3, Lg6 14 Ph4, Pc6 15 Phf5, Dd7 16 f4, Ld8 17 Tf1, Lb6 18 Kh1, Tad8 19 fe5x, de5x 20 Lg5, De6 21 Pg7x, Kg7x 22 Lf6x+, Kg8 23 Dc1 (1-0)

1995/96: degradatie KNSB-teams

In de interne wordt in drie groepen gespeeld met een promotie/degradatie regeling. Men hoopt door dit laatste de spanning in alle groepen erin te houden. Wedstrijdleider Eggink spreekt van “een levendige competitie” en is in zijn nopjes. Hoorweg wordt kampioen.

*Een nieuwe lichte jeugdspeler is in aantocht. Tweede bij het kampioenschap van Nederland t/m 10 jaar.
V.l.n.r. Michiel deRegt, Martijn van Dijk, Maarten Trimp, Richard Tan, John Tan (teamleider)*

Extern valt maar een ding op: het gaat met de eerste twee teams beroerd. Het begint niet goed, het eindigt niet goed. Aan het eind van het seizoen zijn ze beide op een van de twee onderste plaatsen beland. Een klasse terug, derhalve. Een van de spelers van het eerste schreef zijn frustraties van zich af in het clubblad: het stukje “Auto da Fe” is alleen geschikt voor lezers met een niet al te levendig voorstellingsvermogen.

Promotianen doen in toernooien van zich spreken. Het belangrijkste wapenfeit wordt geleverd door Henk Noordhoek: in het Casino-Open in het Oostenrijkse Velden houdt hij grootmeester Burmakin in toom. Daar was

Op weg naar de halve eeuw

niets op af te dingen, behalve misschien dat hij zelfs had kunnen winnen.... Noordhoek is de eerste Promotiaan, voor zover we kunnen nagaan, die dit kunststukje levert (Later zullen anderen zijn voorbeeld volgen.).

Beroemd werd de vrouw van grootmeester Eingorn op een wel heel aparte wijze. Zij speelde mee in Velden. Door een van de Promotianen werd zij respectloos “een ratingloos wijf uit de Oekraïne” genoemd. Maar het wijf had wel degelijk een rating en de respectloze werd vreselijk gestraft en kansloos van het bord gezet.

De volgende partij was een lichtpuntje in de duisternis waarin het eerste zich bevond.

Stelling (LSG 2) – Hoorweg (Promotie 1), 1996

1 c4, g6 2 Pc3, Lg7 3 g3, Pf6 4 Lg2, 0-0 5 e4, c5 6 Pge2, Pc6 7 0-0, d6 8 Tb1, Lg4 9 d3, Le2x 10 Pe2x, Pd7 11 a3, a5 12 Le3, Tb8 13 f4, b5 14 cb5x, Tb5x 15 Pc3, Tb8 16 g4, Pd4 17 Pe2, Pe2x 18 De2x, Tb3 19 Td1, Db6 20 e5, de5x 21 Ld5, ef4x 22 Lb3x, fe3x 23 Ld5, e6 24 Lg2, f5 25 gf5x, ef5x 26 Kh1, Ld4 27 Tf1, Pe5 28 h3, Kh8 29 b3, Dd6 30 Lf3, De7 31 Kh2, Dh4 32 Kg2, f4 33 De1, Dg5 34 Kh1, Pd3x 35 De2, Pf2+ (0-1).

1996/97: tegen grootmeesters

In de interne competitie wordt Bannink voor de zoveelste keer clubkampioen. Je zou bijna zeggen dat het monotoon ging worden. De afstand tot de nummer twee, Nepveu, moest je met een telescoop overbruggen: Bannink is duidelijk een klasse apart. De laatste vijf jaar overziend kun je vaststellen dat er geen uitzonderlijk sterke aanwas is geweest van onderop. Zeker, de jeugdafdeling is landelijk gezien sterk, levendig en er wordt met enthousiasme geschaakt. Veel jeugdspelers doen aan allerhande toernooien mee. Maar een talentje à la Eelco Kuipers heeft zich in het midden van de jaren negentig niet meer aangediend. Ook de samenstelling van de eerste twee teams geeft een nogal “constant” beeld te zien. Het klinkt misschien wat hatelijk, maar de situatie in de afgelopen jaren is steeds geweest, dat mannen van middelbare leeftijd in het eerste en tweede de dienst uitmaken. Waar blijven toch de jonkies met peper in hun broek, de hemelbestormers?

Promoties tweede team wordt derde in de Promotieklasse. Dat is wel zuur, want juist in dit ene seizoen mogen de bovenste *twee* teams vanuit deze poule naar de KNSB. Het eerste eindigt in de derde klasse op een redelijk eervolle tweede plaats achter Oegstgeest.

Dat Oegstgeest eerste zal worden in deze poule lijkt al vanaf het begin vast te staan. Bij de wedstrijd Oegstgeest 1 – Promotie 1 ontwaren wij op de

borden een, twee en drie respectievelijk P. Nikolic (2655), G. Sosonko (2515) en N. Nikolic (2430). Dat is dus nog een jaar in de derde klasse

En nauwelijks lag de man op het wagenwiel of de in onberispelijk zwart geklede graaf verhieft zich van zijn zetel en ontving een massieve ijzeren staaf uit handen van een van de soldaten. Op de vastgebondene trad hij toe en riep ijzig: 'Beken Uw schuld! Beken Uw slapte! Beken!' En met deze woorden suisde de massief ijzeren staaf door de lucht en daalde neer op het rechter scheenbeen van de ongelukkige.

Dit afgrijselijke schouwspel, beste lezer, herhaalde zich nog een aantal malen. De beide scheenbenen, de dijnen en de onder- en bovenarmen van de ongelukkige stonden alle kanten op.

Ondertussen was ook het afgrijzen van de overige zeven niet mis. Zij huilden en tierden en verwensingen klonken door de lucht. Nadat weer vele minuten voorbij waren gegaan verhieft Kardinaal Ruy Lopez zich uit zijn zetel en verklaarde plechtig dat ook de overigen ter dood gebracht moesten worden. De eer van Caissa kon alleen zo gered worden. Vuur spatte uit zijn ogen en de schare huiverde wederom.

Gesticht waren allen zonder uitzondering door deze Acte des Geloofs en zeer bevreesd waren zij voor Caissa, de onmenselijk wrede, die zo veeleisend is.

Fragmenten uit "Auto da Fe" van Manuel Nepveu, jrg. 44, nr. 4 (april 1996)

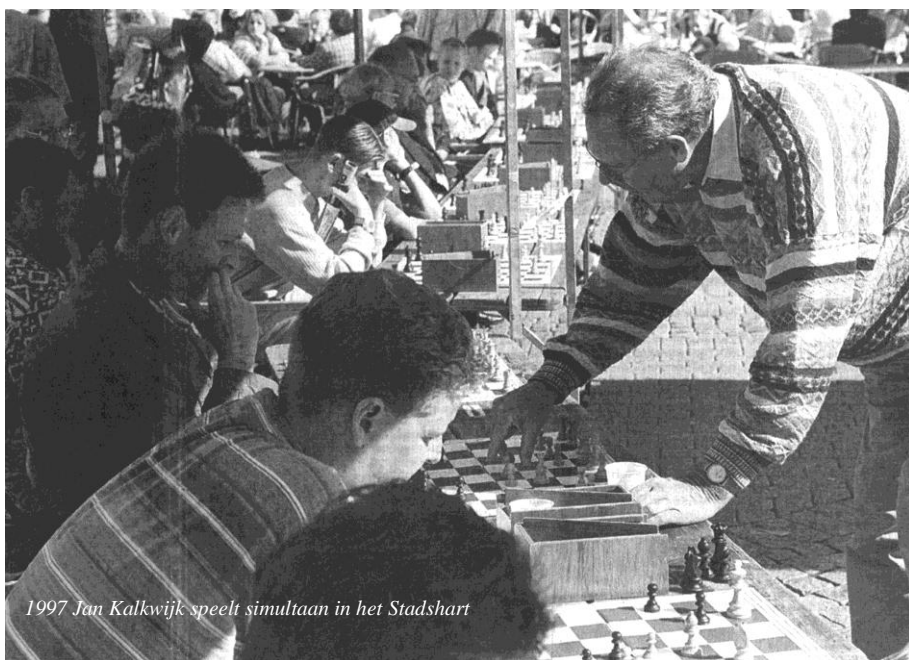
De buitenlandse capriolen van de Promotiespelers zijn dit jaar wel heel apart. Voor de tweede maal zijn de mannen naar het Oostenrijkse Velden getogen. Broekman zet FIDE-meester Herzog mat, nadat hij alle andere zetten eerst had verworpen. Bannink brengt de jonge en inmiddels in de Duitse schaakscène zeer bekende Elizabeth Pähtz (Pa Pähtz is grootmeester) aan het huilen door vanuit een bijna verloren stelling de 14-jarige toch nog het volle punt af te snoepen. De betreurde Henk Luitjes dolt met zijn paard en een pion een niet nader aan te duiden FIDE-meester die een dame meer heeft, en haalt de remise binnen.

Tenslotte nog deze observatie: wie de clubbladen van de afgelopen vijf jaar beziet, kan zich niet aan de indruk onttrekken dat er steeds meer scribenten zijn gekomen en dat de stukjes beter lijken te worden. Het clubblad is een intermediair dat verschillende personen naar de pen doet grijpen. Technische en "literaire" stukken vinden er hun plaats. Met een weinig overdrijving kun je zeggen dat ons huisblad *voor* maar vooral ook *door* heel Promotie is.

1997/98: terug naar de 2^e klasse KNSB

Er waren allerlei schaakactiviteiten in de zomer van 1997. Zeven Promotieschakers namen deel aan een schaaktoernooi in het Hongaarse Balatonbereny, wat weer voor veel vermakelijke stof in het clubblad zorgde, en de zomercompetitie van Promotie, vol met zonnige avonden waarop buiten werd geschaakt, was wederom een groot succes: 55 deelnemers zagen Bernard Bannink uiteindelijk winnen. Naar aanleiding van het 45-jarig bestaan van Promotie werd het seizoen geopend middels simultanen van Mark van der Werf en Eelco Kuipers. Jan Kalkwijk was voor Promotie de simultaangever in het Stadshart en trok daar veel publiek.

Het Snelschaaktoernooi werd dit jaar verspeeld over vijf voorronden, wat de meeste schakers wat te veel van het goede vonden. In clubverband werd aan diverse snelschaaktoernooien buiten Zoetermeer deelgenomen. Door winst van het eerste team in een groep in het snelschaakkampioenschap voor clubteams in Beverwijk kreeg Promotie zijn eerste digitale schaakklok in handen.

1997 Jan Kalkwijk speelt simultaan in het Stadshart

Het clubblad stond dit jaar vol met artikelen over de opkomst van Internet, de Kasparov-factor en een nieuwe puntentelling in plaats van de klassieke 1-½-0-verdeling. De discussie over het interne competitiesysteem werd weer eens

opgerakeld want het in dit seizoen gebruikte “Keizersysteem met inpassing van de externe competitie en met herwaardering, en dat in drie groepen met promotie en degradatie”, bleek zodanig ingewikkeld te zijn dat bijna niemand er meer iets van begreep. Sommigen waren verbaasd te zijn gestegen na een nederlaag, terwijl anderen klaagden te zijn gezakt na een overwinning... Op de jaarvergadering werd dan ook afgesproken op een veel simpeler indeling over te gaan.

Genoemde interne competitie was dit seizoen een spannende tweestrijd tussen Bernard Bannink en Ton de Waal, waarbij de anderen eigenlijk alleen maar een rol hadden als puntendor. Ton stond lange tijd aan kop, maar Bernard wist hem op de valreep te passeren. Joost Mostert werd op grote achterstand derde. Ton de Waal wist echter wel het Open toernooi van Promotie te winnen.

Het snelschaakkampioenschap werd dit jaar gewonnen door Sven Bakker, en Jeroen de Roo won de Zilveren Oliebol in het traditionele Oliebollen-toernooi. De heren Meijer en Bannink wonnen gezamenlijk de doorgeef-schaakbeker. Maar het hoogtepunt, het absolute hoogtepunt dit jaar was toch wel de externe competitie. Ondanks een zeer slecht begin met twee nederlagen slaagde Promotie 1 erin om als tweede te eindigen in de 3^e klasse van de KNSB en daarmee promotie naar de 2^e klasse KNSB af te dwingen. Dit na een enerverende schaakdag in Nijmegen, waar de laatste KNSB-ronde gezamenlijk werd gespeeld in het kader van het 125-jarig bestaan van de KNSB. Maar dit resultaat werd nog verbeterd door Promotie 2, dat soeverein kampioen van de Promotieklasse van de HSB werd en daardoor naar de 3^e klasse van de KNSB promoveerde. Dat het vierde degradeerde uit de 1^e klasse van de HSB was jammer, maar werd vergoed door het kampioenschap van het zevende, het jeugdteam dat voor de helft werd gevuld door de families Tan en Luitjes, in de 3^e klasse HSB.

1998/99: naar het Eind van de Wereld

Na de buitenlandse avonturen van enkele leden (ditmaal was Dresden het doel van een zevental Promotieschakers), en de inmiddels traditionele zomer-competitie (winnaar: Sjaak Sibbing), was het seizoen 1998/1999 het seizoen van Ben Ahlers. Na vele jaren niet te hebben gespeeld voerde hij vanaf de start de interne ranglijst aan om ook kampioen te worden, voor Bernard Bannink. En onder zijn leiding beleefde het tweede team, dat het seizoen ervoor was gepromoveerd, een goed jaar in de 3^e klasse van de KNSB. Het tweede moest ver reizen: weliswaar kwam Brunssum in Zoetermeer op bezoek, maar de uitreizen gingen naar Hoensbroek en vooral naar het zo

Op weg naar de halve eeuw

onbereikbare Stein, dat door een bekende stukjesschrijver van Promotie “Het einde van de Wereld” werd genoemd aangezien op de terugweg geen bussen meer naar het station reden en in arren moede uren op een taxi uit Maastricht moest worden gewacht. De spelers van dit team worden nog wel eens badend in het zweet wakker bij de term “Stein”, vooral sinds iemand hun heeft verteld dat dit woord ook achterstevoren kan worden gelezen waardoor het een nog meer sinistere betekenis krijgt.

Het eerste team had een beroerd seizoen dat miraculeus genoeg net niet eindigde in een degradatie omdat a) het sterkste team in de klasse voor de competitie al had afgezegd (waardoor er maar 1 team degradeerde), b) de laatste wedstrijd tegen de nummer 2 werd gewonnen en c) in de laatste wedstrijd de andere degradatiekandidaten niet 4-4 speelden. Verder keerde het vierde team terug in de eerste klasse door kampioen in de 2^e klasse van de HSB te worden. Promotie had dit jaar liefst 9 teams!

Het clubblad stond dit seizoen bol van de retrograde problemen en oplossingen. Er werden schaaklessen voor senioren georganiseerd, in het Thematoernooi werd het Boedapester gambiet getest (52-53 voor zwart!), en verder was er nog wat moderns: Promotie opende haar allereerste, echte, heuse website op het Internet, waardoor standen en indelingen nu voor de speelavond konden worden ingezien. Het nieuwe competitiesysteem, dat in de plaats kwam van het oude Keizersysteem voldeed prima. Iedereen kon nu zelf de stand uitrekenen en controleren. Het Oliebollentoernooi werd dit seizoen voor de 15^e en laatste maal georganiseerd door Henk Breugem en gewonnen door Richard Tan. Als uitsmijter was er na afloop van het “gewone” toernooi een speciaal nachtelijke uitbreiding tot ongeveer 4 uur. Bernard Bannink won als goedmakertje voor zijn tweede plaats in de interne competitie zijn snelschaaktitel terug van Sven Bakker, en er was eindelijk een succesje voor Manuel Nepveu: hij won het Open Promotie toernooi. Tegelijkertijd werd het Eerste Groene Hart-toernooi gehouden, een samenwerking met de verenigingen Messemaeker 1847 uit Gouda en ASC uit Alphen. Dat was een groot succes en smaakte naar meer.

1999/00: Waterloo in Den Bosch

De zomercompetitie van 1999 werd gewonnen door (alweer) Bernard Bannink. Het reguliere seizoen begon met een in ere herstelde traditie: de simultaan van de clubkampioen, Ben Ahlers. Hij kreeg een zware avond, want iedereen wilde hem even een lesje leren. De interne competitie was spannender dan voorgaande jaren omdat Eelco Kuipers weer meedeed en een geduchte concurrent voor Bannink en Ahlers was. Het clubblad stond dit

seizoen vol met zoektochten: naar oplossingen van (retrograde-) problemen, naar de Partij van het Millennium en naar sponsors voor digitale schaakklokken, alle met succes. De organisatie van het Oliebollentoernooi werd dit jaar voor het eerst geleid door een duo, Rob de Vries en Gerhard Eggink, die er een nieuwe dimensie aan toevoegden. Heel wat “vormen” werden daar tenietgedaan. Het Thematoernooi stond wederom in het kader van gambieten.

De externe competitie was dit jaar in het geheel geen succes. Van de negen actieve teams promoveerde er niet een. Daarentegen degradeerden drie teams, waaronder het tweede, dat zich voor de tweede maal niet in de 3^e klasse van de KNSB kon handhaven. Promotie 1 had een goed jaar, deed even mee om de bovenste plaatsen in de 2^e klasse van de KNSB maar vond zijn Waterloo in Den Bosch, waar de (dubbel en dwars verdiende) matchpunten net niet binnengehaald werden. De interne competitie eindigde in het zoveelste kampioenschap van Bernard Bannink, voor Ben Ahlers en Eelco Kuipers. Bij het snelschaken nam Eelco wraak door in de finale Bernard te verslaan. Eelco won vervolgens ook nog het Open toernooi, dat naast de tweede uitgave van het Groene Hart-toernooi werd gehouden. Het laatste kampioenschap in dit seizoen was voor Hielke en Eelco Kuipers, die er met de doorgeefschaaktitel vandoor gingen.

Op hun jaarlijkse buitenlandse reis kregen Promotiespelers weer IGM's en IM's te bestrijden. Wolfgang Uhlmann behoorde in de jaren zestig en zeventig tot de wereldtop.

Bernard Bannink – Wolfgang Uhlmann (Dresdner Schachfestival 1999)

1.d4 Pf6 2.Pf3 g6 3.Pc3 d5 4.Lf4 Lg7 5.e3 0-0 6.Le2 b6 7.Pe5 Lb7 8.h4 h6 9.h5 g5 10.Lxg5 hxg5 11.h6 Lh8 12.h7 Kg7 13.Ld3 e6 14.Df3 Te8 15.Dh3 Kf8 16.Dh6 Ke7 17.Dxg5 Tf8 18.Pe2 Pbd7 19.Pf4 Pxe5 20.dxe5 Kd7 21.exf6 Lxf6 22.Dg4 Lxb2 23.Td1 Lc3 24.Kf1 c6 25.e4 Df6 26.exd5 cxd5 27.Lb5 Kc7 28.Pxd5 Lxd5 29.Txd5 Tad8 30.Dc4 (Zoals Bannink later ontdekte had hij met 30.Dg3 Kb7 31.h8D de partij op elegante wijze kunnen winnen: 31... Th8x 32.Th8x, Dh8x 33. Td8x, Dd8x 34. Dc3x Dd1+ 35. De1 enz., of 31...Th8x 32. Th8x Th8x 33. Td7 Ka8 34. Lc6#) Kb8 31.Txd8 31....Txd8 32.h8D Txh8 33.Txh8 Dxh8 34.Df4 De5 35.Dxe5 Lxe5 36.Le8 f6 37.Ld7 remise.

2000/01: nieuwe successen bij de jeugd

In de zomer van 2000 overleed Henk Luitjes, lang prominent en geliefd lid van Promotie. Veel leden schreven herinneringen aan hem op in het clubblad. De zomercompetitie werd er voor onderbroken. Het reguliere seizoen begon met een simultaan van de kampioen, Bernard Bannink. Ook dit jaar was er

Op weg naar de halve eeuw

een wedloop om het kampioenschap tussen Bernard Bannink en Eelco Kuipers. Het knock-outtoernooi werd verrassend gewonnen door Mildo van Staden, die in de finale Willem Broekman, die alle andere favorieten had uitgeschakeld, de baas bleef. Promotie 1 deed het aardig in de 2^e klasse van de KNSB, al moest de laatste wedstrijd gewonnen worden om degradatie te voorkomen.

Maar het seizoen was ongetwijfeld het seizoen van Promotie 2. Het bestuur had gemeend het tweede extra te moeten versterken om zo snel mogelijk de onterechte degradatie van het vorige seizoen ongedaan te maken. Desondanks startte dit team met een nederlaag en een gelijkspel. De volgende wedstrijden werden echter allemaal gewonnen, zodat met nog één wedstrijd te gaan (tegen concurrent Vogelwijk), alleen nog maar gewonnen hoefde te worden om promotie naar de KNSB te bewerkstelligen. Het leek er lang op dat dat zou lukken. “5½-2½”, gonsde door de zaal. Maar de Promotie-spelers die het moesten doen lieten het in de laatste 5 minuten van de competitie liggen. 2½ bordpunt werd vergooid zodat met 3-5 verloren werd. De terugreis was geen vrolijke.... Ook dit jaar dus geen promoties; in de tweede klasse onderbond verloor het zevende zelfs al haar wedstrijden om daardoor te degraderen. Opstokers waren er wel. Zo werd Richard Tan kampioen bij de HSB tot 16 jaar en haalde Pauline van Nies bij het Europees Jeugd-kampioenschap in het Griekse Kallithea in de groep meisjes tot 12 jaar een prima score met 5 punten uit 9 partijen. Het vierde team, dat een half jeugdteam was, deed het verrassend goed in de 1^e klasse van de HSB en had tot op de laatste dag nog kansen op het kampioenschap.

Het Oliebollenkampioenschap werd gewonnen door Henk Bragonje. De interne competitie werd uiteindelijk een prooi voor Bernard Bannink. Ben Ahlers won op mooie wijze het Groene Hart-toernooi, dat zijn apotheose kende in de laatste ronde in het Denksportcentrum. Op de jaarvergadering van 2001 werd besloten de vereniging na een lang verblijf in het Denksportcentrum in de Leyens te laten verhuizen, hiertoe aangezet door ernstige verbouwingsplannen van de gemeente. Als nieuwe locatie werd de Olympus gevonden. De jeugd bleef in het Denksportcentrum schaken, de senioren verhuisden. Als tegemoetkoming in de kosten kon Promotie nieuw materiaal voor de senioren aanschaffen: zowel borden, stukken als klokken waren nu gloednieuw.

2001/02: een Nederlands kampioene

De door Bernard Bannink gewonnen zomercompetitie van 2001 was de laatste competitie in het Denksportcentrum. Het vijftigste seizoen begon met een simultaan van hem in de Olympus, het nieuwe clubgebouw. De interne

competitie was weer eens veranderd. In de plaats van het oude systeem deed een nieuw systeem zijn intrede, waarin de externe competitie zoveel mogelijk was losgekoppeld van het clubkampioenschap. Zoals altijd maakte het nieuwe systeem de tongen los en veroorzaakte verhitte discussies aan de bar.

Henk Bragonje won zijn tweede Zilveren oliebol en het knock-out-kampioenschap was een prooi voor Henk de Jongh, die alle favorieten versloeg en in de finale Henk Noordhoek in een remisevariant lokte.

De kampioenen van het seizoen 2001-2002.

V.l.n.r. Hielke Kuipers, Ton de Waal (clubkampioen), Henk Noordhoek, Ronald Blok, Max Toxopeus, Hans Minnema. Jan van Lier ontbreekt.

Aan de externe competitie werd door 8 Promotie-teams deelgenomen. Het eerste leek in de 2^e klasse KNSB lange tijd tegen degradatie te moeten vechten, maar toen de balans werd opgemaakt, bleek het nog netjes als vijfde te zijn geëindigd. Ook het tweede had het moeilijk, maar wist zich in de promotieklasse van de HSB te handhaven. Daar krijgt het gezelschap van Promotie 4, het talententeam, dat in de 1e klasse het kampioenschap aan zich voorbij moest laten gaan, maar wel een promotieplaats haalde.

SCHAKEN |

door
Henk Happel

Begin mei zijn in Nijmegen de Nederlandse jeugdkampioenschappen in de categorieën tot 20, 16 en 14 jaar gehouden. In elke categorie waren er twee toernooien, één voor meisjes alleen en één voor iedereen.

De Haagse Schaakbond is bijzonder verheugd dat één van haar vertegenwoordigers, Pauline van Nies uit Zoetermeer, in de categorie meisjes tot 14 jaar het kampioenschap wist binnen te halen. Een fraaie en ook wel een beetje onverwachte prestatie want een aantal van haar concurrenten had een hogere E.L.O. De nu 13-jarige Pauline leerde schaken van haar vader toen ze zes jaar was en eigenlijk meteen werd ze ook aangemeld als lid van de schaakclub Promotie. Daar hebben ze inmiddels gemerkt dat Pauline niet alleen sterker schaakt dan haar eigen vader, maar ook dan menig andere senior. In de interne competitie speelt ze in de hoogste groep mee om het clubkampioenschap en met het team dat meespeelt in de HSB-competitie is ze dit jaar gepromoveerd naar de promotieklasse. Ze lijkt een druk bestaantje te hebben, want niet alleen krijgt ze schaaktraining, zowel van de regionale als van de landelijke bond, maar ze is daarnaast ook als voetbalster actief en dat alles wordt schijnbaar moeiteloos gecombineerd met haar bezigheden in de tweede klas van het voortgezet onderwijs.

De volgende partij is uit de interne competitie van Promotie.
Pauline van Nies - Mildo van Staden

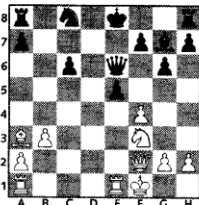
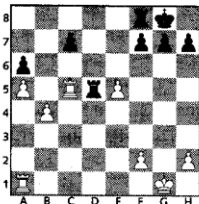
1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 a6 4. La4 Pf6 5. O-O b5 6. Lb3 Le7 7. Te1 d6 8. c3 Lg4 Deze zet is alleen nuttig als wit d4 speelt. 9. d3! Nu staat de loper op g4 een beetje te niksen. 9... O-O 10. Pbd2 Pa5 11. Lc2 c5 12. Pfl Dc7 13. h3 Ld7 14. Pg3 Pc6 15. Lg5 Bereid Ph4-f5 voor. Onmiddellijk Ph4 faalt op Pe4x. 15... g6 Beter was 15... h6. Na 16. Lf6 kan zwart zich de verzwakking g6 beter veroorloven en op 16. Le3 kan 16... d5 volgen. 16. Ph2 Pe8 17. Lh6 Pg7 18. Pg4 f5 *Zie diagram 1*. Te vroeg, zoals wit haarfijn aantoonde. 19. ef5x gf5x 20. Lb3+ Kh8 21. Pe3 f4 Ook na 21... Dd8 22. Ph5 Lf6 23. Pd5 verliest zwart de kwaliteit. 22. Pd5 Dd8 23. Ph5 Ph5x 24. Lf8x Lf8x 25. Dh5x Le8 26. Dg4 Ta7 Overziet nog een kleinigheidje. 27. Pf4x c4 Ziet nu wel 27... ef4x 28. Dg8#. 28. Pe6 Df6 29. Pf8x Sterker was 29. dc4x waarmee wit gewoon een kwaliteit voorblijft. 29... cb3x 30. Ph7x Het paard was ingesloten. 30... Kh7x 31 ab3x Na eerst De4+ komen de zwarte stukken ongelukkiger te staan. 31... Lg6 32. Te3 e4 Zwart staat zoveel pionnen achter dat ééntje extra ook niet meer uitmaakt. Hij gokt op actieve stukken. 33. de4x Pe5 34. De2 Lf7 35. Dc2 Le6

36. Tf1 Dreigt met f4 zodat zwart geen tijd heeft voor Df7. 36... Df4 37. Tg3 Tf7 38. Dd1 Tf6 39. De2 Lb3x 40. De3 Lc4 41. Df4x Tf4x 42. Td1 Te4x 43. Td6x Beide spelers waren hier in grote tijdnood. In het vervolg werden er wederzijds fouten gemaakt, maar wit wist voordeel uiteindelijk na 62 zetten thuis te brengen.

Uit het bovengenoemde Nederlands kampioenschap de volgende vlotte overwinning.

Pauline van Nies - Melissa Muhren

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cd4x 4. Pd4x Pf6 5. Pc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 Pbd7 8. a4 Gebruikelijk is dat wit in deze variant met Df3 en O-O-O begint te stormen. 8... b6 9. Le2 Lb7 10. O-O Le7 11. Lf3 Pc5 12. De2 Tc8 13. Tad1 Dc7 14. e5 Na een ingetogen begin gaat wit nu toch in de aanval. 14... de5x 15. Lb7x Db7x 16. fe5x Pd5 17. Pd5x Lg5x 18. Dh5 Ld8 19. Pf4 O-O 20. Tf3 De7 21. Th3 h6 22. Tg3 Dh4 Hiermee lijkt zwart de gelijkmaker te scoren, maar haar positie blijft moeilijk 23. Df3 Kh7 *Zie diagram 2*. Nu gaat het echt mis. Met 23... Pd7 had zij zich misschien nog kunnen verdedigen. 24. Pfe6x Jeugdspelers missen nooit een tactische grap. 24... Tg8 25. Df7x De4 26. Tg7x+ en zwart gaf het op.

In de categorie jeugd voor iedereen tot 20 jaar eindigde Dennis Ruygrok uit Wassenaar in de middenmoot. Het volgende eindspel dat hij met de rust van een oude meester uitmelkt is echter zeer de moeite waard.

Dennis Ruygrok - Maarten Beekhuis

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. d4 ed4x 4. Lc4 Pf6 5. O-O Le7 6. Te1 d5 7. cd5x Pd5x 8. Pd4x Pd4x 9. Dd4x Le6 10. Ld5x Dd5x 11. Dd5x Ld5x Leidt tot snelle remise, zou je zo zeggen. 12 Lf4 c6 13. Le5 Tg8 14. Pc3 Le6 15. Tad1 Dd8 16. Pe4 Td1x 17. Td1x f6 18. Ld6 Kf7 19. Te1 Te8 20. Lc7x Te7x 21. c4 Kf8 Dit lijkt op tempoverlies. Beter gelijk b6. 22. Pd6 b6 23. b3 Lg8 Kost een pion. 24. Te7x Ke7x 25. Pf5+ Ke6 26. Pg7x+ Ke5 *Zie diagram 2*. Ook na 26... Kf8 27. Pd4 verliest zwart een pion. 27. Ph5 Lf7 28. Pg3 Lg6 29. Pe2 Lb1 30. f4+ Kd6 31. Pc3 Lf5 32. Kf2 Kc5 33. Kc3 Kb4 34. Kd2 Ka3 35. Kc1 h6 Nog steeds lijkt het erop dat zwart genoeg tegenkansen heeft. 36. h3 h5 37. Kd2 Kb2 38. Pe2 h4 39. Pc3 Lg6 40. b4 Ka3 41. b5 c5 42. Pd5 Ka2x 43. Pf6x Kb3 44. Pg4 Nu pas is het duidelijk dat wit definitief beter staat. 44... Lf7 45. f5 Lc4x 46. f6 Kb2 46... Kb4 was verstandiger. 47. Pe5 Le6 48. f7 Lf7x 49. Pf7x c4 50. Pe5 c3+ 51. Ke2 c2 52. Pd3+ Kb3 Nu zijn c-pion niet doorloopt staat zwart verloren. 53. Pc1+ Kc4 54. Kd2 Kb5x 55. Pe2 Kc5 56. Pf4 Kd4 57. Pg6 en zwart gaf het op.

De interne competitie had, ten gevolge van het nieuwe systeem, een ongemeend spannend verloop. Na 21 voorrondes, waarbij de stand werd bepaald door het scoringspercentage, werden de deelnemers in zeven finalegroepen ingedeeld en erkende “toppers” hadden zich niet voor de kampioensgroep geplaatst. Ton de Waal werd de nieuwe clubkampioen, nipt voor Bernard Bannink, die in de voorronden teveel had laten liggen. Het snelschaken ging Bannink dit jaar beter af – in de finale versloeg hij Willem Broekman gemakkelijk.

De jeugd deed het ook dit jaar goed. Het gepromoveerde vierde team bestond voor de helft uit jeugdspelers. In het Groene Harttoernooi deelden Timo en Dennis Leenman en Richard Tan de eerste plaats in de B-groep. Het grootste succes was dit seizoen echter weggelegd voor Pauline van Nies. In april werd zij Nederlands kampioene bij de meisjes tot 14 jaar. Ook intern liet zij zich zien: zij wist door te dringen tot de finalegroep A, de kampioensgroep, waar ze verdienstelijk presteerde. Het bestuur zette haar bij de prijsuitreiking op de laatste speelavond in het zonnetje en gaf haar als aanmoediging een boek met Vladimir Kramnik’s memorabele partijen.

De laatste maanden van haar eerste 50 jaar brachten Promotie nog enkele successen. Richard Tan behaalde een mooi resultaat bij de Open Nederlandse Jeugdkampioenschappen: een gedeelde 5^e-7^e plaats in zijn leeftijdsgroep, een half punt achter de winnaars en met een toernooiprestatierating van 1981. Ook Pauline van Nies en Dennis Leenman deden het in dit toernooi heel behoorlijk. Tijdens de Andorra Open lieten de senioren ten overvloede zien dat zij ook nog meetellen. Lev Psachis was ongenaakbaar, maar Ben Ahlers deed het met 5½ uit 9 uitstekend. In het sterke internationale veld deden de overigen wat van hen verwacht mocht worden: Bannink (5), Broekman en Meijer (4½), Nepveu en Noordhoek (4) en Eggink (3½).

Het clubblad

Het clubblad wordt vanaf 1987 verzorgd door Hans Meijer en Manuel Nepveu. Zij doen dat uiteraard met de hulp van vele anderen – veel Promotieleden zijn enthousiaste schrijvers. Maar Hans en Manuel zijn de drijvende krachten. Zij zorgen ervoor dat het blad verschijnt en dat de schrijverij van velen überhaupt wordt afgedrukt. Niet eerder heeft een redacteur het zo lang volgehouden als zij. Zelf hebben zij inmiddels een rijk oeuvre opgebouwd. Hans heeft Promotie diverse keren laten kennismaken met de wereld van de schaakcompositie. Van Manuels hand is de serie Doctor Doceert, een reeks wijze lessen voor de clubspeler aan de hand van Doctors eigen lotgevallen op de 64 velden, die inmiddels tot aflevering XLIII is gevorderd.

Beide heren zijn regelmatig opgetreden als verslaggever van de wedstrijden van het eerste van Promotie en in die hoedanigheid hebben zij sportjournalistieke juweeltjes afgeleverd. Van beiden volgt hieronder een proeve van deze bekwaamheid.

Messemaker

door Manuel Nepveu

Om kwart voor twaalf verzamelde zich een zootje ongeregeld voor het gebouw waar de Promotianen elkaar feestelijk plegen af te slachten op dins- en andere dagen. Het was 8 maart, Knsb-zaterdag. Een uitwedstrijd stond op het programma tegen een van de oudste clubs van Nederland. Om precies te zijn, de veldtocht zou gaan tegen de Goudse schaakclub Messemaker. Het zou een mooie middag worden, want deze club was de rode-lantaarn drager in de poule waarin Promotie 1 speelt. Over de wedstrijd maakten wij ons dan ook geen van allen grote zorgen. Er was wel een beetje met de bordvolgorde gespeeld, teneinde Noordhoek en -gebruikelijk edoch irritant noodzakelijk- Verwiel wit te geven, maar dat mocht natuurlijk niet uitmaken.

Over onze tegenstanders is trouwens wel wat aardigs te vertellen. Schaakclub Messemaker bestaat precies 150 jaar. De club was, aanvankelijk uiteraard onder andere naam, opgericht door de Goudse neringdoende Messemaker, die in de Nederlandse schaakhistorie bescheiden bekendheid kreeg door enige malen kampioen van de schaakbond te worden, kort nadat deze in 1873 was opgericht. Bovendien schijnt hij ook nog met Anderssen geschaakt te hebben toen die in juli 1861 Nederland bezocht, maar het bewijs daarvan heb ik in het Anderssen-boek van von Gottschall -dat alle bekende partijen van de Duitse Altmeester bevat- niet kunnen vinden. Of dit nu betekent dat de partijen zo'n bedenkelijk niveau hadden dat von Gottschall ze stiekem toch maar niet heeft opgenomen weet ik niet. Hoe

dan ook, ik heb de partijen niet gevonden.

De club moet minstens één maal in zijn lange historie op sterven na dood geweest zijn. Thans echter leeft Messemaker en het speellokaal is heel toepasselijk gevestigd in een bejaardentehuis.

Nu vond teamleider Hoorweg het wel een leuk idee om de jubilerende club een cadeautje aan te bieden. Natuurlijk wás dat ook een leuk idee: eerst met vriendelijke woorden taart uitdelen en dan deze Goudse provinciaaltjes een niet alledaags pak slaag geven! Prachtig!

Het ging echter iets anders.

Na ruim twee uur spelen bleek nog niets van de superioriteit die wij op papier duidelijk bezaten. Ik maakte me geen zorgen. Zelf stond ik niet onprettig. Ik zat voor mijn doen aan een schandelijk laag bord en een blik op de ratinglijst leerde me dat mijn tegenstander een rating had waarmee je ook in de laagste klasse van de Knsb-competitie geen hoge ogen gooit. De beslissende fout zou wel komen. En hij kwám ook!

J. Evengroen (1868) -MN (2037)

1 e4, e6 2 d4, d5 3 Pd2, Pf6 4 e5, Pfd7 5 Ld3, c5 6 c3, Pc6 7 Pe2, cd4x 8 cd4x, Db6 9 Pf3, f6 10 ef6x, Pf6x 11 0-0, Ld6

Het is niet ongebruikelijk dat mijn tegenstanders het voorgaande snel op het bord brengen. Hier in de buurt gaat men meestal pas echt nadenken. Er komt nu een laveerfase waarin beide spelers op gepaste wijze hun tijd gebruiken. Ik had dan ook alle tijd mijn tegenstander te observeren, wanneer ik niet aan de bak moest. Ik kreeg steeds meer het vermoeden dat ik hem eerder had gezien. Maar waar ? Ik wist het niet. Na de partij zou ik dat wel uitvissen. Ik zag naar welke velden hij langere tijd keek. Dat geeft soms wel eens aardige informatie. 12 a3, Ld7 13 Te1, 0-0 14 Pc3, Tae8 15 Le3, a6 16 b4, Dd8 17 Ta2, Kh8 !? Na tamelijk lang nadenken gespeeld. Grappen over de diagonaal a2-g8 wil ik er voor altijd uit hebben (het doorzetten van e6-e5 ligt in de bedoeling). Een keer eerder heb ik in soortgelijke stelling ...,Kh8 gespeeld. Dat was tegen IM V.Moiseev, Berliner Sommer 1994. Dat ging toen niet goed en dat had te maken met de stand van de koning in de hoek en het feit dat ik mijn g-pion later toch moest opspelen. Tijdens de partij realiseerde ik me dit. Een waarschuwing van Caïssa ?

18 Lg5, Dc7 19 Tc2, Db8 20 g3, Da7 21 Le3, Pg4

Over deze zet dacht ik weer lang na. Ik realiseerde me weldegelijk dat mijn koningsvleugel er een weinig bloot bij komt te liggen, maar een loperoffer op h7, gecombineerd met Pg5 en Dg4 had niet het voor wit wenselijke resultaat. Ik had gezien dat ik na een evt. Pg5 op e3 kon/moest nemen.....

22 Pg5, Pe3x??

A tempo gespeeld, op grond van mijn eerdere overwegingen.

23 Dh5!

Mijn tegenstander speelde dit ook vrijwel à tempo. Het duurde nog een seconde voor ik me realiseerde wat ik met mijn vorige zet had toegelaten en wat ik gedurende al die voorgaande tijd over het hoofd gezien had. Hoe is het mogelijk !? Hoe had ik deze voor de handliggende zet kunnen missen !?

23.....,h6 24 Dg6 (1-0)

Aangeslagen pakte ik m'n welbekende, geheel gerafelde en voor het schaken uitermate geschikte ruitjesjasje, voegde Hoorweg toe dat ik in de volgende wedstrijden nu wel twee keer wit wilde hebben -wat natuurlijk nergens op sloegen ging de open lucht in voor een kalmerende wandeling. Maar dat viel tegen. Een aantal langsnennende, per definitie irritante peuters begon me aan de kop te zeuren : "Meneer, meneer, wilt U tikkertje met ons spelen ?". Haarfijn

aangevoeld van die monsters !

Ik haaste me terug en zette mij op een bankje voor het speellokaal, alwaar een per ongeluk vrij rondlopend oudje mij ijzersterk mededeelde dat het mooi weer was om buiten te zitten. Ik knikte vriendelijk en keek schielijk een andere kant op. Door mijn hoofd flitste de niet helemaal onprettige gedachte dat zij ongetwijfeld spoedig onder de grond zou liggen. Twee sigaren joeg ik er in het volgende half uur doorheen, als waren het ketters op de brandstapel. Toen ik dan toch een beetje was bijgekomen en schichtig in dat vervloekte bejaardenhuis terugkeerde -zouden de lachsalvo's onbedaarlijk zijn ?- was inmiddels de helft van de partijen ten einde: de drie andere waren in remise geëindigd. Verder leerde een korte blik op de borden waar nog werd gespeeld dat een Promotie-overwinning nog steeds niet in de lijn der verwachtingen lag. Verwiels stelling beviel me om te beginnen absoluut niet en aan de overige drie borden zag ik nergens winst. De stelling van Broekman was tweesnijdend. Wie weet.

Ongelukkigerwijze zag ik het goed. Verwiels werd krachtig knock-out getimmerd en de rest berustte al vrij snel in remise. Bij Broekman moest daarvoor trouwens nog even 'getorenofferd' worden.

Terug reisde ik met Meijer mee. Zoals bij hem gebruikelijk reden we eerst even de verkeerde kant op en moest ik hem er meer dan eens op wijzen dat hij van rijstrook moest veranderen, maar uiteindelijk kwamen we toch bij de parkeerplaats bij de Leyens. De Chinees zou ons tot troost moeten strekken. Het idee om de heren van Messemaker op een lekkere taart te trakteren was misschien toch niet zo goed geweest. Een taart met tieten er op had misschien meer succes gehad, zo dacht ik goed hoorbaar. Een argeloos passerend echtpaar keek verschrikt op, hetgeen Sven Bakker ertoe bracht te melden dat hij hier niet bij hoorde. Pas een kwartier later, nadat ik hem de betekenis van het Engelse woord 'tart' had uitgelegd, begreep Sven wat ik eigenlijk had bedoeld. De slotconclusie van de dag was in elk geval duidelijk: Promotie 1 moest nóg een jaar in de derde klasse doorbrengen.

Jaargang 45, nr. 4 (mei 1997)

Dwaallichten

door Hans Meijer

In Nieuwendam ging het toch nog even mis. Mijn loods Broekman was samen met Nepveu, Bannink en Noordhoek in het niets opgelost. Ik had nog net gezien dat Broekman zijn auto op een wat vreemde plek parkeerde maar met zo'n bemanning kun je nu eenmaal van alles verwachten. Daarna verloor ik hem uit het oog. Doorrijden en dichterbij het speellokaal parkeren leek geen slecht idee. Even later stonden Wassenaar, Kuipers, Blok en ik echter met Golf en al op een onmogelijk smal pad en besloten we bij twee autochtone meisjes naar het Bredekerkepad te informeren. De een wees naar links, de ander naar rechts. Dat overkomt mij wel vaker, maar meestal zitten de dwaallichten dan in mijn auto. Twee jaar geleden heeft zo'n situatie mij in Hillegom de rechtersvoorband van mijn auto gekost. Volgens mijn secondanten moest ik op een t-kruising tegelijkertijd naar rechts en naar links. Dat bleek, ondanks mijn poging daartoe, fysisch niet mogelijk. Sindsdien is het mij duidelijk dat een schaker op zijn eigen intuïtie moet vertrouwen en zich niet moet verlaten op al te luidruchtige secondanten. Had Timman nu al niet wereldkampioen kunnen zijn als hij in Kuala Lumpur, 1990, in zijn vierde matchpartij tegen Karpov de suggestie van Sax om 66.a2? te spelen verworpen had?

We dwalen echter af. Terug naar de externe competitie. Deze verliep volgens de verwachtingen. Degradatie leek vooraf uitgesloten en het kampioenschap leek nog net buiten ons bereik te liggen. Dat bleek te kloppen. Overschie won met lichte overmacht op de voet gevolgd door Nieuwendam, Groenord en Promotie. Gelet op de kwaliteit van ons team is de tweede klasse in het vizier gekomen. De scoringspercentages van het afgelopen jaar bevestigen dit: Bannink (50; Acceptabel. Onze eerste bordspeler kampte af en toe met bizarre inzinkingen.), Blok (67; Prima. Heeft de neiging het schaakbord in brand te steken.), Broekman (56; Stroef. Er zit af en toe zand in zijn schaakmotor.), Hoorweg (69; Stabiel. Schaakt als een sluipmoordenaar.), Kuipers (58; Veelbelovend. Kan flitsend agressief spelen maar wil dat soms vergeten.) Meijer (94; Onbegrijpelijk. Wat staat ons nog te wachten?), Nepveu (39; Onherkenbaar. Wanneer staat de echte Nepveu op?), Noordhoek (67; Uitstekend. Vaak opvallend originele spelbeelden.) en Wassenaar (75; Vervaarlijk. Een te duchten tegenstander.).

Een korte toelichting op mijn score lijkt op zijn plaats. Wat was er aan de hand? Ik heb geen idee, maar het leek er af en toe op dat mijn tegenstanders op het licht afkwamen.

Hans Meijer

Jaargang 40, nr. 5 (juni 1992)

Ereleden

F. Breugem (+ 1967)
A.P. Nühn (+1981)
G.P.C. de Vree (+1980)
L. Breugem
H. Breugem
J. Hagoort
J. Bannink (+1989)
J. Kalkwijk
G. Swart

Besturen

vz	voorzitter	wi	wedstrijdleader	jl	jeugdleader
sc	secretaris		intern	aa	algemeen adjunct
pm	penningmeester	we	wedstrijdleader	mat	materiaal
wl	wedstrijdleader		extern	pr	pers en publiciteit

Oprichtingsbestuur
F. Breugem (vz)
F. Lengkeek (sc),
opgevolgd door
J. van Doornen
A. van Vulpen (pm)
T. Kalisvaart (aa)

1953/54
F. Breugem (vz)
J. van Doornen (sc)
L.B. van der Slik (pm)
T. Kalisvaart (wl)

1954/55
T. Kalisvaart (vz)
G. van Doornen (sc)
L.B. van der Slik (pm)
H.B. Breyer (aa)

1955/56
T. Kalisvaart (vz)
G. van Doornen (sc)
L.B. van der Slik (pm)
A.P.Nühn (wl)
H.B. Breyer (aa)

1956/57
T. Kalisvaart (vz)
L.B. van der Slik (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
H.B. Breyer (aa)
J. Hagoort (aa)

1957/58
T. Kalisvaart (vz)
L.B. van der Slik (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Hagoort (aa)

1958/59
T. Kalisvaart (vz)
L.B. van der Slik (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Hagoort (aa)

1959/60
T. Kalisvaart (vz)
L.B. van der Slik (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Hagoort (aa)

1960/61
T. Kalisvaart (vz)
L.B. van der Slik (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Hagoort (aa)

1961/62
T. Kalisvaart (vz)
P. de Jong (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Hagoort (aa)

1962/63
T. Kalisvaart (vz)
P. de Jong (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Hagoort (aa)

1964/65
T. Kalisvaart (vz)
P. de Jong (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Hagoort (aa)

1966/67
J. Hagoort (vz)
P. de Jong (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Kalisvaart (aa)

1968/69
J. Hagoort (vz)
J. Kalisvaart (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Bannink (aa)

1970/71
J. Hagoort (vz)
H. Ruiters (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Bannink (aa)

1972/73
J. Hagoort (vz)
G.P.C. de Vree (pm)
J. Bannink (plv. sc)
A.P. Nühn (wl)

1963/64
T. Kalisvaart (vz)
P. de Jong (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Hagoort (aa)

1965/66
T. Kalisvaart (vz)
P. de Jong (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Hagoort (aa)

1967/68
J. Hagoort (vz)
J. Kalisvaart (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Bannink (aa)

1969/70
J. Hagoort (vz)
J. Kalisvaart (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Bannink (aa)

1971/72
J. Hagoort (vz)
H. Ruiters (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
J. Bannink (aa)

1973/74
J. Hagoort (vz)
F.L. Cayaux (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
C. Toonen (jl)
J. Bannink (aa)
P. van Diest (mat)

1974/75

J. Hagoort (vz)
F.L. Cayaux (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
A.P. Nühn (wl)
C. Toonen (jl)
J. Bannink (aa)
P. van Diest (mat)

1976/77

J. Hagoort (vz)
F.L. Cayaux (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
F. van Klaveren (we)
J. Bannink (aa, wi)
Th.M.M. van Beekum (jl)
P. van Diest (mat)

1978/79

J.P.Th. Kalkwijk (vz)
J.G. Olijve (sc)
G.J.A. Swart (pm)
J. Bannink (wi)
F.E. van Klaveren (we)
Th. Boormeester (jl)
Th.C.M. Mooijman (aa)

1980/81

J. Kalkwijk (vz)
H. van Lieshout (sc)
G.J.A. Swart (pm)
J. Bannink (wi)
P. Thomassen (we)
Th.M.M. van Beekum (jl)
P.W. Briggeman (aa)

1982/83

P.N.J. Wisse (vz)
R. F. Schwarts (sc)
G.J.A. Swart (pm)
H. Luitjes (jl)
J. Blankespoor (aa)
P.W. Briggeman (wi)
F. Sieben (we)

1975/76

J. Hagoort (vz)
F.L. Cayaux (sc)
G.P.C. de Vree (pm)
F. van Klaveren (we)
J. Bannink (aa, wi)
Th.M.M. van Beekum (jl)
P. van Diest (mat)

1977/78

J. Hagoort (vz) (tot 17-1)
J.P.Th. Kalkwijk (vz) (v.a. 17-1)
F.L. Cayaux (sc) (tot 17-1)
J.G. Olijve (sc) (v.a. 17-1)
G.J.A. Swart (pm)
J. Bannink (wi)
F. van Klaveren (we)
Th. Boormeester (jl)
Th.C.M. Mooijman (aa)

1979/80

J.P.Th. Kalkwijk (vz)
H. van Lieshout (sc)
G.J.A. Swart (pm)
J. Bannink (wi)
F.E. van Klaveren (we) (tot 1-12)
P. Thomassen (we) (v.a. 1-12)
Th.M.M. van Beekum (jl)
P.W. Briggeman (aa)

1981/82

J. Kalkwijk (vz)
H. van Lieshout (sc)
G.J.A. Swart (pm)
P.W. Briggeman (wi)
P. Thomassen (we) (tot 24-1-82)
F. Sieben (we) (v.a. 24-1)
Th.M.M. van Beekum (jl) (tot 24-1-82)
H. Luitjes (jl) (v.a. 24-1)
J. Blankespoor (aa)

1983/84

P.N.J. Wisse (vz)
R. F. Schwarts (sc)
G.J.A. Swart (pm)
P.W. Briggeman (wi)
H.J.C. Breuker (we)
H. Luitjes (jl)
J. Blankespoor (aa)

1984/85

P.N.J. Wisse (vz)
R. F. Schwarts (sc)
G.J.A. Swart (pm)
J.W. Veldhuizen (jl)
J. Blankespoor (aa)
P.W. Briggeman (wi)
H.J.C. Breuker (we)

1986/87

B. Kuhry (vz)
G.M.B. Toxopeus (sc)
G.J.A. Swart (pm)
G. Eggink (wi)
H.J.C. Breuker (we)
J.W. Veldhuizen (jl)
J.W. Meijer (aa)

1988/89

H.J.C. Breuker (vz)
G.M.B. Toxopeus (sc)
G.J.A. Swart (pm)
G. Eggink (wi)
A.E.M. de Wals (we)
J.L. Dogterom (jl)
J.W. Meijer (aa)

1990/91

H.J.C. Breuker (vz)
O. Berger (sc)
G.J.A. Swart (pm)
P.A.M. Cuypers (wi)
A.E.M. de Wals (we)
J.L. Dogterom (jl)
J.W. Meijer (aa)

1992/93

H.J.C. Breuker (vz)
O. Berger (sc)
G.J.A. Swart (pm)
G. Eggink (wi)
F. Martens (we)
C. Schoon (jl)
J.W. Meijer (aa)

1985/86

B. Kuhry (vz)
R. F. Schwarts (sc)
G.J.A. Swart (pm)
G. Eggink (wi)
H.J.C. Breuker (we)
J.W. Veldhuizen (jl)
J.W. Meijer (aa)

1987/88

H.J.C. Breuker (vz)
G.M.B. Toxopeus (sc)
G.J.A. Swart (pm)
G. Eggink (wi)
A.E.M. de Wals (we)
J.W. Veldhuizen (jl)
J.W. Meijer (aa)

1989/90

H.J.C. Breuker (vz)
G.M.B. Toxopeus (sc)
G.J.A. Swart (pm)
G. Eggink (wi)
A.E.M. de Wals (we)
J.L. Dogterom (jl)
J.W. Meijer (aa)

1991/92

H.J.C. Breuker (vz)
O. Berger (sc)
G.J.A. Swart (pm)
H. Smienk (wi)
F. Martens (we)
J.L. Dogterom (jl)
J.W. Meijer (aa)

1993/94

H.J.C. Breuker (vz)
O. Berger (sc)
G.J.A. Swart (pm)
G. Eggink (wi)
F. Martens (we)
C. Schoon (jl)
J.W. Meijer (aa)

1994

H.J.C. Breuker (vz)
O. Berger (sc)
G.J.A. Swart (pm)
G. Eggink (wi)
F. Martens (we)
C. Schoon (jl)
J.W. Meijer (aa)

1996

H.J.C. Breuker (vz)
O. Berger (sc)
J. van der Ploeg (pm)
G.M.B. Toxopeus (wi)/
E. Trommel (wi ad interim)
F. Martens (we)
C. Schoon (jl)
J.W. Meijer (aa)

1998

B. van der Graaf (vz)
D. Brinkman (sc)
J. van der Ploeg (pm)
E. Trommel (wi)
G. Eggink (we)
C. Schoon (jl)
M. Nepveu (aa)

2000

B. de Graaf (vz)
D. Brinkman (sc)
J. van der Ploeg (pm)
E. Trommel (wi)
G. Eggink (we)
C. Schoon (jl)
M. Nepveu (aa)
M. van Staden (pr, tot 1-9)

2002

B. Ahlers (vz)
D. Brinkman (sc)
J. van der Ploeg (pm)
E. Trommel (wi)
R. de Vries (we)
M. van Staden (jl)
R. Kunnen (aa&pr)

1995

H.J.C. Breuker (vz)
O. Berger (sc)
J. van der Ploeg (pm)
G. Eggink (wi)
F. Martens (we)
C. Schoon (jl)
J.W. Meijer (aa)

1997

B. van der Graaf (vz)
O. Berger (sc)
J. van der Ploeg (pm)
E. Trommel (wi ad interim)
F. Martens (we)
C. Schoon (jl)
M. Nepveu (aa)

1999

B. de Graaf (vz)
D. Brinkman (sc)
J. van der Ploeg (pm)
E. Trommel (wi)
G. Eggink (we)
C. Schoon (jl)
M. Nepveu (aa)
M. van Staden (pr)

2001

B. Ahlers (vz)
D. Brinkman (sc)
J. van der Ploeg (pm)
E. Trommel (wi)
G. Eggink (we)
C. Schoon (jl)
R. Kunnen (aa&pr)

Clubkampioenen

1953	H. Breugem	1990/91	B. Bannink
1954	H. Breugem	1991/92	F. Hoorweg
1955	T. Kalisvaart	1992/93	B. Bannink
1956	J. Opdam	1993/94	B. Bannink
1956/57	J. Hagoort	1994/95	J. Bij de Vaate
1957/58	J. Hagoort	1995/96	F. Hoorweg
1958/59	J. Hagoort	1996/97	B. Bannink
1959/60	H. van Rijt	1997/98	B. Bannink
1960/61	J. Hagoort	1998/99	B. Ahlers
1961/62	J. Blonk	1999/00	B. Bannink
1962/63	J. Hagoort	2000/01	B. Bannink
1963/64	C. Dijkman	2001/02	A. de Waal
1964/65	J. Hagoort		
1965/66	J.J. van de		
1966/67	Nagel J. Hagoort		
1967/68	J. Hagoort		
1968/69	C. Dijkman		
1969/70	Plante		
1970/71	Van de Wessel		
1971/72	C. Toonen		
1972/73	C. Toonen		
1973/74	W. Broekman J.		
1974/75	Kalkwijk		
1975/76	F. Cayaux		
1976/77	F. Van Klaveren		
1977/78	J. Blankespoor		
1978/79	J. Blankespoor		
1979/80	B. Ahlers		
1980/81	F. Sieben		
1981/82	B. Ahlers		
1982/83	W. Broekman J.		
1983/84	Kalkwijk		
1984/85	B. Bannink		
1985/86	J. Meijer		
1986/87	B. Ahlers		
1987/88	H. Noordhoek J.		
1988/89	Kalkwijk		
1989/90	J. Meijer		

Jeugdkampioenen

1975/76	Wim de Kok
1976/77	Wim de Kok
1977/78	Wim de Kok
1978/79	Gerhard Eggink
1979/80	Dick Mans
1980/81	Laurens Smaal
1981/82	Laurens Smaal
1982/83	Wilco Rademaker
1983/84	Igor Coene
1984/85	Niels Veldhuizen
1985/86	Niels Veldhuizen
1986/87	Wouter van Ravensbergen
1987/88	Eelco Kuipers
1988/89	Eelco Kuipers
1989/90	Sander Blok
1990/91	Michiel Blok
1991/92	Esther Perluka
1992/93	Coen Veld
1993/94	Vikash Sewkaransingh
1994/95	Vikash Sewkaransingh
1995/96	Sander Muns
1996/97	Richard Tan
1997/98	Richard Tan
1998/99	Jetse Hardiek
1999/00	Pauline van Nies
2000/01	Hugo van Diepen
2001/02	Erwin Guyt

Snelschaakkampioenen

Vòòr 1978 zijn slechts sporadische gegevens bekend.

1978/79	Boudewijn Bertsch
1979/80	Frans Cayaux
1980/81	Frits Hoorweg
1981/82	Bernard Bannink
1982/83	Willem Broekman
1983/84	Ben Ahlers
1984/85	Bernard Bannink
1985/86	Jan Blankespoor
1986/87	Hans Meijer
1987/88	Niels Bos
1988/89	Bernard Bannink
1989/90	Willem Broekman
1990/91	Bernard Bannink
1991/92	Sander Blok
1992/93	Hans Meijer
1993/94	Frank de Hoogh
1994/95	Eelco Kuipers
1995/96	Sven Bakker
1996/97	Sven Bakker
1997/98	Sven Bakker
1998/99	Bernard Bannink
1999/00	Eelco Kuipers
2000/01	Bernard Bannink
2001/02	Bernard Bannink

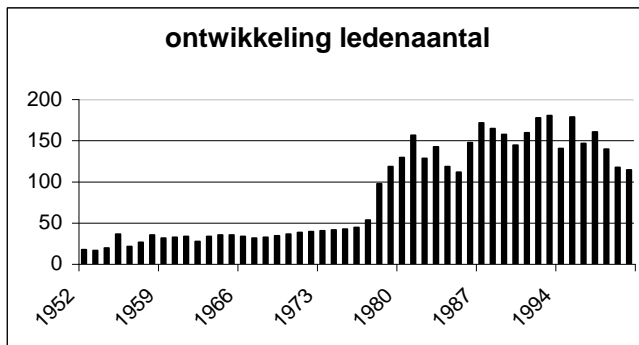
De ontwikkeling van het ledental

Ter gelegenheid van het vijftigjarig jubileum heeft Willem Broekman een onderzoek gedaan naar het aantal leden van Promotie. Hij heeft zich daarbij gebaseerd op verslagen van jaar- en bestuursvergaderingen, ledenlijsten uit het archief, presentielijsten, uitslagen van interne en externe competities en ledenlijsten zoals opgenomen in ons verenigingsblad. Aldus kwam een lijst tot stand van personen en het aantal jaren dat deze lid van Promotie zijn geweest. Het beeld is voor 97% compleet. Ontbrekende gegevens betreffen de jaren 1969 tot 1976 en 1991.

De opgestelde ledenlijst kent 902 namen. Het gemiddelde lidmaatschap bedraagt 4,2 jaar.

Met de verwachte mutaties zal in 2004 ons duizendste lid begroet kunnen worden.

De groei van het aantal leden is hieronder weergegeven.

Het piekje in 1955 werd veroorzaakt door het opheffen van de rooms-katholieke schaakvereniging Zoetermeer. De echte groei is begonnen rond 1977. Er was een korte neergang in de jaren 1982 t/m 1985 en een toename van 41 leden in 1986 waar het toenmalige bestuur trots melding van maakte. De laatste zes jaar is er weer een gestage neergang te bespeuren.

Inhoud

Woord vooraf	5
De eerste jaren: 1952-1962	1
De kalme jaren zestig	18
De jaren zeventig: een nieuw élan	23
De bloeitijd van de jaren tachtig	35
Op weg naar de halve eeuw	55
Het clubblad	80
Ereleden	84
Besturen	85
Clubkampioenen	90
Jeugdkampioenen	91
Snelschaakkampioenen	92
De ontwikkeling van het ledental	93
Inhoud	95